

Handboek

HIOR
2009

Inrichting Openbare Ruimte

Stadsdeel Centrum

Woord vooraf

Voor u ligt het Handboek Inrichting Openbare Ruimte voor de Amsterdamse binnenstad. Het handboek wordt inmiddels al weer 10 jaar met veel succes gebruikt als leidraad voor de (her)inrichting van de openbare ruimte (1).

De gemeenteraad heeft het Handboek in 2000 vastgesteld en dit is in 2002 nog eens bekrachtigd door de stadsdeelraad van Amsterdam Centrum. Sindsdien is de openbare ruimte stelselmatig en volgens het vastgestelde stramien ingericht met hoogwaardige materialen in een afgewogen en herkenbare vorm.

Op straat zijn na 10 jaar de resultaten goed zichtbaar geworden. Op veel plaatsen zijn aaneengesloten stukken openbare ruimte conform het Handboek ingericht. Goede voorbeelden hiervan zijn de negen straatjes in de westelijke grachtengordel, de Spuistraat als onderdeel van de stadshartius en ook grote delen van het Singel en de Herengracht. (zie bijgaande kaart fig.1.2).

Met de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht is het stadsdeel verplicht om voorwaarden te stellen door middel van bestemmingsplannen waarin de stedenbouwkundige-, architectonische en cultuurhistorische kaders worden vastgesteld. Samen met de openbare ruimte (de straat), vormt de bebouwing (de gevel), het beschermde stadsgezicht. Vanuit de conserverende visie is het Handboek gebruikt om de vele opknappbeurten en kwaliteitsimpulsen van (monumentale) gebouwen door te trekken naar de straat. Dit met een integrale kwaliteitsverbetering als resultaat.

Voor de toekomst is het van belang dat bij werken in de openbare ruimte de uitgangspunten van het Handboek onverkort worden gehanteerd. Het betreft kernbegrippen zoals: eenheid, samenhang, zorgvuldigheid, ingetogenheid en duurzaamheid. De afgelopen jaren is veel kennis en ervaring opgedaan met de uitvoering. Tevens hebben zich nieuwe ontwikkelingen voorgedaan.

Daarom moet het Handboek op onderdelen worden aangevuld. Zo zijn nu ook voorzieningen voor mensen met een mobiliteitsbeperking opgenomen. Sommige aanpassingen zijn nodig ter verduidelijking, zoals bij de vloerkaart.

Met het opgefriste Handboek Inrichting Openbare Ruimte voor de Amsterdamse binnenstad zal het stadsdeel verder gaan met het onderstrepen van onze prachtige, monumentale, gebouwde omgeving en stedenbouwkundige structuur. In 1612 is begonnen met de aanleg van onze grachtengordel. In 2012 zullen wij dit feit na 400 jaar herdenken met een binnenstad die een openbare ruimte kent die allure uitstraalt. Voor het bereiken van die allure is het Handboek van grote betekenis.

Datum,
Erik Koldenhof
Portefeuillehouder Openbare Ruimte
Stadsdeel Centrum

¹ Een pracht van een gracht, Nieuw Standaard Grachten Profiel, gemeenteraad 1997; Handboek Inrichting openbare ruimte, gemeenteraad 2000, stadsdeelraad 2002.

Inhoudsopgave	5		
<hr/>			
1. Inleiding	9		
1.1 Aanleiding	9		
1.3 Status en reikwijdte	10		
1.4 Voor wie is het handboek	10		
1.5 Begrenzing	10		
1.6 Leeswijzer	12		
<hr/>			
2. Visie	13		
2.1 Structuur	13		
2.2 profilering	17		
2.3 materiaalgebruik	17		
<hr/>			
3. Uitgangspunten	18		
<hr/>			
4. Uitwerking	19		
4.1. Vloer	19		
4.2. Groen	20		
4.3. Objecten	23		
4.4. Verkeer	23		
4.5. Ontwerp, uitvoering en beheer	24		
<hr/>			
PROFIELEN	25		
<hr/>			
A1 Grachten	26		
A.1.0 Toelichting	26		
A.1.1 Brede gracht met langsparkeren	29		
A.1.2 Brede gracht met schuinparkeren	30		
A.1.3 Smalle gracht zonder parkeren	31		
<hr/>			
A.1.4 Smalle gracht met parkeren	32		
A.1.5 Meubeleiland op gracht	33		
<hr/>			
A2 Binnenstadsstraten	34		
A.2.0.1 Toelichting	34		
A.2.0.2 Pictogram voor 1 rijrichting	35		
A.2.0.3 Pictogram voor 2 rijrichtingen	36		
A.2.1 Aan 1-zijde parkeren	37		
A.2.2 Zonder parkeren	38		
A.2.3 Fietsroute	39		
A.2.4 Voor auto en tram	40		
A.2.5 Voor voetganger en tram	41		
<hr/>			
A3 Stegen	42		
A.3.0 Toelichting	42		
A.3.1 Smalle stegen met molgoot (vervallen in versie 2009)	43		
A.3.2 Smalle steeg met envelop	44		
A.3.3 Smalle steeg met molgoot éénzijdig	45		
A.3.4 Brede steeg met straatwerk halfsteens en twee molgoten	46		
A.3.5 Brede steeg met straatwerk elleboog en twee molgoten	47		
<hr/>			
A4 Amsteldijken	48		
A.4.0 Toelichting	48		
A.4.1 Voor voetganger	49		
A.4.2 Voor voetganger, fiets en auto	50		
<hr/>			
A5 Straten & Lanen	51		
A.5.0.1 Toelichting	51		
A.5.0.2 Pictogram voor 1 rijrichting	52		
A.5.0.3 Pictogram voor 2 rijrichtingen	53		
A.5.1 Met boomeiland	54		

A6	Boulevard	55
A.6.0	Toelichting	55
A.6.1	Met vrije trambaan	56
A.6.2	Met fietspaden	57

A7	Bijzondere plekken	58
A.7	Toelichting	58

A8	Oostelijke eilanden	59
A.8	Toelichting	59

AANSLUITINGEN 61

B1	Grachten	62
B.1.0	Inrichten bruggen HIOR	62
B.1.1	Met binnenstadsstraat (met autoverkeer)	63
B.1.2	Met binnenstadsstraat (met fietsverkeer)	64
B.1.3	Met binnenstadsstraat (met verhoogd kruisingsval)	65
B.1.4	Met afsluitbare steeg	66
B.1.5	Met niet afsluitbare steeg	67
B.1.6	Brede gracht met smalle brug en verhoogde voetpaden	68
B.1.7	Smalle gracht met smalle brug a-niveau	69
B.1.8	Brede gracht met brede brug	70
B.1.9	Smalle gracht met brede brug en verhoogd voetpad	71

B2	Binnenstadsstraten	72
B.2.1	Kruising met binnenstadstraat	72
B.2.2	Kruising met steeg	73
B.2.3	Aansluiting met straat / laan	74

B3	Stegen	75
B.3.1	Met boulevard	75
B.3.2	Met straat / laan	76
B.3.3	Kruising met steeg	77

B4	Amsteddijken	78
B.4.1	Met stadsstraat met auto	78
B.4.2	Met steeg met auto	79

B5	Straten & Lanen	80
B.5.1	Kruising straten & lanen	80
B.5.2	Met boulevard	81

B6	Boulevard	82
B.6.1	Met binnenstadsstraat en verkeerslichten geregeld	82
B.6.2	Met binnenstadsstraat en poortconstructie	83
B.6.4	Met gracht zonder verkeerslichten	84

DETAILS 85

C1	Natuursteen	86
C.1.1	H1 bochtstukken 200 x 250	86
C.1.2	H1 recht, 200 x 250	87
C.1.3	H2 bochtstukken 300 x 250	88
C.1.4	H2 recht, breed 300, hoekstukken voor 300 x 250	89
C.1.5	H3 inritbanden 500 x 300 x 250	90
C.1.6	H4 inritbanden 1000 x 750 x 250	91
C.1.6.1	H4 inritbanden 1000 x 750 x 250	92
C.1.7	H5 boomkransen	93
C.1.8	H6 opsluitbanden, bochtstukken 150 x 250	94

C.1.9	H7 brugbanden	95	D.1.4	Waterstoep / trap	117
C.1.9.1	H9 brugbanden bochtstukken 200 x 150	96	D.1.5	Drenkelingenvoorzieningen	118
C.1.10	H8 dekstenen	97			
C.1.11	H10 klinkerkeiformaat	98	D2	Afvalinzameling	119
C.1.12	H11 trapelementen	99	D.2.1	Afvalbakken	119
C.1.12.1	H11A trapelementen Amsterdams Profiel	100	D.2.2	Glas- en papierbakken	120
C.1.13	H12 tegels	101			
C.1.14	H13 verloopband inrit	102	D3	Bestrating	121
			D.3.1	Klinkers	121
C2	Bestrating	103	D.3.2	Natuursteen / Betonbanden	122
C.2.1	Grachten, details straatwerk	103	D.3.3	Asfalt	123
C.2.2	Instoepingen pothuizen	104	D.3.4	Betontegels	124
			D.3.5	Parkverharding	125
C3	Kolken	105	D4	Bewegwijzering	126
C.3	Nader in te vullen	105	D.4	Algemeen	126
			D.4.1	Straatnaamborden	127
C4	Drempels	106	D5	Gebiedsafscherming	128
C.4.1	Verkeersdrempel (voorbeeld op brede gracht)	106	D.5.1	Hekwerken	128
C.4.2	Verhoogd kruisingsvlak	107	D.5.2	Palen	129
			D.5.3	VEZIP	130
			D.5.4	Autohekje	131
			D6	Mindervalide voorzieningen	132
			D.6.1	Algemeen	132
			D.6.2	Geleidelijnen / waarschuwingmarkeringen variant 1	133
			D.6.3	Geleidelijnen / waarschuwingmarkeringen variant 2	134
			D7	Groen	135
			D.7.1	Bomen	135
OBJECTEN ABC		109			
D.0.3	Toelichting	110			
D1	Afmeervoorzieningen	111			
D.1.1	Haalkommen	111			
D.1.2	Komblokken / Bolders	112			
D.1.3	Op en afstapsteigers	113			
D.1.3.1	Op en afstapsteigers t.p.v. nieuwe walmuur	114			
D.1.3.2	Op en afstapsteigers t.p.v. bestaande walmuur	115			
D.1.3.3	Op en afstapsteigers t.p.v. glooing	116			

Inhoudsopgave

D.7.2.3	Boomvak	136
D.7.2.4	Boomvakafdekking	137
D8	Kunstobjecten	138
D.8.1	Kunst	138
D9	Nutsvoorzieningen	139
D.9.1	Telefooncellen	140
D10	Openbaar vervoer	141
D.10.1	Tram- en bushaltes	141
D.10.2	Trammast	142
D11	Openbare Toiletten	143
D12	Parkeervoorzieningen	144
D.12.1	Parkeerautomaat	144
D.12.2	Nietje / fietsenrek	145
D13	Reclame	146
D.13.1	Reclamevitrine inabri	146
D.13.2	Billboard	147
D.13.3	Bovengrondse glas- of papierbak	148
D.13.4	Driehoeksbord	149
D.13.5	MUPI	150
D.13.6	Peperbus en transformatorzuil	151
D.13.7	Reclamebord en -bak	152
D.13.8	Trafohuis	153
D.13.9	Wildplakzuil	154

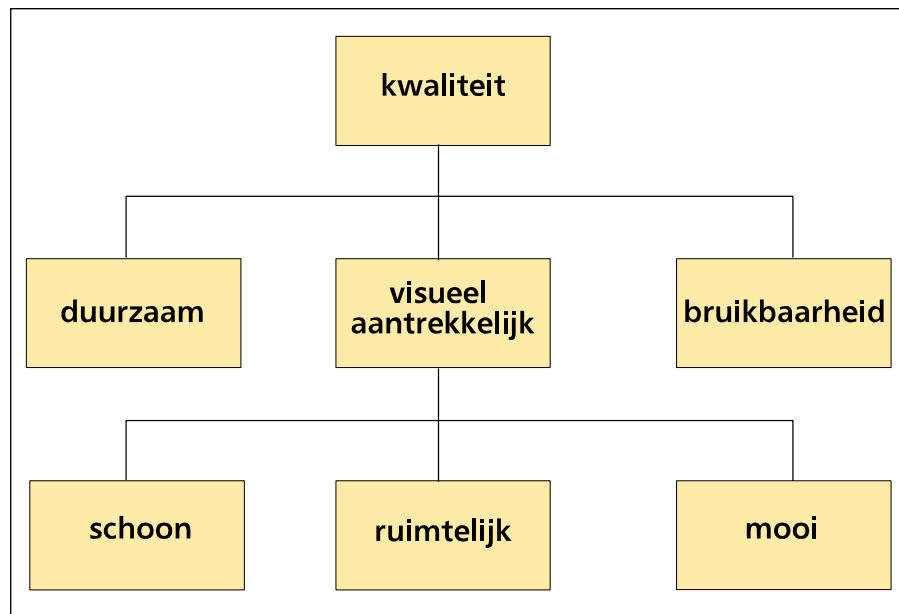
D14	Speelvoorzieningen	155
D.14.1	Speeltoestellen	155
D15	Standplaatsen	156
D16	Terrassen	157
D17	Openbare verlichting	158
D.17.1	Mast 1883 met lantaarn	159
D.17.2	Wandarmatuur	160
D.17.3	Apollomodel	161
D.17.4	Overspanningsarmatuur	162
D.17.5	NPK-mast	163
D18	Verkeersmiddelen	164
D19	Winkeluitstallingen	165
D20	Zitvoorzieningen	166
D21	Waterelementen	167
D.21.1	Fonteinen	167
D.21.2	Waterhappers	168
	Structuurindeling openbare ruimte binnenstad	169
	Vloerkaart	170
	Hardsteen / betonbanden en bijzondere plekken	171
	De nieuwe grachtlantaarn de Kroon en de Ritter	172

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Handboek Inrichting Openbare Ruimte (verder: Handboek) bevat een visie op de kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte van de hele binnenstad, die concreet is uitgewerkt in richtlijnen voor het ontwerp, uitvoering en het beheer. Zonder deze richtlijnen voor de hele binnenstad kan een aparte inrichting per project toch een weinig samenhangend, soms zelfs slordig beeld opleveren.

Het Handboek is bijna 10 jaar geleden opgesteld. Inmiddels zijn onderdelen van het Handboek aan aanvulling toe. Dat komt door ervaringen in de uitvoering, voortschrijdend inzicht en ook door nieuwe mogelijkheden en ontwikkelingen. De aanvullingen betreffen meer specifieke aandacht voor mindervaliden voorzieningen, bijstellingen van de vloerkaart en de toevoeging van enkele detailleringen. De doelstellingen van het oorspronkelijke Handboek zijn echter ongewijzigd.

1.1 Kwaliteit van de openbare ruimte

1.2 Doel

Het Raadsbesluit bij de vaststelling van het Handboek in 2000 en de latere stadsdeelbesluiten in 2002 waarmee dit beleid is bekrachtigd hebben de aanzet gegeven tot kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte in de binnenstad. In het Handboek is de kwaliteit nader omschreven als 'duurzaam', 'bruikbaar' en 'visueel aantrekkelijk', waarbij de laatste is opgebouwd uit 'schoon', 'ruimtelijk' en 'mooi'. (zie figuur 1.1.)

Duurzaam, bruikbaar, visueel aantrekkelijk

De openbare ruimte van de binnenstad wordt intensief gebruikt, daarom worden er hoge eisen gesteld aan de *duurzaamheid* van materialen die worden gebruikt. Het gaat om gebruik van het juiste materiaal op de juiste plaats, op een goede fundering en aangekleed met goed gekozen en geplaatst straatmeubilair. Ook gaat het om het toepassen van op lange termijn goed verkrijgbare materialen, die met een aanvaardbare belasting van het milieu kunnen worden verkregen.

Bruikbaarheid is een belangrijke eis. De openbare ruimte wordt door veel mensen en op verschillende manieren gebruikt. Het betekent bijvoorbeeld voldoende ruimte voor voetgangers, geschikt voor het gebruik door mindervaliden, veilig en het gebruik door verschillende soorten verkeer, zoals parkeren, laden en lossen maar ook voor gebruik door touringcars.

De visuele aantrekkelijkheid van de openbare ruimte draagt bij aan de beleving van de karakteristieke historische kwaliteit in de binnenstad. Aspecten van de visuele aantrekkelijkheid zijn ondermeer het kleurgebruik, de plaatsing van objecten, de aandacht voor het detail, en een verantwoorde keuze van straatmeubilair.

Schoon, ruimtelijk en mooi

Dat de openbare ruimte schoon is, is een voorwaarde om van de kwaliteit van de ruimte te kunnen genieten.

Een ruimte krijgt kwaliteit doordat ze *ruimtelijk* is, doordat er niet te veel op en in staat. (Zie bijvoorbeeld de Magere Brug). De visuele aantrekkelijkheid van de binnenstad komt pas tot haar recht als er weinig aan toe wordt gevoegd. Straatmeubilair moet zorgvuldig worden geplaatst, andere toevoegingen moeten zoveel mogelijk worden weggelaten. De stad leeft, dat betekent dat we ruimte moeten

vrijhouden voor bijvoorbeeld evenementen, of moeten verlevendigen met een bloemenstal. Ruimtelijk betekent dus niet dat we een kale vlakte maken waar niets te beleven is, maar dat we zorgvuldig omgaan met de schaarse ruimte van de binnenstad.

De openbare ruimte wordt mooi door een consequente lijn aan te houden. In de binnenstad wordt gewerkt met standaardmaterialen, daardoor ontstaat een rustig beeld. Op bijzondere plaatsen worden accenten aangebracht door dat we speciaal ontworpen straatmeubilair plaatsen, of bijzondere bestrating gebruiken. Het ontwerp van de openbare ruimte moet aansluiten op de omgeving.

Een inrichting van goede kwaliteit valt of staat bij een goed onderhoud. Voor het borgen van dit laatste is in 2002 tevens het Handboek Beheer vastgesteld. Beide handboeken zijn complementair.

1.3 Status en reikwijdte

Het Handboek is bindend. Het is vastgesteld met een Raadsbesluit en is bij de instelling van het stadsdeel Centrum onverminderd van kracht verklaard, hetgeen is herbevestigd bij het deelraadsbesluit over de vloerkaart en gehandicaptenvoorzieningen. Dat betekent dat de richtlijnen niet vrijblijvend zijn. Er mag alleen beargumenteerd en met een bestuurlijk besluit van worden afgeweken. De kwaliteit van de inrichting volgens de principes van het Handboek wordt per project verwezenlijkt. Daarbij is het vereist dat langdurig en consequent wordt vastgehouden aan de uitgangspunten en detailleringen zoals vastgelegd in dit Handboek. Het herinrichten van de gehele binnenstad is immers een zaak van lange adem.

De snelheid van realisering is afhankelijk van de meerjarenprogrammering en bestuurlijke afwegingen rond de stadsdeelbegroting. Het Handboek doet daarover geen uitspraken. Het Handboek kent daarom géén planhorizon. Om veroudering van het Handboek te voorkomen, worden aanvullende besluiten met een periodieke actualisering ingepast

1.4 Voor wie is het handboek

Dit Handboek is een belangrijk instrument voor het stadsdeelbestuur, betrokken ambtenaren, bewoners, ondernemers en gebruikers van de binnenstad en andere geïnteresseerden.

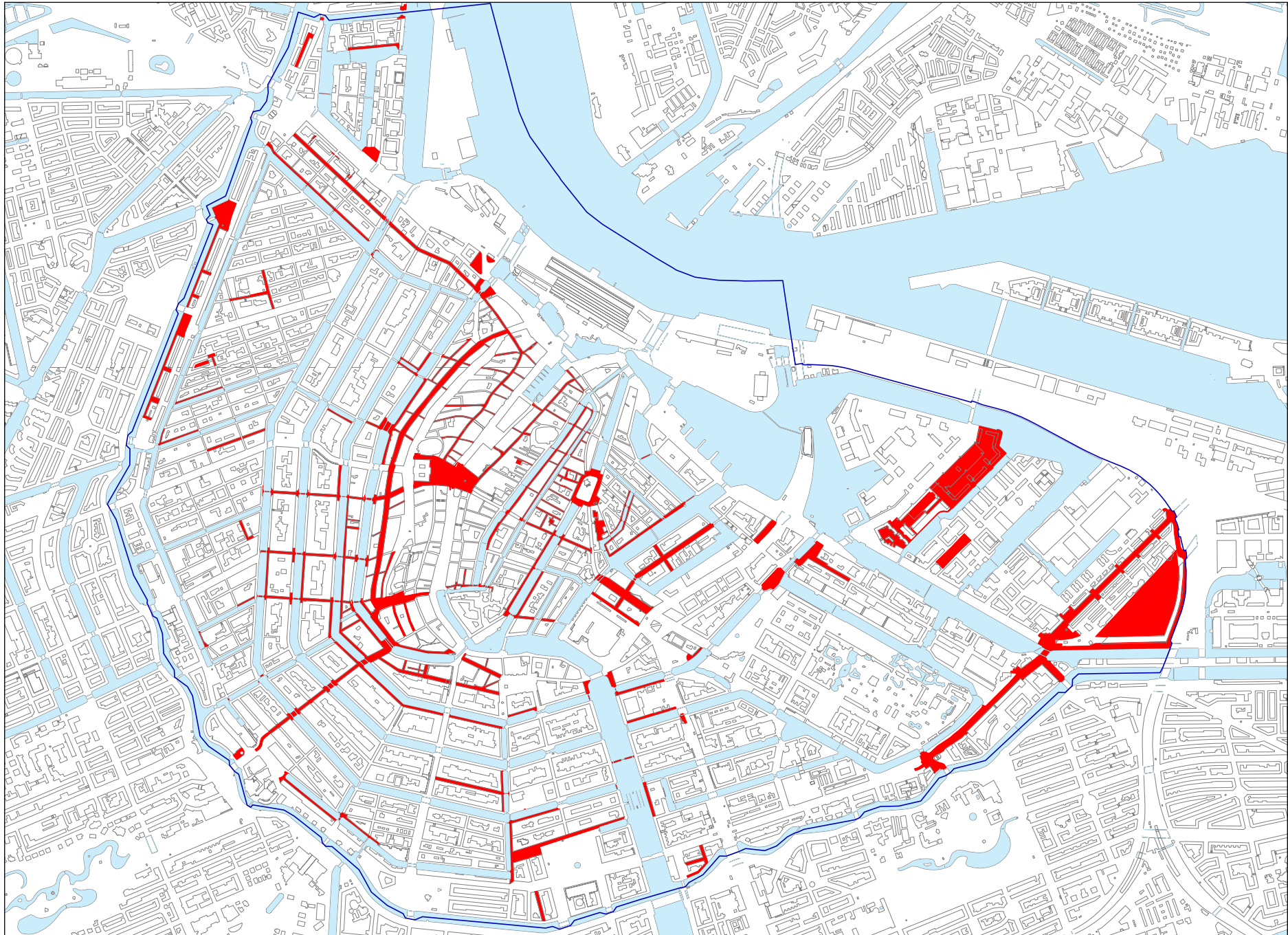
Het bestuur geeft met het Handboek aan op welke wijze en met welke doelen kwaliteitsverhoging wordt gerealiseerd.

Het Handboek is een richtlijn en leidraad voor alle ambtenaren die betrokken zijn bij het ontwerpen, uitvoeren van projecten en beheren van de openbare ruimte. Het is bij uitstek een document dat niet alleen gebruikt wordt door beleidsambtenaren, maar juist door medewerkers in de voorbereiding, de uitvoering en het dagelijks beheer. Op die manier is het Handboek ook opgesteld. Zij hebben gezamenlijk gewerkt aan de totstandkoming.

Het Handboek is ook belangrijk voor de gebruikers van de openbare ruimte, bewoners en ondernemers. Het handboek geeft tijdens inspraakbijeenkomsten en overleg met bewoners een handvat en schept duidelijkheid.

1.5 Begrenzing

Het Handboek geldt voor de hele binnenstad. De grenzen van de binnenstad zijn: aan de Noordzijde het IJ en aan Oostelijke-, Westelijke- en Zuidzijde de Singelgracht. Het gebied Zuidelijke IJ-oever vormt een belangrijke uitzondering: Voor de IJ-oever zijn reeds in het kader van het grootstedelijk project “Zuidelijke IJ-oever” voorstellen ontwikkeld voor profielen en materialen in de openbare ruimte. Deze voorstellen sluiten aan bij het Handboek. Daarnaast heeft een aantal ingrijpende projecten de nodige relaties met het Handboek. Voor de projecten “Noord/Zuidlijn” en “Wibautas” geldt dat zorgvuldige afstemming nodig is om de planvorming te laten aansluiten bij de ontwerpprincipes van het Handboek. Een andere begrenzing van het Handboek betreft het openbaar water. Hoewel het openbaar water in grachtenstad Amsterdam een belangrijke drager is van de kwaliteit van de openbare ruimte, spreekt het Handboek zich niet uit over het gebruik en inrichting van het water (zie nota visie het water). Over vormgeving van en over objecten aan de kade of de walmuur spreekt het Handboek zich wel uit.

1.2 Begrenzing van het stadsdeel Centrum met de gerealiseerde projecten 1997 tot heden conform het handboek

1.6 Leeswijzer

Het Handboek is opgebouwd uit twee delen: naast het “visiedeel” (deel I) bestaat het Handboek uit het “voorwaardendeel” (deel II).

Deel I: Visiedeel

In hoofdstuk 1 is de aanleiding tot het schrijven van het Handboek, het doel en de status aangegeven.

In hoofdstuk 2 is de visie voor de openbare ruimte van de Binnenstad verwoord, die in het Handboek wordt gehanteerd. Deze visie is gebaseerd op een inventarisatie van de huidige situatie en de historische totstandkoming van de binnenstad. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de structuur, de profilering en de materiaalkeuzes. In hoofdstuk 3 zijn de uitgangspunten voor de openbare ruimte van een hogere kwaliteit verwoord.

In hoofdstuk 4 is de visie vertaald naar de ambities ten aanzien van de openbare ruimte. Allereerst worden de uitgangspunten geformuleerd. In de paragraaf “vloer” worden de ambities ten aanzien van het bestratingmateriaal uiteen gezet. De ambities ten aanzien van het groen worden toegelicht en gepresenteerd in de paragraaf “groen”. Hoofdstuk 4 besluit met het stellen van ambities ten aanzien van het integreren van de drie-eenheid ontwerp - uitvoering - beheer. Dit is uitgewerkt in algemene uitvoerings- en beheersvoorschriften.

Hoofdstuk B gaat in op de aansluitingen van de verschillende profielen onderling. De aansluitingen zullen met detailtekeningen worden toegelicht.

Hoofdstuk C geeft nadere detailleringen voor materiaaltoepassingen en het inpassen van objecten. Ook in dit hoofdstuk wordt veel gebruik gemaakt van detailtekeningen.

Hoofdstuk D geeft voorschriften voor de in de openbare ruimte toe te passen objecten, zoals straatmeubilair, groen, reclame en nutsvoorzieningen. Het hoofdstuk behandelt de diverse objecten per categorie in alfabetische volgorde van A tot Z. Ook in hoofdstuk D zijn specifieke uitvoerings- en beheersvoorschriften per object terug te vinden.

2. Visie

2.1 Structuur

Het karakteristieke weefsel van straten, stegen en grachten van de Amsterdamse binnenstad vormt een gave structuur, waarbinnen de middeleeuwse stad, de 17de eeuwse grachtengordel, de 19de eeuwse aanpassingen nog steeds duidelijk te herkennen zijn. De herkenbare verschillen in morfologie zijn terug te leiden tot de ontstaansgeschiedenis van de stad.

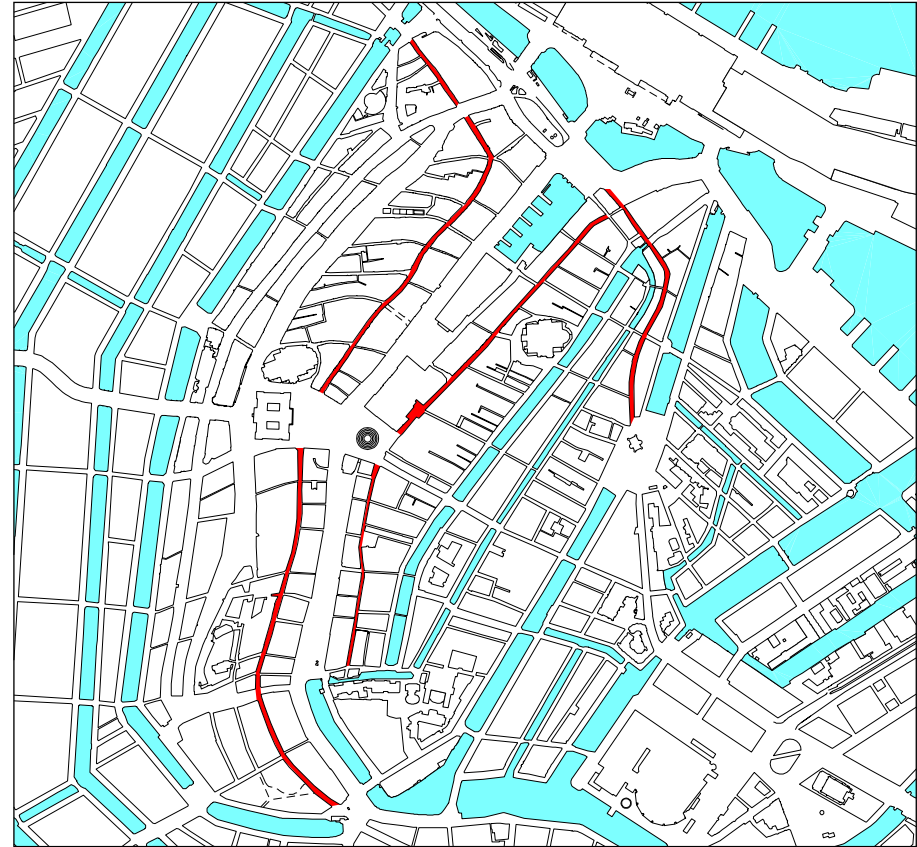
Middeleeuwse (Amstel)dijken

De middeleeuwse kern van de stad is opgebouwd vanuit de Amstel met aan weerszijden twee dijken: de Nieuwendijk en Kalverstraat aan de ene zijde en Warmoesstraat en de Nes aan de andere zijde, met uitlopers naar de Zeedijk. De hoger gelegen dijkstraten zijn nog steeds zichtbaar en vormen één van de charmes van de kern van de stad.

Grachten, binnenstadsstraten, stegen

Tot de 17de eeuw is er een dicht weefsel van straten, stegen en enkele grachten aan twee zijden van de kern ontwikkeld (Oude en Nieuwe zijde). Daarna kwam de duidelijk planmatige ontwikkeling van de grachtengordel. De opzet en concentrische structuur was ook op het ontwikkelen van schoonheid gericht. De verschillende buurten rond de grachtengordel kennen weliswaar een planmatige opzet maar zijn in tegenstelling tot de grachtengordel bedoeld voor voldoende woningvoorraad en bedrijfsruimtes en alle functies die in de grachtengordel niet gewenst waren. Het was dan ook goedkoper om de bestaande sloten te gebruiken als basis voor de stedenbouwkundige structuur. De typische verdraaiing van de Jordaan ten op zichte van de grachtengordel is hier het gevolg van.

Bijzonder is het dat binnen deze verschillende stedenbouwkundige structuren, zowel middeleeuws als 17de eeuws, de bebouwing momenteel vooral de 19de eeuwse architectuur bevat: tweederde van de aanwezige monumenten in de binnenstad is van na 1800. Er kan dan ook gesteld worden dat het beschermd stadsgezicht in hoofdzaak een 17de eeuwse stedenbouwkundige structuur heeft met een

2.1 Ligging Middeleeuwse Amsteddijken

hoofdzakelijk 19de eeuwse architectuur. Uitgangspunt is de openbare ruimte in dit weefsel van straten, grachten en stegen als een eenheid te beschouwen.

Lanen, straten, boulevards (doorbraken)

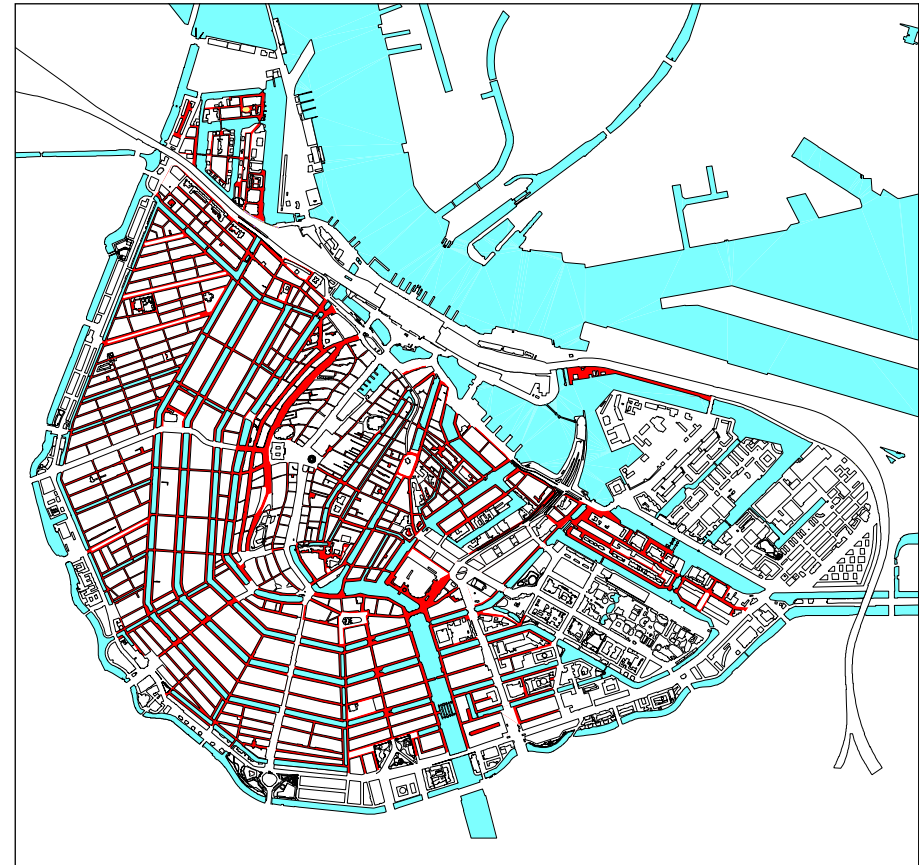
Uitzonderingen op het dichte weefsel vormen de grootschalige doorbraken en de stedelijke uitbreidingen in de 19de eeuw. In deze eeuw was de visie van het liberale stadsbestuur van burgerlijke stedelingen dat er ruime boulevards van en naar de stad moesten komen en ruimte voor monumentale, groene woongebieden. De Plantagebuurt was in de 17de eeuw aangelegd als een van de eerste publiek toegankelijke stadsparken. Toen in de 19de eeuw de economie aantrok en de druk op de stad toenam werd de Plantage

verkaveld voor woningbouw. De monumentale lanen en de ruime stedenbouwkundige opzet maken dat de buurt nog steeds zijn specifiek 19de eeuwse karakter heeft behouden. Vanaf 1830 werd op ad-hoc basis begonnen met de sletting van de verdedigingswallen. De vrijgekomen grond werd gebruikt voor bebouwing met openbare functies, zoals Stadsschouwburg, warenhuizen, scholen en grootschalige industriële bebouwing. Ook de bebouwing aan de Marnixstraat kreeg afhankelijk van de plek in de stad verschillende functies en verschijningsvormen: van arbeiderswoningen tot riante woningen voor de (hogere) middenklasse.

Er zijn ook diverse doorbraken en aanpassingen in de bestaande stad gerealiseerd. De Raadhuisstraat, Vijzelstraat, en Weesperstraat zijn voorbeelden waar, door de bredere profielmaat, ruime boulevards zijn ontstaan van en naar het centrum. In reactie hierop ontwikkelen zich langs deze boulevards modernere architectuur met typische 20de eeuwse binnenstadsfuncties als banken, hotels en kantoren. Deze andere tijd brengt ook een andere schaal en materiaalkeuzes met zich mee. Denk hierbij aan de arcade van de Raadhuisstraat waar de bebouwing zich richt op de grotere schaal van de straat.

Bijzondere plekken, pleinen

De pleinen in de Amsterdamse binnenstad zijn net als in alle Nederlandse steden ontstaan om praktische redenen zoals het houden van markten. De handel vond in eerste instantie vooral aan de kades plaats, zoals de fruitmarkt aan het Singel en de groentemarkt aan de Prinsengracht. Om de groeiende handel over water te kunnen afhandelen werden vanaf de 16e eeuw ook kades bij grachten en zelfs hele eilanden (zoals Oostelijke en Westelijke eilanden) aangeplempt. Pas halverwege de 19de eeuw werden, vooral omwille van hygiëne, verschillende grachten gedempt en werd riolering aangelegd. Voor de handel over het land werden in de vestingwerken grootschalige wagenpleinen gerealiseerd waar, als een soort transferium, de overslag plaatsvond. Het Leidseplein, het Frederiksplein en Haarlemmerplein zijn hier voorbeelden van. In de loop van de tijd is rond de open ruimtes grootschaligere bebouwing gerealiseerd, waarmee uiteindelijk duidelijke pleinwanden zijn ontstaan.

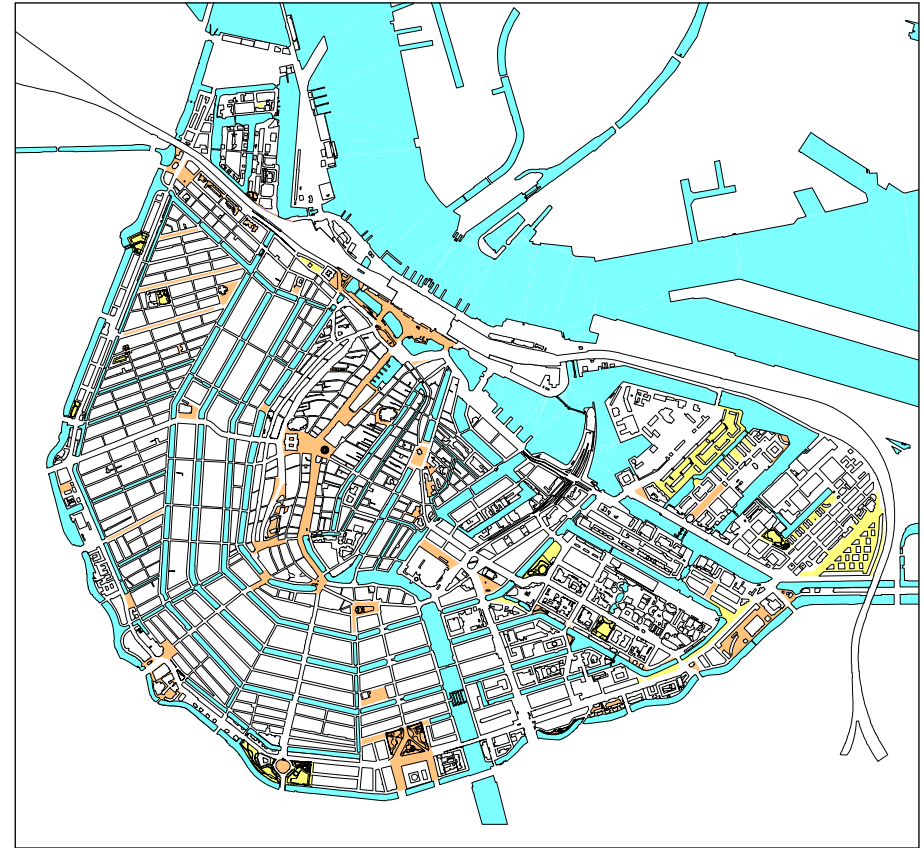

2.2 Grachten binnenstadsstraten en stegen

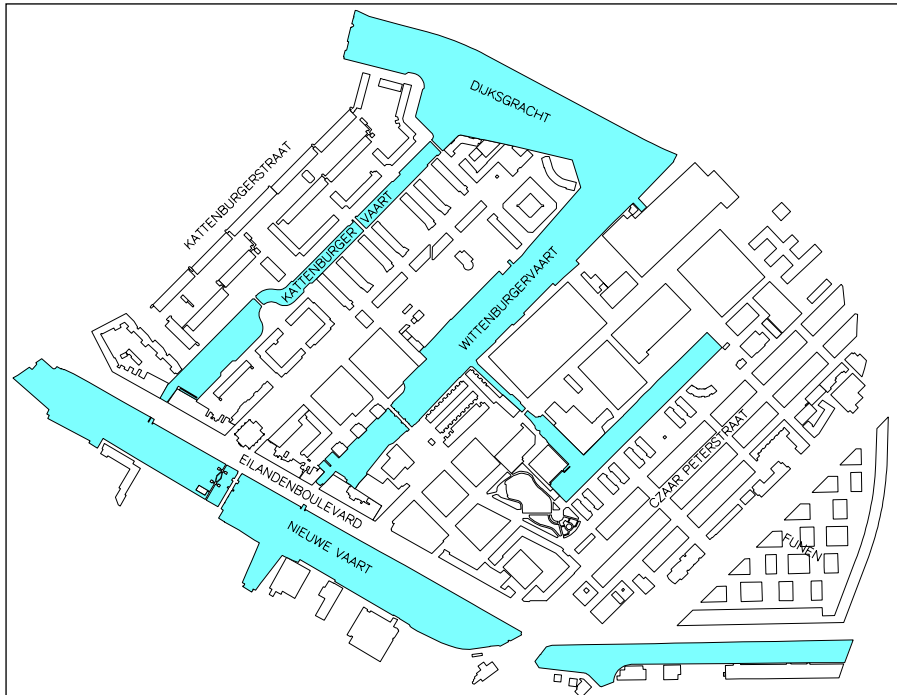
In de tweede helft van de vorige eeuw was de Nederlandse “pleintraditie” vooral een functioneel gebruik van de ruimte. Inmiddels worden de Nederlandse pleinen ook gezien als aangename verblijfsruimtes.

2.3 Lanen straten en boulevards (doorbraken)

2.4 Bijzondere plekken / groenplekken

2.4 Oostelijke Eilanden

Oostelijke Eilanden

De Oostelijke Eilanden vormen het enige gedeelte van de binnenstad dat niet als beschermd stadsgezicht is aangewezen. Zij zijn verscholen achter de façade aan de Kattenburger-, Wittenburger- en Oostenburgergracht, die nog wel tot het beschermd stadsgezicht behoren. Bovendien kenmerken de Oostelijke Eilanden zich, anders dan de rest van de binnenstad, door ingrijpende stadsvernieuwing met modernere verkaveling en bebouwing, plaatselijk ruime straatpatronen, voldoende parkeerruimte en veel groen.

De Oostelijke Eilanden verdienen daarom een eigen benadering. Uitgangspunt is het versterken van de eenheid van de Eilanden en tegelijkertijd zorg dragen voor aansluiting bij de binnenstad.

2.2 profilering

Binnen een straat- of wegprofiel moet een reeks van tegenstrijdige belangen worden opgelost zoals ruimte voor voetgangers, parkeren, fietsers en bomen. Dit alles moet binnen de bestaande profielen worden ingepast.

Al in de 17e eeuw werden keuren uitgevaardigd om de diverse tegenstrijdige belangen binnen de openbare ruimte te ordenen. Met deze vastomlijnde regels ontstond een duidelijke zonering vanaf de gevel: de privé stoepen, waarin de pothuizen en trappen mochten komen, reikten tot maximaal 4 voet vanaf de gevel. Een afwateringsgoot gaf deze zone aan. Het rijgedeelte vulde de rest van de ruimte tot de kade of de stoepen aan de overzijde, en moest gevrijwaard blijven van obstakels. De doorgaande strook van pothuizen en privé-stoepen langs de bouwblokken vormde een prachtige overgang tussen gevels en openbare ruimte. Ook de ruime rijbaan in relatie tot de smalle gevelstrook vormde een van de charmes van de historische profilering. Het letterlijk terugbrengen van deze profilering is vanwege het hedendaagse gebruik niet mogelijk. Met het behoud en versterken van het verhoogde trottoir zal de harmonie tussen de straat en historische gevels echter gehandhaafd blijven. Bovendien ontstaat door het toepassen van trottoirs met trottoirbanden een herkenbaar en veilig verschil tussen rijbaan en voetpad.

2.3 materiaalgebruik

De bestrating is van oudsher de resultante van functionele en financiële eisen geweest. De karren met ijzeren wielen en later de sleeën (dan hoefde men geen wielenbelasting te betalen) vereisten slijtvast, hard materiaal. Vandaar dat voor het rijgedeelte natuurstenen keien werden toegepast. Voor de huizen kwam een strook met de beter beloopbare klinkertjes. Deze kwamen in allerlei maten voor, alleen een gele kleur was in de keur uit 1672 voorgeschreven. Deze bestrating voldeed in alle opzichten en werd dan ook bij de aanleg van de 17^e-eeuwse grachtengordel en de Jordaan toegepast. Toen echter de luchtband zijn intrede deed werden de keien vervangen door rode klinkers en later door asfalt.

In het begin van de 20^e eeuw verandert het straatbeeld drastisch. Tegelijk met de betonnen trottoirtegel doet het trottoir zijn intrede: het hoogteverschil tussen trottoir en straat. In eerste instantie wordt dit toegepast in de nieuwe uitbreidingen van Berlage in Amsterdam Zuid. Naast het eenvoudige leggen en de goedkope productie van de tegels gaven de tegels de gewenste kloeke uitstraling die Berlage nastreefde. Ook in de binnenstad werden in een paar decennia, zoals de foto's van Breitner laten zien, vele straten volgens deze nieuwe inzichten ingericht. Daarmee is vooral in de 17e-eeuwse delen van de binnenstad een schaalvergroting ingetreden die de harmonie tussen gevel en straat heeft doorbroken.

Om recht te doen aan de 17e-eeuwse karakteristiek wordt in dit deel een kleinschalig materiaal gebruikt: klinkers. Het materiaal vormt een rustige basis en door één materiaal te gebruiken zijn de aansluitingen tussen de verschillende straten goed op te lossen. In de profielen van de 19e- en 20e-eeuwse uitbreidingen en doorbraken hoort echter een groter materiaal. Zo passen trottoirtegels perfect in het stramien van deze delen.

3. Uitgangspunten

Met het bestuurlijk besluit over het Handboek is gekozen voor een hogere kwaliteit van de openbare ruimte. Een hoger kwaliteitsniveau voor inrichting en beheer is een investering in de toekomst. Het verlangt meer investeringen, maar genereert een representatief en aantrekkelijk binnenstadsmilieu voor de langere termijn. Dit is uitgewerkt in een viertal uitgangspunten, die gelden voor ontwerp, uitvoering en beheer.

- **primaat van het beeld**

Allerlei functionele eisen legden voorheen bij voorbaat beperkingen op aan het ruimtelijk ontwerp. Het gevolg was een ontwerp als optelsom van eisen en wensen. Daarin domineerde vaak één soort gebruik en was van een samenhangend ontwerp geen sprake meer. Door primair te kiezen voor de beeldkwaliteit zal de stad uiteindelijk beter te beheren zijn, op meer manieren te gebruiken zijn en leefbaarder worden.

- **ingetogen inrichting**

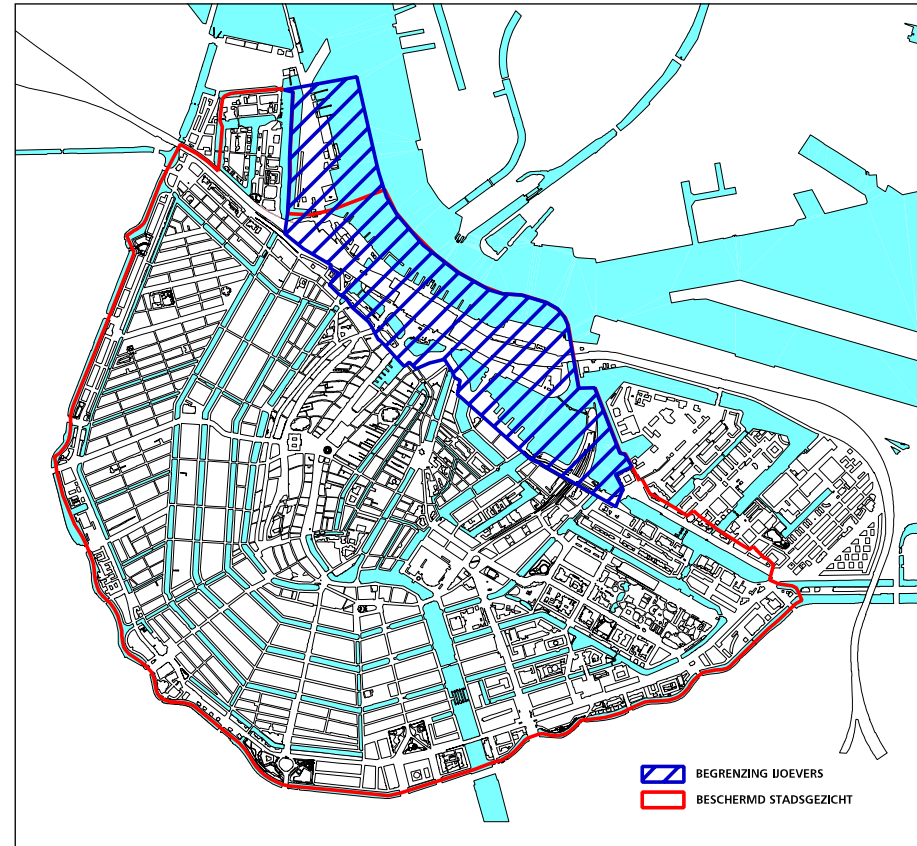
De bijzondere stedenbouwkundige structuur van de middeleeuwse kern met daar omheen de concentrische gelegen grachten en de karakteristieke buurten als de Jordaan in combinatie met een zeer groot aantal monumenten maken dat het grootste deel van de binnenstad de status heeft van beschermd stadsgezicht.

De keuze is voor een ingetogen inrichting van de openbare ruimte, met toepassing van duurzaam materiaal, waarbij bestaande waardevolle historische elementen worden ingepast. Daardoor wordt de historische ambiance niet alleen gerespecteerd maar krijgt daarmee weer de aandacht die zij verdient.

- **eenheid, samenhang, continuïteit**

In de bestaande stad is de samenhang tussen de diverse straten, stegen en grachten van groot belang. Met op zichzelf staande plannen en een veelheid aan materialen wordt elke plek apart wellicht bijzonder maar het totaal een chaos. Door te kiezen voor een beperkt aantal materialen kan de binnenstad zich weer als een samenhangend geheel presenteren.

De binnenstad kent veel doorgaande structuren: zowel groene als verkeerskundige maar ook ruimtelijke en cultuur-historische. Door

3.1 Begrenzing beschermd stadsgezicht en ij-oeveren

continuïteit in de profielen kunnen deze structuren zich binnen de samenhang van de totale stad onderscheiden.

- **drie-eenheid ontwerp, uitvoering en beheer**

Indien een goed ontwerp niet deskundig wordt uitgevoerd, of niet te beheren valt, dan leidt het intensieve gebruik van de openbare ruimte in de binnenstad al snel tot verloedering. Dit vergt al bij het nadenken over het ontwerp een intensieve samenwerking tussen de diverse afdelingen. In het Handboek is integraal gekeken naar de diverse ontwerp-, uitvoerings-, en beheer-aspecten in relatie tot het gewenste beeld van de openbare ruimte. Ook de handhaving is meegewogen, zoals het voorkomen van foutparkeren.

4. Uitwerking

4.1. Vloer

Het totale verhardingsoppervlak in de binnenstad is 2,2 miljoen m². Bij de inrichting van de openbare ruimte speelt materiaalgebruik van de vloer (dus de bestrating) dan ook een belangrijke rol. Om de vier uitgangspunten uit het vorige hoofdstuk te realiseren, wordt een groot deel van de straten, pleinen en grachten van de binnenstad op een vergelijkbare wijze bestraat, waarbij bijzondere aandacht besteed wordt aan duurzaamheid van materialen, aansluitingen en detailleringen. Bij de keuze van bestratingsmateriaal en profiel voor een bepaalde plek is met de volgende aspecten rekening gehouden: de schaal, de maat, de functie en de materiaalkeuzes (kleur en textuur). Deze aspecten worden hier verder toegelicht. Op de 'Bijzondere plekken' zijn afwijkingen mogelijk, mits passend in de uitgangspunten van het Handboek.

Schaal en maat

De schaal en maat van de profielen bepaalt voor een belangrijk deel de fijnmazigheid van de bestrating. Zo vraagt 17de eeuwse stedenbouwkundige structuur een fijnmazig materiaal. De 19de en begin 20ste eeuwse stedenbouwkundige doorbraken en uitbreidingen zijn grootschaliger van opzet. Hier is de toepassing van grofmaziger materiaal op zijn plaats.

Functie

Het gebruik van de openbare ruimte stelt belangrijke technische voorwaarden aan het toe te passen materiaal. De intensief belopen winkelstraten vragen om een goed beloopbaar en goed schoon te maken oppervlak. Intensief bereden straten vragen weer om een slijtvast, vlak materiaal. Het hoofdnet auto bijvoorbeeld kent weer een eigen eisenpakket. In de keuze voor het materiaal moeten deze aspecten worden meegenomen.

Materiaalkeuzes

Op grond van de eerder genoemde overwegingen worden de volgende materialen voor de vloer van de binnenstad gebruikt:

4.1 Klinkerbestrating met natuurstenen banden

gebakken klinkers met hardsteen accenten

Er is gekozen voor de toepassing van rode Hollandse klinkers. Diverse formaten en afwisseling in bestratingsverband geven onderscheid in textuur aan trottoir, parkeervak en rijbaan. Afhankelijk van het profiel worden hardsteen elementen toegevoegd, zoals de brede trottoirbanden. Ook boombakken, opsluitingen bij pothuizen etcetera worden in hardsteen uitgevoerd.

Door de eenheid in materiaalgebruik wordt naast ruimtelijke samenhang ook het aantal aansluitingen tussen verschillende materiaalsoorten beperkt en daarmee de uitvoering en beheer vereenvoudigd. De gekozen klinkers worden fabrieksmatig gevormd en gebakken en kent daarmee vrijwel geen maatverschillen tussen de verschillende partijen. Met dit materiaal kan machinaal gestraat worden zoals tegenwoordig door ARBO wetgeving is voorgeschreven.

Er is niet gekozen voor een gele klinker omdat deze al snel een vervuild beeld opleveren. Het in dit Handboek voorgeschreven materiaal is ook goed op voorraad te houden.

- **betontegels met basaltspit toeslag**

Gebakken klinkers vormen het doorgaande tapijt van de stad. De combinatie met andere materialen als grijze tegels wordt ingegeven door de schaal en de maat van een profiel. Grijze beton tegels met een afstrooilaag van basaltspit toegepast in de bredere trottoirs geven een stevige voet aan de bebouwing. De toevoeging van basaltspit zorgt voor een minder vervuild beeld van de trottoirs en maakt de tegels meer kleurecht.

- **asfalt**

De toepassing van asfalt is vooral ingegeven vanuit de verkeers-functie. Het asfalt op de rijwegen zorgt voor een herkenbare afwikkeling van het verkeer met zo min mogelijk geluidsoverlast. Daarnaast kan het herstel in asfalt goed vlak worden uitgevoerd.

- **bijzonder materiaal**

Specifieke gebruikseisen en specifieke ruimtelijke voorwaarden vragen om bijzonder materiaal. Zo hebben de pleinen in de stad elk hun eigen sfeer, karakteristiek en gebruik. Op de Dam horen fraaie keitjes. Maar ook de gedempte grachten, de parken en plantsoenen vragen om een eigen vloerbedekking. Uitgangspunt is hoogwaardige kwaliteit, geënt op de specifieke plek en gebruik van de plek. Allerlei soorten natuursteen, een combinatie van natuursteen en klinkers, halfverharding maar ook gras zijn ondermeer de mogelijk heden. Ook de middeleeuwse dijken lenen zich voor het toepassen van extra natuursteenaccenten, gelet op hun historische functie als waterkering.

4.2. Groen

Het besef is gegroeid dat groen in de openbare ruimte een belangrijke factor is: het draagt bij aan de leefbaarheid in de compacte stad. Het groen heeft daarom een volwaardige plaats gekregen in dit Handboek. Dit wordt uitgewerkt door het groen te gebruiken als structuurversterkend element. Daarbij is het van belang te kiezen voor groen van hoge kwaliteit, passend in het profiel, wat bovendien goed verzorgd wordt. Op veel plekken is dit ingevuld door een laanbeplanting met bomen. Op bijzondere plekken zijn hierop aanvullingen mogelijk.

4.2 Klinkerbestrating met trottoir in betontegels

4.3 Asfaltverharding

4.4 Bijzondere bestrating (Granietkeitjes)

Structuur

Doorgaande bomenrijen op bijvoorbeeld de grachten ondersteunen de herkenbaarheid van de stedelijke structuur. Vanuit verschillende beleidskaders is deze hoofdgroenstructuur in de binnenstad reeds bepaald. ⁽²⁾

De grachten behouden hun doorgaande boombeplanting. In het Nieuw Standaard GrachtenProfiel (1998), uitgangspunt voor dit handboek, is voor de hoofdgrachten vastgesteld dat iepen worden toegepast. Ook voor de overige grachten en gedempte heeft de iep de voorkeur. De iep is karakteristiek voor de binnenstad en bovendien geschikt voor de groeiplaatsomstandigheden (zoals: bestand tegen strooizout en een tegen een standplaats in verharding en kent bovendien weinig takbreuk). Dat geldt ook voor de plataan, een boomsoort die voor de doorbraken wordt voorgeschreven. (zie figuur 4.5)

Het groen langs de Singelgracht speelt een belangrijke rol als overgang tussen de binnenstad en de aangrenzende stadsdelen.

Vanwege haar bijzondere karakter is de gehele Singelgrachtzone op de groenkaart als bijzondere plek aangegeven.

Op de binnenring en op sommige boulevards zorgen doorgaande bomenrijen daar waar het kan voor ruimtelijke continuïteit en verzachten de stenige uitstraling. Het gebrek aan ruimte maakt die continuïteit vaak lastig.

De Plantagebuurt was een van de eerste voor publiek toegankelijke stadsparken in Europa. Later werden delen van de buurt bebouwd. Het groene karakter is echter behouden gebleven. In de omliggende straten van de Plantage Middenlaan zijn veel kleine boomsoorten toegepast. (zie figuur 4.6). Op de middeleeuwse dijken is uit historisch en ruimtelijk oogpunt beplanting niet wenselijk. Datzelfde geldt ook voor stegen. De dwarsstraten worden ook vrijgehouden van bomen vanwege het behoud van de zichtlijnen.

Bijzondere plekken

De bijzondere plekken in de binnenstad kennen elk hun eigen ontwerp-opgave en randvoorwaarden. Dat geldt ook voor de bomen en de plantsoenen op deze plekken. Over de beplanting kan in zijn algemeen-

4.5 Doorgaande boombeplanting langs grachten

4.6 Open parkstructuur

² Een pracht van een gracht, Nieuw Standaard Grachten Profiel, gemeenteraad 1997; Handboek Inrichting openbare ruimte, gemeenteraad 2000, stadsdeelraad 2002.

heid worden gesteld dat er een opwaardering moet plaatsvinden. Belangrijk is dat de plantsoenen elk seizoen wat te bieden hebben. In grasvelden kunnen voorjaarsbollen worden geplant.

Bomen

Amsterdam is een bomenstad. Naast het feit dat ze structuur geven aan de binnenstad leveren ze tevens een belangrijke bijdrage aan de verblijfskwaliteit. De drie hoofddoelstellingen bij de keuze en aanplant van bomen zijn: kwaliteit, kwantiteit en diversiteit: hierin ligt de waarde van de bomen in de binnenstad besloten.

1. Kwaliteit

De bomen moeten zodanig beheerd worden dat ze tot volle wasdom kunnen komen en gezond kunnen uitgroeien. Een extra investering in het beheer van dat groen is een voorwaarde. Afhankelijk van het type boom en het gewenste beeld, aaneengesloten kronen of niet, wordt de onderlinge plantafstand van de bomen gekozen. Ook wordt rekening gehouden met een goede groeiplaats.

2. Kwantiteit

Uitgangspunt is het waar mogelijk toevoegen van groene bladmassa aan groenarme straten en gebieden. In de zogenaamde langsstraten in de buurten is historisch geen boomstructuur aanwezig. Voorstel is om daar, afhankelijk van de hoeveelheid reeds aanwezig groen, zoals tuinen en groenplekken, nieuwe bomen aan te planten. Voorkeur hebben strategisch geplaatste solitaire bomen. Zo kunnen bomen op de openbare pleintjes en plekken die tussen de bouwblokken aanwezig zijn juist in de rooilijn worden geplaatst. Met de overhangende takken wordt het groenbeeld in de straat aanmerkelijk verbeterd. Als dit niet haalbaar is dan kan een enkele rij kleine straatbomen (3e grootte) in de parkeerstrook aan de schaduwzijde van de straat worden geplaatst.

3. Diversiteit

De stedelijke omgeving kent een grote hoeveelheid beperkingen aan de soortkeuze. De plaatsing in parkeerstroken, kabels en leidingen, strooizout, aanrijshade, shade aan wegdek door boomwortels, maar ook shade aan auto's door vruchten of druipen van de boom als gevolg van bladluis, maakt dat maar weinig soorten geschikt zijn voor toepassing in de stad. Als de lokatie de ruimte biedt zoals bij

4.7 Groeninrichting 2e Marnixplantsoen

4.8 Strategisch geplaatste bomen

plantsoenen of extra ruime profielen, dan verdienen boomsoorten met een bijzonder blad, bloei of vrucht de voorkeur boven de al veel toegepaste straatboomsoorten.

4.3. Objecten

Ook objecten (straatmeubilair) spelen een belangrijke rol bij de realisering van de 4 uitgangspunten van het Handboek. Dit wordt op een aantal manieren uitgewerkt.

Hoeveelheid

In een openbare ruimte van hoge kwaliteit staan geen overbodige objecten. Telkens als de plaatsing van een bepaald object wordt overwogen, moet de vraag worden gesteld of het object op die plek wel nodig is. Wellicht is combinatie met andere objecten mogelijk, of kan een inpassing of ondergrondse oplossing worden gevonden.

Vormgeving

Het ontwerp van straatmeubilair dient van hoge kwaliteit te zijn. Dat houdt in: grote mate van uniformering over de binnenstad, goed te onderhouden, ingetogen ontwerp, met een hoge duurzaamheid van het materiaal. Daarnaast geldt in de binnenstad dat objecten ook de historische ambiance bepalen of versterken. Waar aanwezig moeten waardevolle historische elementen daarom behouden blijven.

Plaatsing

Ook de plaatsing van objecten in het profiel (de situering) is belangrijk. Daarbij is het van belang zichtlijnen zo min mogelijk te blokkeren. Dat betekent het zoveel mogelijk plaatsen van objecten in één lijn met elkaar en met bomen, verlichting of geclusterde plaatsing. Plaatsing van borden op of aan gevels verdient de voorkeur, waar masten nodig zijn moeten die zoveel mogelijk gecombineerd worden gebruikt (bijvoorbeeld lichtmast met verkeersbord). Plaatsing in schampstroken en op middengeleiders moet tot een minimum worden beperkt. Ook stelt het verkeer eisen. Dit betekent het vrijhouden van loopruimte, rekening houden met het profiel van vrije ruimte voor fietsers en auto's.

Verlichting

Eén van de meest kwaliteitsbepalende objectcategorieën in de openbare ruimte is de openbare verlichting. Uiteraard gelden voor verlichting de hiervoor genoemde algemene eisen voor objecten. Daarnaast dient verlichting te zorgen voor sfeer, (sociale) veiligheid en herkenbaarheid. Op sommige plaatsen in de binnenstad betekent dit versterking van de historische ambiance, op sommige plekken is ruimte voor vernieuwing. Dit vertaalt zich in een keuze voor een bepaald type armatuur voor de verschillende plekken in de stad. Dit is uitgewerkt in het Voorwaardendeel.

Over het toepassen van de kroonlantaarn en de Ritterlantaarn is bestuurlijke besluitvorming geweest.

4.4. Verkeer

De bereikbaarheid van de stad is voorwaarde voor het economisch functioneren van die stad. De verkeersfunctie van de openbare ruimte is daarmee zeer belangrijk maar ook vaak overheersend. De inrichtingseisen en functionaliteit die het verkeer aan de inrichting van de openbare ruimte stelt moeten meegenomen worden, maar moeten het "primaat van het beeld" niet gaan overheersen. Van uit het Handboek wordt een aantal handvatten meegegeven hoe met de relatie tussen verkeersfunctie en inrichting om te gaan.

Prioriteitsvolgorde ruimtetoedeling

De ruimte in de meeste straatprofielen is schaars. Deze moet daarom afgewogen worden toebedeeld aan de verschillende verkeersfuncties. De volgende prioriteitsvolgorde wordt gehanteerd:

1. Voetganger
2. Fietser
3. Openbaar Vervoer
4. Auto (rijdend)
5. Parkeren

Inrichting

Verkeer stelt functionele eisen aan de inrichting, maar is niet leidend voor inrichtingskeuzes. Inrichtingskeuzes moeten zijn ingegeven door de vier uitgangspunten uit hoofdstuk 3:

- Primaat van het beeld
- Ingetogen inrichting
- Eenheid, samenhang en continuïteit
- Eenheid in ontwerp, uitvoering en beheer

Daarnaast stelt het verkeer uiteraard randvoorwaarden op het gebied van bijvoorbeeld verkeersveiligheid en sterkte van de constructies m.b.t. de verkeersbelasting.

Regulering en handhaving

De grote verkeersdruk in de openbare ruimte gaat soms gepaard met overtredingen, bijvoorbeeld foutparkeren. Voorheen is hierop gereageerd met het toepassen van een steeds grotere hoeveelheid fysieke maatregelen om overtredingen tegen te gaan: meer verkeersborden, anti-parkeerbanden, Amsterdammertjes. Gevolg: hoge onderhoudskosten, een volle openbare ruimte, en steeds “slimmere” overtredingen. Met het Handboek is deze spiraal doorbroken. De openbare ruimte dient te zijn voorzien van een heldere profielindeling en heldere regels. Dat schept ook heldere kaders voor de gebruiker van de openbare ruimte. Overtredingen moeten verder worden voorkómen door strikte handhaving en niet door een woud van blokkerende objecten.

4.5. Ontwerp, uitvoering en beheer

Planvorming is niet het exclusieve domein van de ontwerpafdeling van het stadsdeel. Gevolg daarvan kan namelijk zijn dat een op zich in aanvang fraai ontworpen openbare ruimte door praktische problemen in de uitvoering of na verloop van tijd tijdens het beheer aanzienlijk minder fraai wordt. De oorzaak daarvan is dat de voorbereiding, uitvoering en het beheer onjuist of onvoldoende plaatsvindt, of niet op elkaar is afgestemd. Ook kan het zijn dat het ontwerp niet blijkt te voldoen aan de gebruikseisen in de praktijk. Kortom: het ontwerp moet samen met de uitvoering (waaronder de voorbereiding) en het beheer als drie-eenheid worden benaderd.

Uitvoeringsvoorschriften en beheersvoorschriften

Om de drie-eenheid ontwerp-uitvoering-beheer te realiseren, zijn de ontwerpvoorschriften in dit Handboek opgesteld in samenwerking met uitvoerders en beheerders. De voorschriften zijn getoetst op hun uitvoerbaarheid en beheersbaarheid.

De ambities ten aanzien van de kwaliteit van de openbare ruimte liggen in dit Handboek hoog en zijn onder andere gericht op een verbetering van de beeldkwaliteit. Soms betekenen de keuzes in het Handboek een grotere dan normale inspanning bij uitvoering en beheer. Ook kan een specifieke wijze van werken noodzakelijk zijn. Deze bijzondere of extra inspanningen zijn in dat geval bij het betreffende profiel of object in een apart kader met uitvoerings- of beheersvoorschriften opgenomen.

Beheerparagraaf

Bij projecten zal in de praktijk vaak sprake zijn van plaatselijke omstandigheden die om maatwerk in het beheer vragen. Dat geldt in nog sterkere mate voor afwijkende ontwerpen, de “bijzondere plekken”. Daarom zou ieder bijzonder project in de openbare ruimte van de binnenstad bij de bestuurlijke behandeling vergezeld moeten gaan van een beheerparagraaf. Hierin zou het volgende moeten worden opgenomen:

- plangrens, areaaloppervlak en wijziging van areaal (per materiaal), hoeveelheden (bijzondere) objecten;
- welke afwijkende uitvoeringsvoorschriften voor het project noodzakelijk zijn;
- hoe het beheer gaat plaatsvinden, en waar het afwijkt van het reguliere beheer;
- speciale gebruiksvoorschriften of eisen door het gebruik;
- welke afwijkende regelgeving en specifieke handhaving vereist is;
- wat de financiële en organisatorische gevolgen zijn van het afwijkende beheer, en hoe dat gedurende de hele levensduur kan worden afgedekt;
- eventueel afwijkende levensduur en restwaarde van toegepaste materialen en de financiële gevolgen daarvan;
- hoe de bewoners /ondernemers bij het beheer worden betrokken.

Profielen

Handboek Inrichting Openbare Ruimte

Stadsdeel Centrum

A1 Grachten

Algemeen

Alle grachten, zowel de hoofdgrachten, smalle grachten als de randen van de gedempte grachten krijgen een inrichting gebaseerd op het vastgesteld Nieuw Standaard Grachten Profiel.

Profilering

- Over gehele lengte van een rak streven naar continue beeld.
- Profiel met eenzijdig langs dan wel schuinparkeren (45°).
- Gelijke positionering parkeervakken over een rak.
- Toepassing trottoirband tussen trottoir en rijbaan.
- Toepassing paalloos profiel.
- Gemiddelde hoogte trottoirband afhankelijk van breedte trottoir ($\leq 1,20$ m = bandhoogte gem. 3 cm).
- Minimale trottoirbreedte Over kleinere afstand $\leq 0,90$ m) toelaatbaar.

Ruimte toedeling

1. Behoud bestaande, vitale bomen.
2. Na te streven trottoirbreedte 1,50 m.
3. Rijverkeer met veilige passage fietsers.
4. Parkeren.

Materialen

- Klinkers in trottoir, rijbaan en parkeerstrook
- 300 mm hardsteen band langs trottoir
- 200 mm hardsteen band langs boomvakken, meubeleilanden waterzijde en bruggen.
- 150 mm hardsteen opsluiting bij pothuizen.
- Hardsteen dekzerk (handhaven bestaande natuursteen dekzerken)
- Materiaal bij centrale deel van gedempte grachten afhankelijk van functie (=bijzonder)

Richtlijnen voor straatmeubilair

- Plaatsing in meubeleilanden, zoveel mogelijk in één lijn.
- Situering meubeleilanden bij bruggen, bij zijstraten.
- Naderhand bijplaatsen van fietsenrekken altijd op meubeleilanden (vergroten).

Zonering:

1. Rechtstand vanaf brughoofd tot eerste boom: balusterhek, grachtlantaarn, telefoonzuil, verkeersbord, brievenbus, nietjes, zandstrooikist.
2. Vanaf eerste boom tot parkeerstrook: parkeerautomaat, afvalbak, grachtlantaarn, brandkraan, bovengronds, nietjes, schakelkasten, balusterhek, urinoir.
3. Meubeleiland tussen parkeerplaatsen: grachtlantaarn, nietjes, parkeerautomaat indien afstanden tussen brughoofd en zijstraat te groot zijn.
4. Meubeleiland bij zijstraten: grachtlantaarn, fietsenrekken, evt. balusterhekwerk, canapebank, parkeerautomaat, schakelkasten, nietjes en papierbak.

Richtlijnen voor uitvoering

- Fundering onder trottoirs en trottoirbanden moet toegesneden zijn op zware belasting (o.m. reiniging).
- Opschonen te hoog liggende kabels en leidingen kan noodzakelijk zijn.
- Aansluitingen bij bebouwing vergt 'maatwerk' in de voorbereiding. Vooral afwatering in relatie met hoogtemaatvoering vraagt om toegesneden oplossingen.
- Huidige hoogtemaatvoering van gevels respecteren (geen nieuwe in of opstoepingen veroorzaken)

Richtlijnen voor beheer

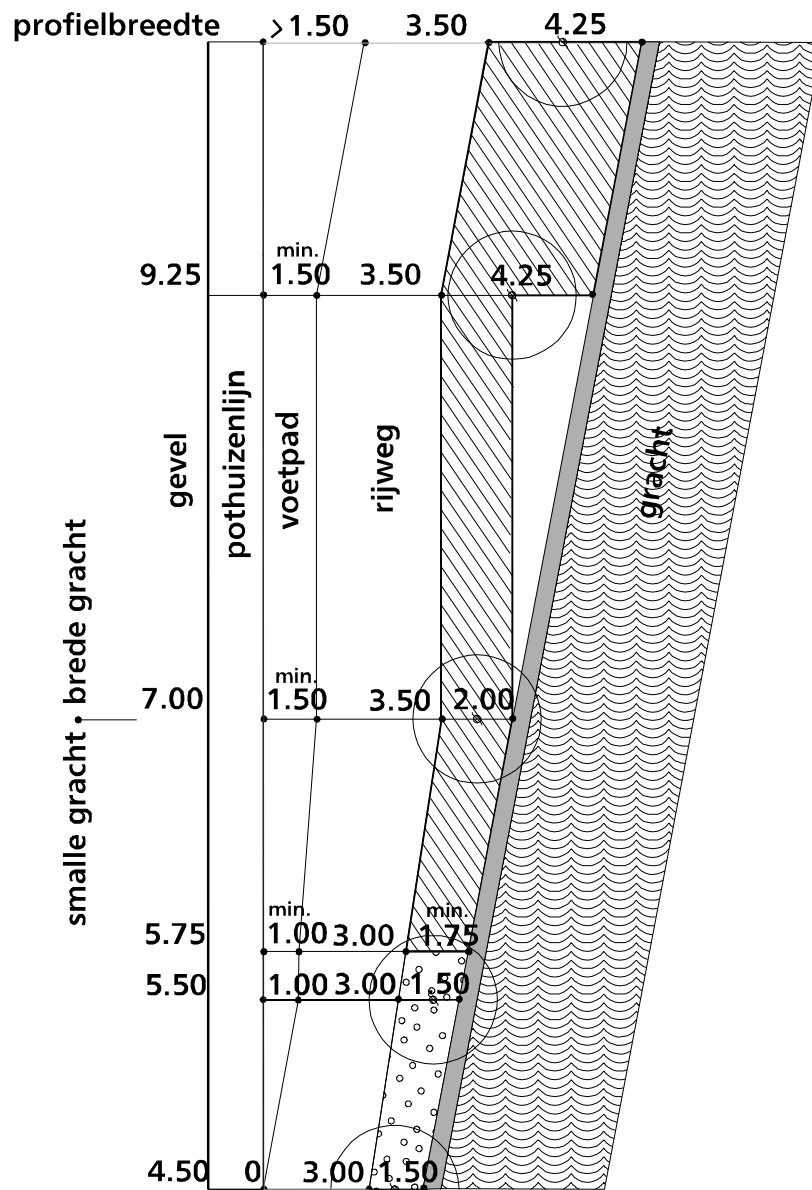
- Tot 6 weken na oplevering handmatig vegen.

Meubeilanden

Meubeilanden in het profiel worden verhoogd uitgevoerd. Om te voorkomen dat er op deze stroken fout geparkeerd wordt, worden de objecten zo geplaatst dat dit niet mogelijk is. Verkeersdrempels bij voorkeur ter plaatse van meubeiland of boomkrans i.v.m. hoogteverschil en in nabijheid lichtpunt.

Aangrenzende panden controleren op staat fundering i.v.m. trillingen

- niet bij hoekpanden.

verklaring:

 parkeerstrook

 bomenstrook

voetpad: incidenteel bij uitstekende pothuizen e.d.
90 cm breedte toelaatbaar

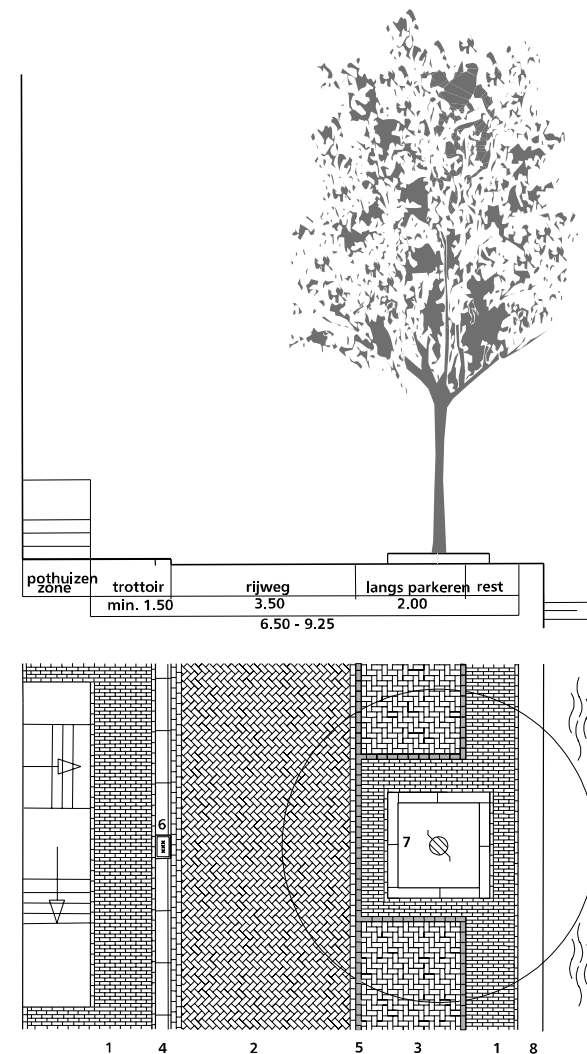
pothuizenlijn = gemiddelde lijn van voorzijde pothuizen
op betreffend grachtgedeelte

n.b. breedte bomenstrook mede afhankelijk van behoud
bestaande, vitale bomen
n.b. maatvoering is exclusief breedte van de dekzerk

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150 mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan,	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
3	parkeervak	klinkers, elleboog	keiformaat	rood	Indien mogelijk hergebruik van oude klinkers
4	trottoirband	Zie detail...	Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
5	markering	betonsteen 1 strek	keiformaat	wit	rond parkeervakken
6	trottoirkolk	zie detail	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
7	boombak	zie detail...	Lx200x250	hardsteen	staat 15cm boven niveau
8	dekzerk	natuursteen	Lx500x150		zoveel mogelijk bestaande natuursteen dekzerken hergebruiken
9	goot	klinker 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
	verlichting**	mast 1883 met		RAL 3007	plaatsing aan waterzijde, 0,60m uit grens van rijweg, bij voorkeur centraal tussen twee bomen

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

** Type afhankelijk van gracht. (Zie kaart De nieuwe grachtenlantaarn de kroon en de ritter)

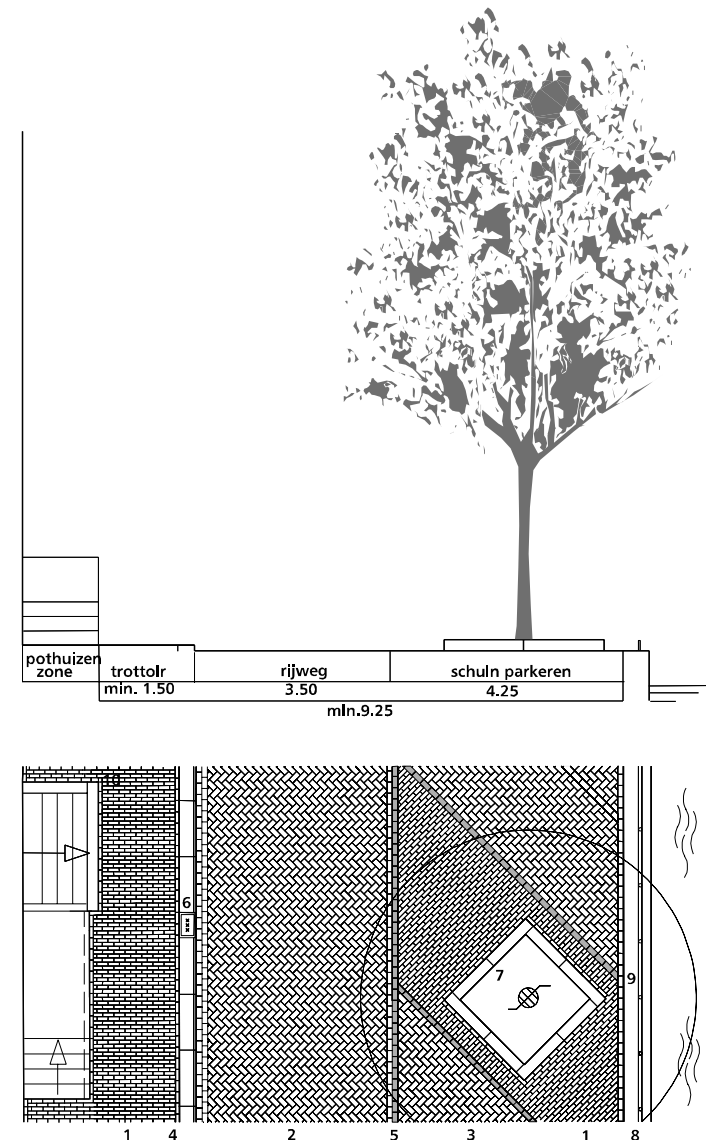
A.1.1

Brede gracht met langsparkeren

Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150 mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan,	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
3	parkeervak	klinkers, elleboog	keiformaat	rood	indien mogelijk hergebruik van oude klinkers
4	trottoirband	zie detail...	Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
5	markering	betonsteen 1.strek	keiformaat	wit	rond parkeervakken
6	trottoirkolk	zie detail...	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
7	boombak	zie detail...	Lx200x250	hardsteen	staat 15cm boven niveau
8	dekzerk	natuursteen	Lx500x150		zoveel mogelijk bestaande natuursteen dekzerken hergebruik
9	autohekje	staal		blank	
10	instoeping	hardsteen	Lx150x250		
11	goot	klinker 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
	verlichting**	mast 1883 met grachten- lantaarn*		RAL 3007	plaatsing aan waterzijde. 0,60m uit grens van rijweg. Bij voorkeur centraal tussen twee bomen

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

** Type afhankelijk van gracht. (Zie kaart De nieuwe grachtenlantaarn de kroon en de ritter)

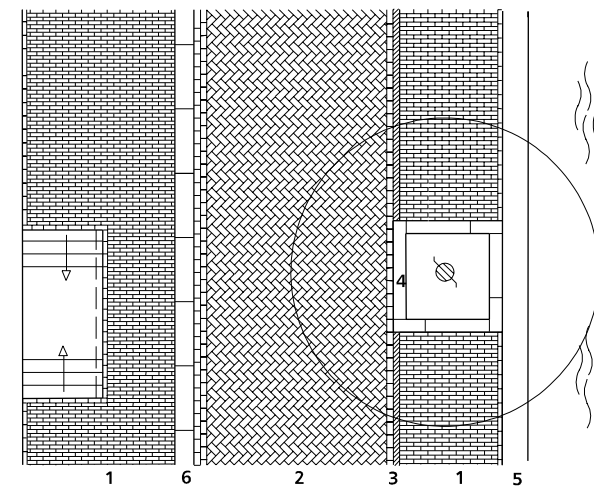
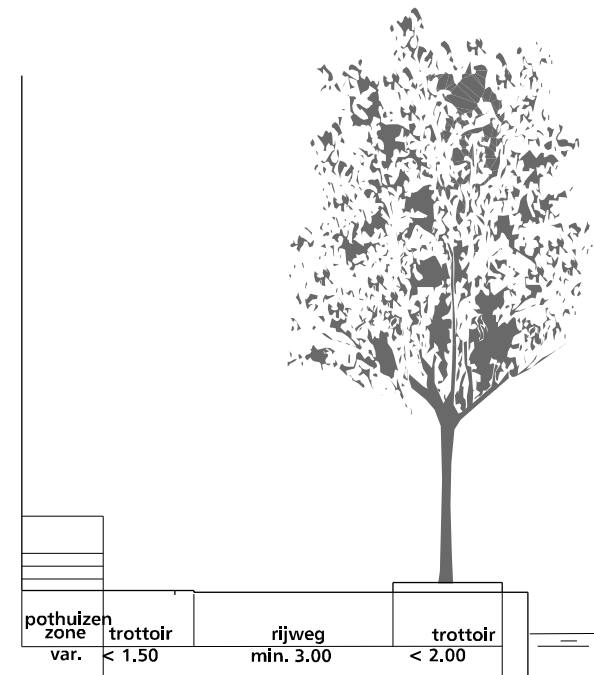
A.1.2

Brede gracht met schuinparkeren

Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150 mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan,	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
3	markering	1 strek	keiformaat	hardsteen	langs rijbaan
4	boombak	zie detail	Lx200x250	hardsteen	boombak evt. a-niveau uitgevoerd met boombeschermer
5	dekzerk	natuursteen	Lx500x150		zoveel mogelijk bestaande natuursteen dekzerken hergebruiken
6	trottoirband	zie detail	Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
7	goot	klinker 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
8	trottoirkolk	zie detail...	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
	verlichting**	mast 1883 met		RAL 3007	plaatsing aan waterzijde, 0,60m uit grens van rijweg, bij voorkeur centraal tussen twee bomen

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

** Type afhankelijk van gracht. (Zie kaart De nieuwe grachtenlantaarn de kroon en de ritter)

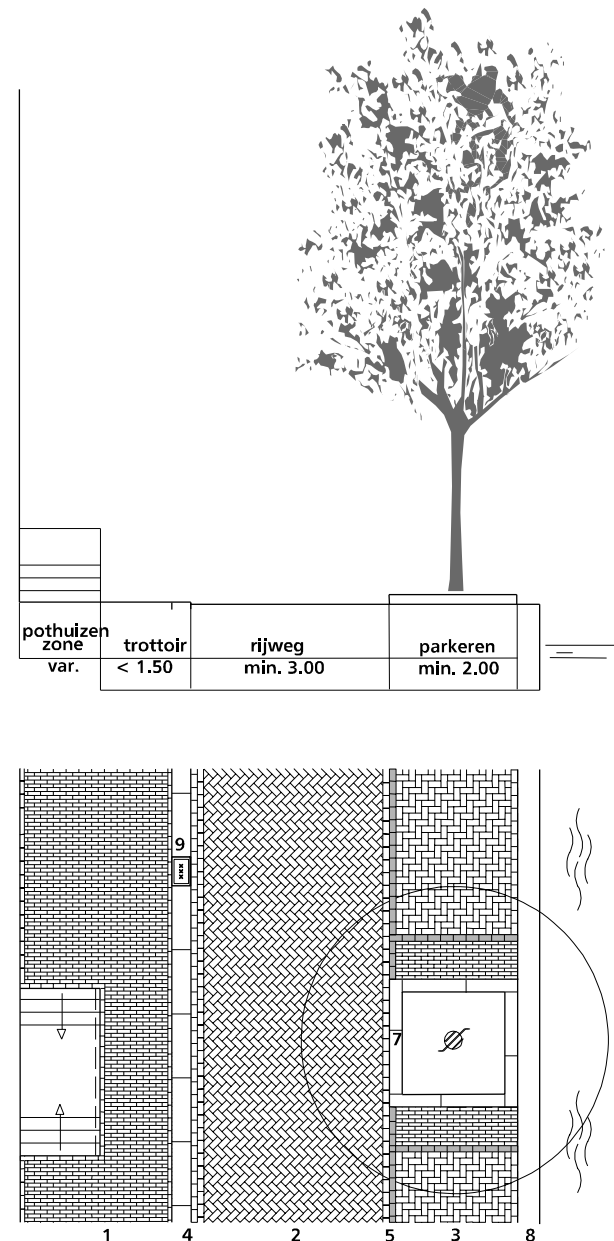
A.1.3

Smalle gracht zonder parkeren

Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150 mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan, bisschopsmutsen	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
3	parkeervak	klinkers elleboog	keiformaat	rood	indien mogelijk hergebruik in oude klinkers
4	trottoirband		Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
5	markering	betonsteen 1 strek	keiformaat	wit	rond parkeervakken
6	boombak	zie detail	Lx200x250	hardsteen	staat 15cm boven niveau
7	dekzerk	natuursteen	Lx500x150		zoveel mogelijk bestaande natuursteen dekzerken hergebruiken
8	trottoirkolk	zie detail	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
9	goot	klinker 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
10	verlichting**	mast 1883 met grachtlantaarn*		RAL 3007	plaatsing aan waterzijde, 0,60m uit grens van rijweg bij voorkeur centraal tussen twee bomen
	goot	klinker 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

** Type afhankelijk van gracht. (Zie kaart De nieuwe grachtenlantaarn de kroon en de ritter)

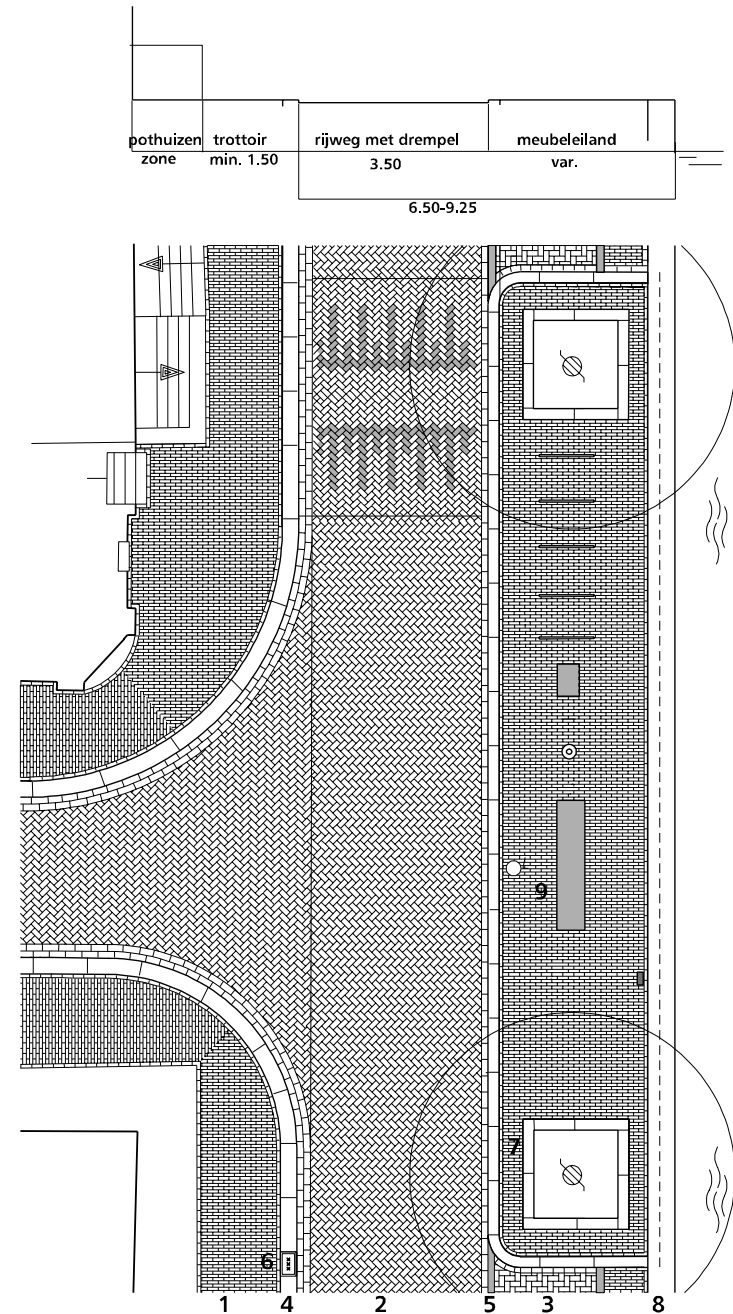
A.1.4

Smalle gracht met parkeren

Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan,	keiformaat	rood	fundering (300mm dik)
3	parkeervak	klinkers elleboog	keiformaat	Rood	indien mogelijk hergebruik in oude klinkers
indien reststrook tussen langsparkeervak en dekzerk < 500; voegen bij parkeervak					
4	trottoirband	Zie detail...	Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
5	markering	betonsteen 1 strek	keifirmaat	wit	rond parkeervak
6	trottoirkolk	zie detail	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
7	boombak	zie detail	Lx200x250 2000	hardsteen	boombak a-nivo
8	dekzerk	natuursteen	Lx500x150		zoveel mogelijk bestaande natuursteen dekzerken hergebruiken
9		straatmeubilair zo plaatsen dat fout parkeren voorkomen wordt zo veel als mogelijk in één lijn			
10	verlichting**	mast 1883 met		RAL3007	plaatsing aan waterzijde, 0,60m uit grens van rijweg, in verlengde zijstraat
11	goot	klinker 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
12	baluster	gietijzer		RAL6012	plaatsing op dekzerk
13	trottoirband	natuursteen	Lx200x250		rond meubeleiland variabel van 3cm hoogte tot 10cm hoogte

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

** Type afhankelijk van gracht. (Zie kaart De nieuwe grachtenlantaarn de kroon en de ritter)

A.1.5

Meubeleiland op gracht

A2 Binnenstadsstraten

Algemeen

Het samenhangend weefsel van auto-, tram- en/of fiets-toegankelijke straten met een 30 km regiem in de oudere delen van de binnenstad, zijn dus niet van toepassing op Singelgrachtzone, Plantagebuurt en de Oostelijke eilanden.

Profilering

- Toepassing trottoirband tussen trottoir en rijbaan of tussen trottoir en parkeervakken.
- Toepassing paalloos profiel.
- Gemiddelde hoogte van trottoirband afhankelijk van functie en breedte trottoir (10cm-3cm).
- Primair na te streven trottoirbreedte $\geq 1,50$ m.
- In langsstraten situering boomrijen aan de schaduwzijde van het profiel (zuidzijde).
- Parkeervakken over gehele lengte profiel aan de zelfde zijde gesitueerd.
- In dwarsstraten geen parkeervakken en geen bomen.

Materialen

- Toepassing van klinkers in trottoir.
- Rijbaan in klinkers, indien noodzakelijk zwart asfalt (bijvoorbeeld intensieve combinatie van verkeerstromen inclusief fietsers).
- Uiterlijk van trambaan passend bij rijweg.
- Bij voetgangersstraten trambaan in klinkers.
- Toepassing van 300 mm brede hardsteen trottoirband
- Toepassing van 150 mm brede hardsteen band bij instoepingen e.d. en opsluiting vrijliggend fietspad.
- Snelheidsremmers uitvoeren in materiaal rijweg.

Richtlijnen voor straatmeubilair

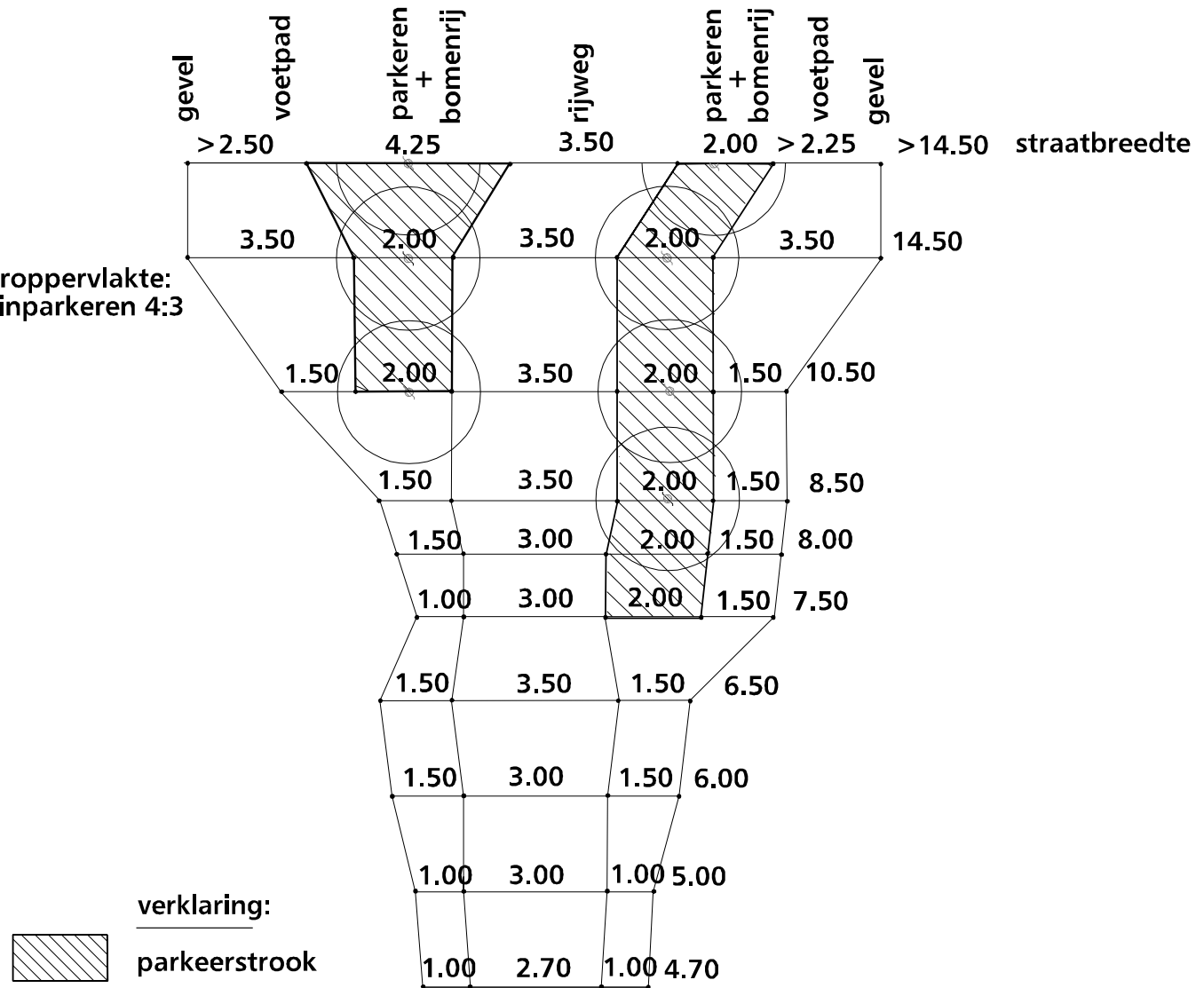
- Zoveel mogelijk concentreren van meubilair. Meubilair zoveel mogelijk in één lijn plaatsen.
- Plaatsing meubilair in zone van parkeervakken op eilanden.

- Plaatsing straatbomen in zone parkeervakken op verbreding van trottoir. Zoveel mogelijk combineren met objecten, o.a. verkeersdrempels.

Richtlijnen voor uitvoering

- Fundering onder trottoirs en banden moet toegesneden zijn op zware belasting (o.m. reiniging).
- Opschonen te hoog liggende kabels en leidingen kan noodzakelijk zijn.
- Aansluitingen bij bebouwing vergt 'maatwerk' in de voorbereiding. Vooral afwatering in relatie met hoogteligging vraagt om specifieke oplossingen.
- Huidige hoogtevoering gevels respecteren (geen nieuwe in- of opstoepingen veroorzaken.)

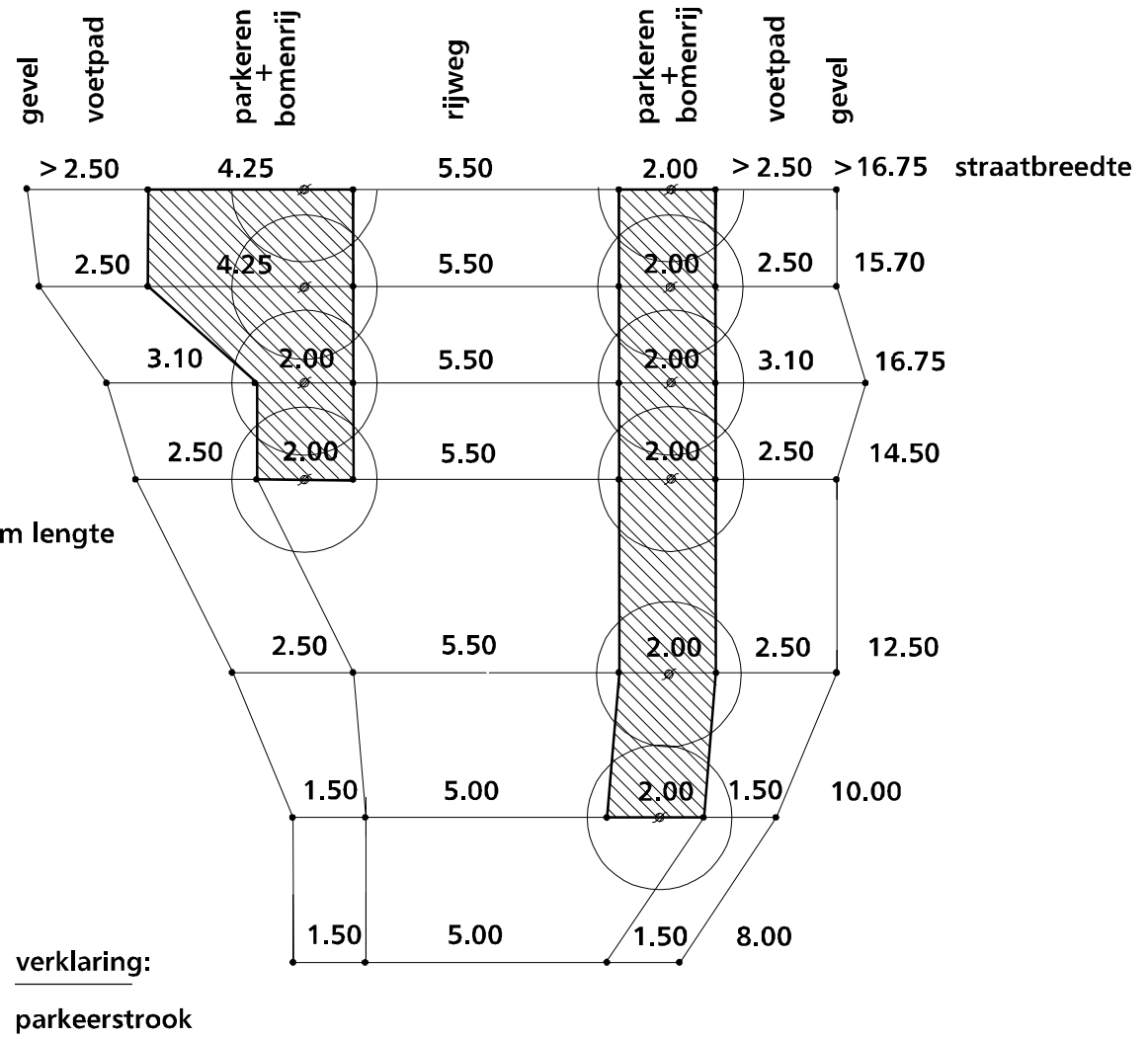
n.b. verhouding parkeeroppervlakte: trottoirbreedte bij schuinparkeren 4:3

A.2.0.2

Pictogram voor 1 rijrichting

n.b. 5.00m rijbaanbreedte incidenteel toegestaan bij een wegvak van max. 50m lengte

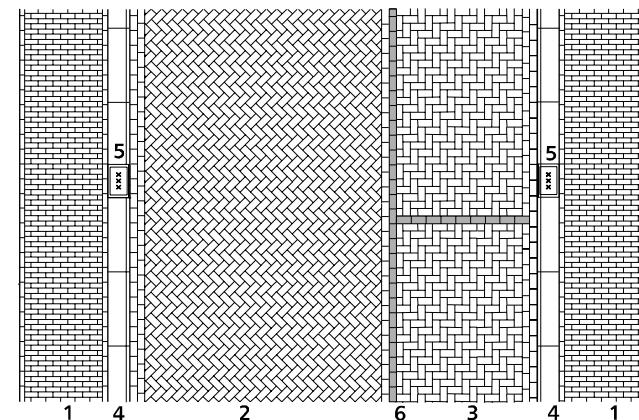
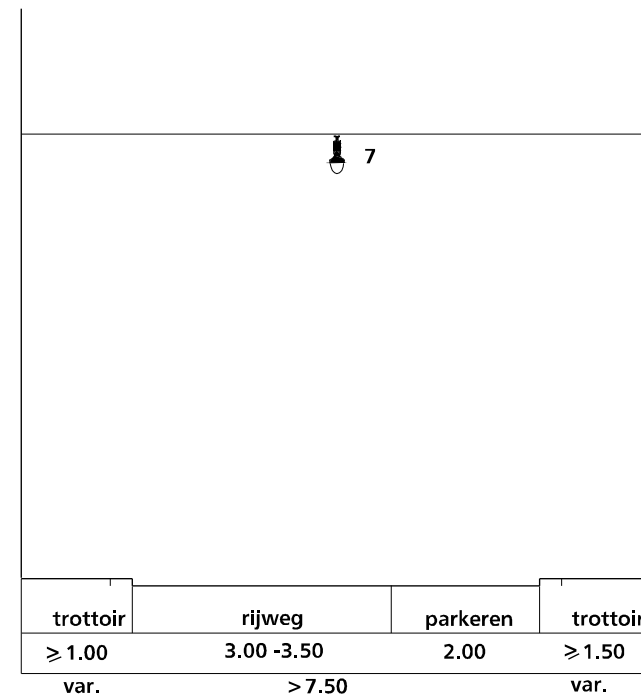

A.2.0.3

Pictogram voor 2 rijrichtingen

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150 mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan,	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)
3	parkeervak	klinkers elleboog	keiformaat	rood	fundering (250 mm dik) indien mogelijk hergebruik van oude klinkers
4	trottoirband	zie detail...	Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
5	trottoirkolk	zie detail	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn zie dwarsprofiel
6	markering	betonsteen 1strekk	keiformaat	wit	rond parkeervakken
7	verlichtings- armaturen	Ragni	type Jarconst	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden
8	goot	klinkers 1 strekk	keiformaat	rood	fundering (300 mm dik)

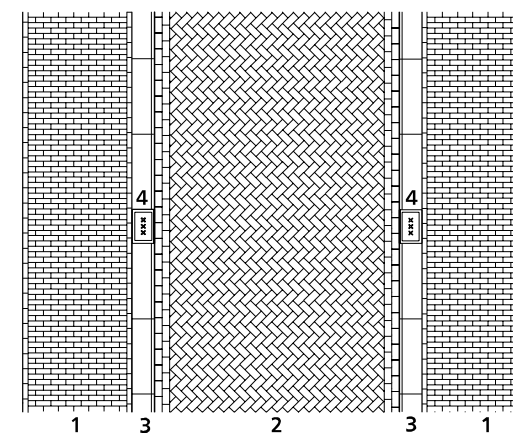
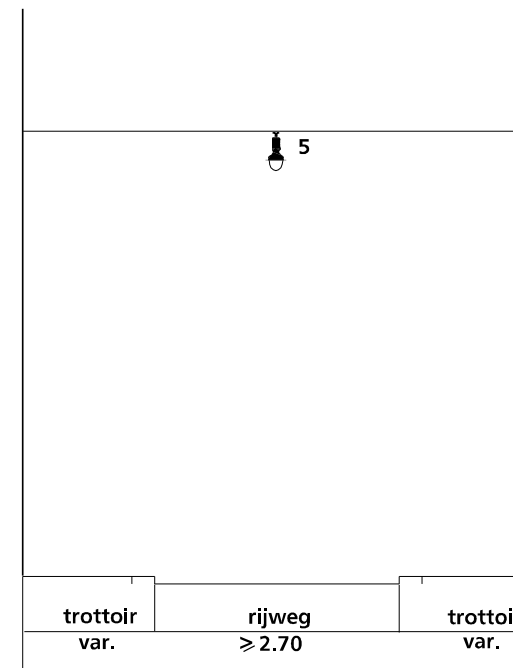
* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

A.2.1

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan, bisschopsmutsen	keiformaat	rood	fundering (300mm dik)
3	trottoirband	zie detail...	Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
4	trottoirkolk	zie detail	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
5	verlichtings- armaturen	Ragni	type Jarnconst RAL 9006 alumin.		met SON lampen aan overspanningsdraden
6	goot	klinkers 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300mm dik)

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

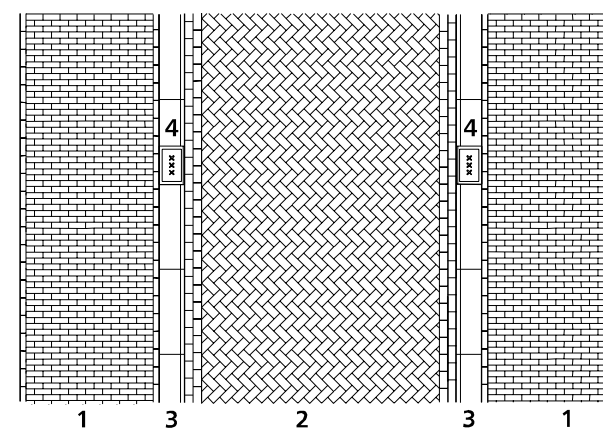
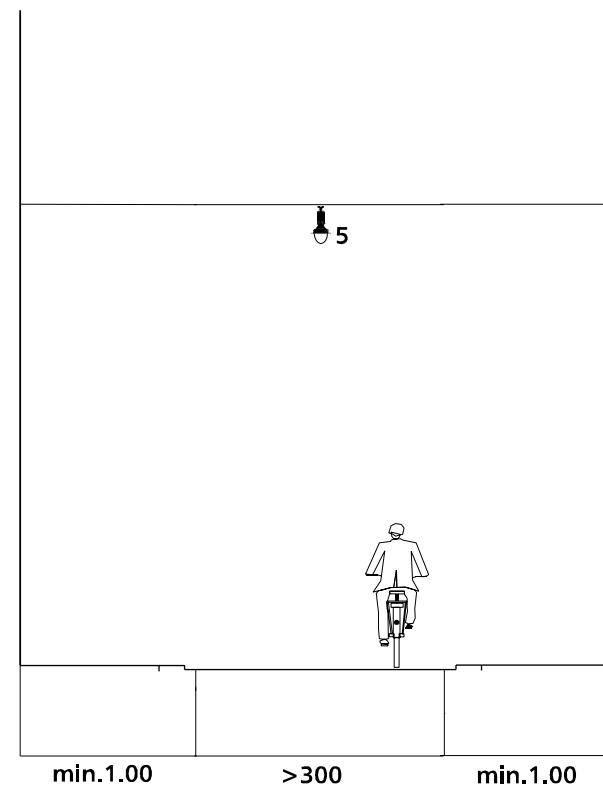

A.2.2

Zonder parkeren

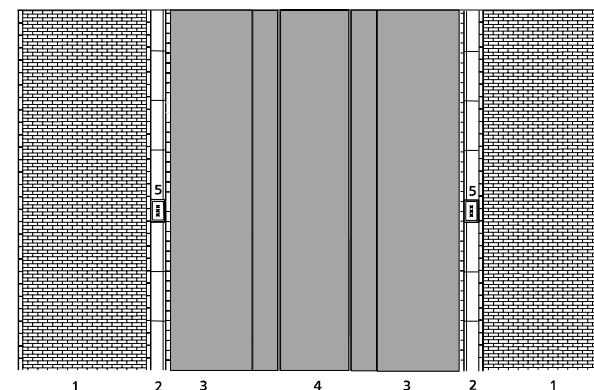
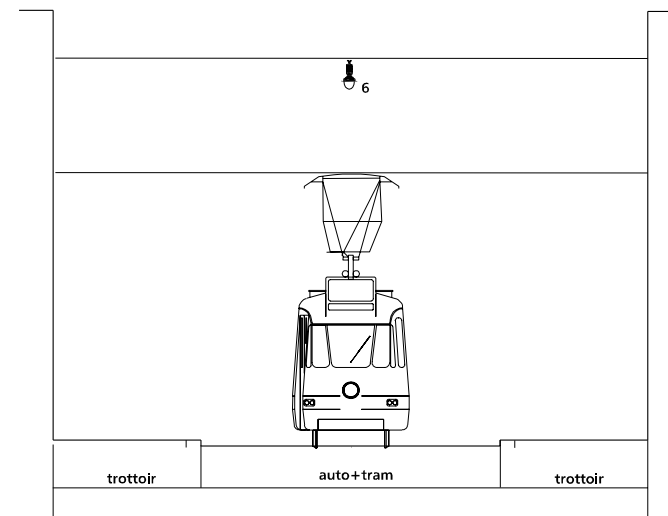
Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	rood	fundering (150mm dik)
2	rijbaan*	klinkers, keper kant rijbaan,	rood	fundering (300mm dik)
3	trottoirband	zie detail	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
4	trottoirkolk	zie detail	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
5	armaturen	Ragni	type Jarnconst RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden
6	goot	klinkers 1 strek	rood	fundering (300mm dik)

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

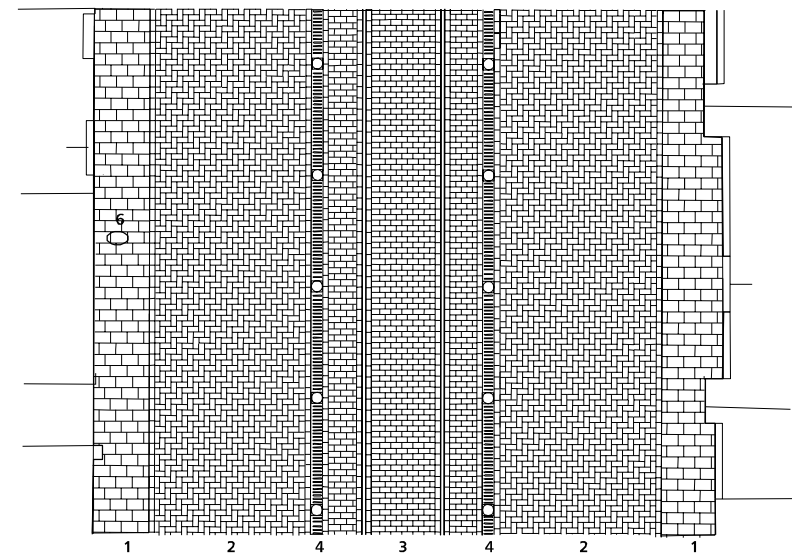
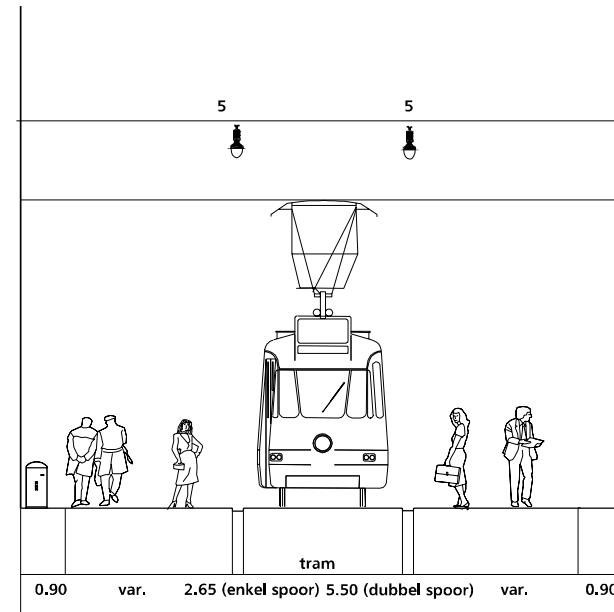
Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (150 mm dik)
2	trottoirband	zie detail...	Lx300x250	hardsteen	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
3	rijbaan	asfalt	n.v.t.	zwart	bij aanliggende fietsstroken rood asfalt met duidelijke fietsmarkering
4	trambaan	asfalt		zwart	
5	trottoirkolk	zie detail	300x450	gietijzer	plaatsing in bandenlijn
6	verlichtings- armaturen	Ragni	replica Jarnconst	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden
7	goot	goottegel beton	300x150x80	grijs	fundering (300 mm dik)

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	gevel zone	tegels	300x300-450 600x80	hardsteen	fundering n.t.b.
2	midden zone	klinkers, elleboog	keiformaat	rood	fundering (300mm dik)
3	trambaan*	klinker, halfsteens	keiformaat	rood	detailering ntb
4	afwatering	drain	Lx100xvar.	gietijzer dekstel	plaatsing op grens beheerszone GVB
5	verlichtings- armaturen	Ragni	replica Jarnconst	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden
6	afvalbak	Constructo	100 l	RVS	zo dicht mogelijk aan de gevel. Let op opening.
7	leds				verwerkt in deksel van drain

* *Detailering rond trambaan voor verbetering vatbaar t.z.t. herzien*

A.2.5

Voor voetganger en tram

A3 Stegen

Algemeen

Alle straten en stegen zonder gemotoriseerd verkeer, zonder doorgaand fietsverkeer, inclusief de semi-openbare stegen en gangen. Breedte variërend van 0,80m tot 7m.

Profilering

- Afhankelijk van aanwezige afwatering dan wel gewenste afwateringsrichting en hoogteligging van aangrenzende bebouwing.
- Profiel ten alle tijde a` niveau uitgevoerd.
- Bij aansluiting op andere profielen, profiel steeg altijd ondergeschikt.

Materialen

- Toepassing van dikformaat klinkers.
- Ter plaatse van hoogteverschillen toepassing van natuursteen treden mogelijk.

Richtlijnen voor straatmeubilair

- Plaatsen van zo min mogelijk straatmeubilair en zoveel mogelijk combineren.
- Plaatsen van afvalbakken tegen gevel.
- Plaatsen van afsluitpalen in de gevellijn van aangrenzende straat of gracht.
- Afhankelijk van steegbreedte en verlichtingseisen toepassen van wandarmaturen of armaturen aan spandraden. Accent verlichting als grondspots mogelijk.
- Plaatsen van afsluithekken: voorzijde ter hoogte van eerste penant van belendende panden.
- Plaatsing nutskasten bij voorkeur inpandig, anders tegen gevellijn.

Richtlijnen voor uitvoering

- Fundering onder trottoirs en banden moet toegesneden zijn op zware belasting (o.m. reiniging).
- Opschonen te hoog liggende kabels en leidingen kan noodzakelijk zijn.
- Aansluitingen bij bebouwing vergt `maatwerk`in de voorbereiding.

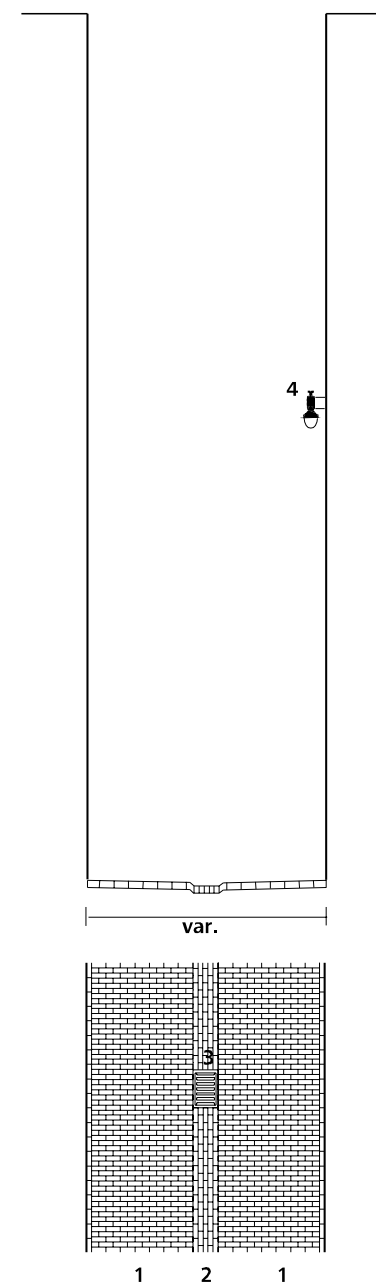
- Vooral afwatering in relatie met hoogteligging vraagt om specifieke oplossingen.
- Huidige hoogtevoering gevels respecteren (geen nieuwe in- of opstoepingen veroorzaken).

Richtlijnen voor beheer

- Bij zeer smalle stegen met de hand vegen.
- Tot 6 weken na uitvoering handmatig vegen.

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	trottoir	klinkers, halfsteens	rood	fundering (200 mm dik)	
2	straatcolk	zie detail	300x300	RVS	molgoot afwatering
3	verlichtings- armaturen	Ragni	replica Jarnconst	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan gevel

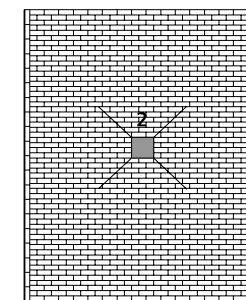
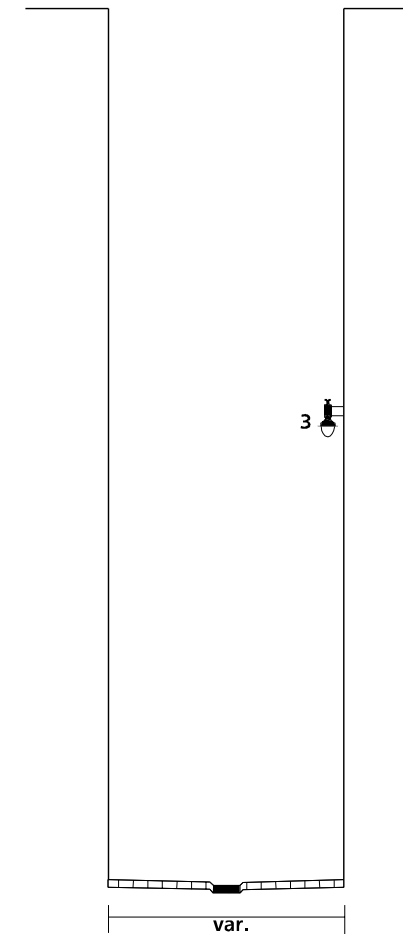
* wordt niet meer toegepast

A.3.1

Smalle stegen met molgoot (vervallen in versie 2009)

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	rood	fundering (200 mm dik)
2	straatcolk	zie detail	RVS	envelop afwatering
3	verlichtings- armaturen	Ragni	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan gevel

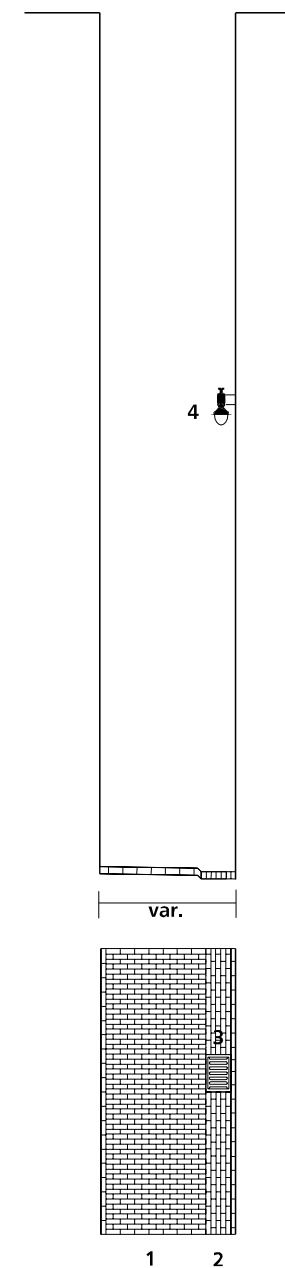

1

A.3.2

Smalle steeg met envelop

Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (200 mm dik)
2	molgoot	5 strekken klinkers	dikformaat	rood	
3	straatcolk	zie detail	350x400	gietijzer	
4	verlichtings- armaturen	Ragni	type Jarnconst	RAL9006 alumin.	met SON lampen aan gevel

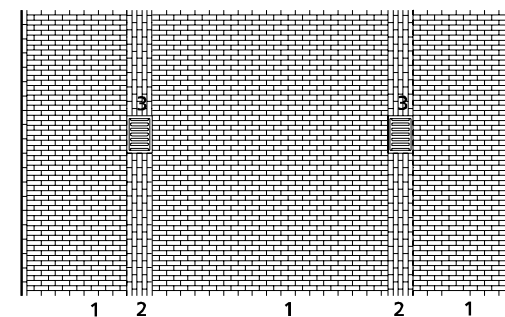
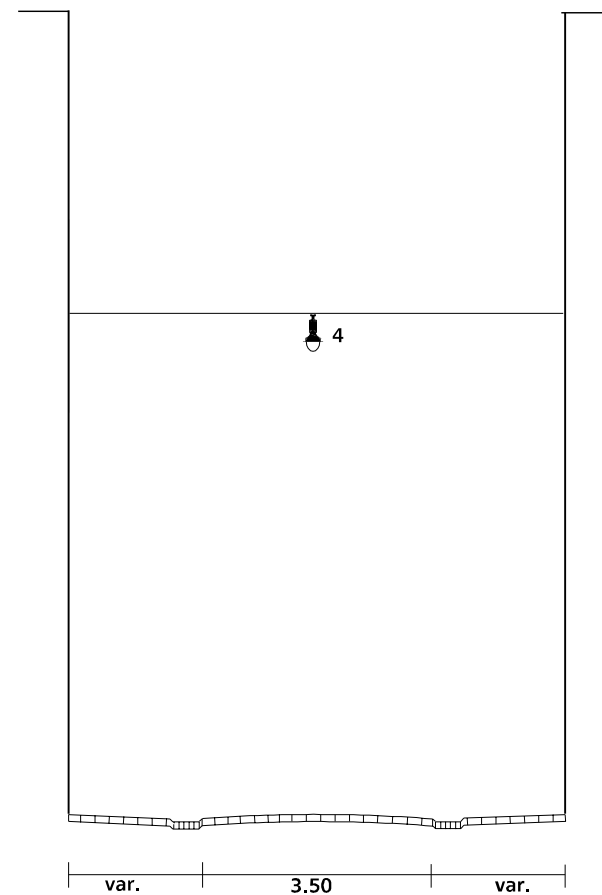

A.3.3

Smalle steeg met molgoot éézijdig

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	trottoir + middendeel*	klinkers, halfsteens	dikformaat	rood	fundering (200 mm dik)
2	molgoot	5 strekken klinkers	dikformaat	rood	
3	straatcolk	zie detail	350x400	gietijzer	
4	verlichtings- armaturen	Ragni	replica Jarnconst	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden

* toe te passen bij voetgangersteeg

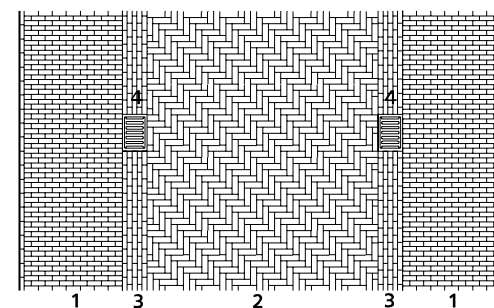
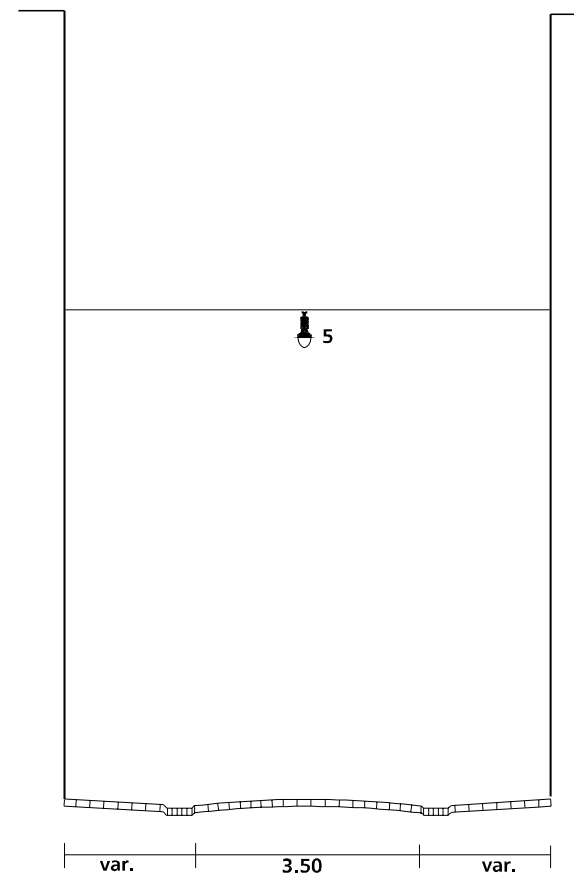

A.3.4

Brede steeg met straatwerk halfsteens en twee molgoten

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	klinkers, halfsteens	rood	fundering (200 mm dik)
2	middendeel*	klinkers, elleboog- verband	rood	fundering (300mm dik)
3	molgoot	5 strekken klinkers	rood	
4	straatkolk	zie detail	350x400	gietijzer
5	verlichtings- armaturen	Ragni	type Jarnconst RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden

* toe te passen bij voetgangerssteeg waar incidenteel autoverkeer gebruik van maakt

A4 Amsteldijken

Algemeen

Kalverstraat, Nieuwendijk, Warmoesstraat, De Nes

Profilering

De straten moeten herkenbaar zijn ten opzichte van de omliggende straten en stegen. Onderling moeten de dijken, als twee zijden aan de rivier, een samenhang vertonen.

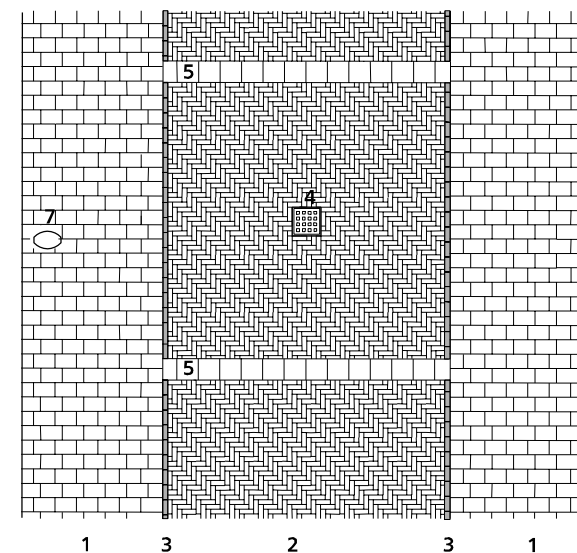
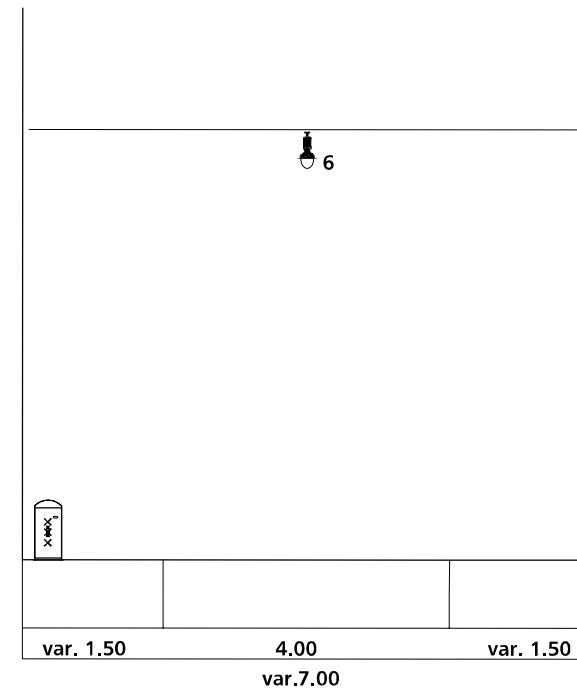
Materialen

- Klinkers in middenzone, gecombineerd met granietstroken.
- Graniettegels langs gevels.
- RVS-toevoegingen als accenten.
- Indien geen voetgangersgebied, dan granietbanden 300x250

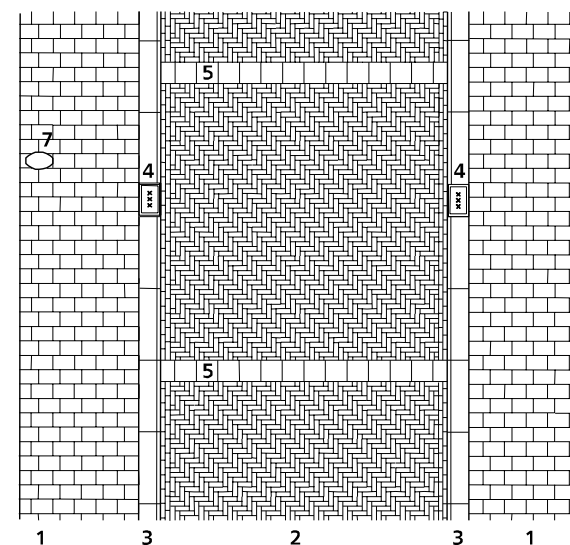
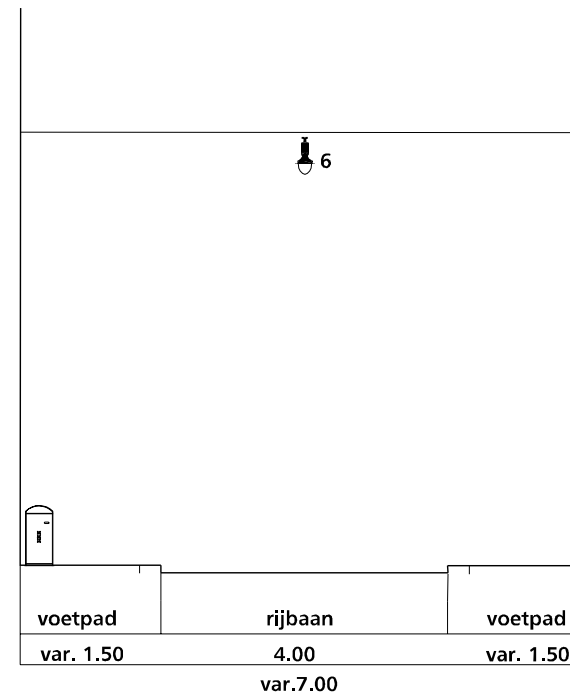
Richtlijnen voor straatmeubilair

- Toepassing van de RVS Constructo 100 I zo dicht mogelijk tegen de gevel.
- Verlichting met behulp van draadoverspanning.

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	gevelzone	tegels	graniet	fundering (200 mm dik)
2	middenzone	klinkers, elleboog	rood	fundering (300 mm dik)
3	opsluiting	trottoirband	hardsteen	hoogte trottoirband
4	afwatering	trottoirkolk	gietijzer	zij-inlaat
5	markering	tegels	graniet	
6	verlichtings- armaturen	Hahn	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden
7	afvalbak	Constructo	RVS	zo dicht mogelijk aan de gevel.let op opening.

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	gevelzone	tegels	graniet	fundering (200 mm dik)	
2	middenzone	klinkers, elleboog	rood	fundering (300 mm dik)	
3	opsluiting	trottoirband	hardsteen	hoogte trottoirband	
4	afwatering	trottoirkolk	gietijzer	zij-inlaat	
5	markering	tegel	graniet		
6	verlichtings- armaturen	Hahn	type	RAL 9006 alumin.	met SON lampen aan overspanningsdraden
7	afvalbak	Constructo	100 l	RVS	zo dicht mogelijk aan de gevel.let op opening.

A.4.2

Voor voetganger, fiets en auto

A5 Straten & Lanen

Algemeen

Tot deze categorie behoren de autotoegankelijke straten met 30 km regime in de 'nieuwere' gedeelten van de binnenstad (Singelgrachtzone, Plantagebuurt en Oostelijke eilanden).

Profilering

- Profiel symmetrisch van opzet.
- Toepassing trottoirband tussen trottoir en rijbaan of tussen trottoir en parkeervakken.
- Toepassing paalloos profiel.
- Gemiddelde hoogte van trottoirband 10cm.
- Primair na te streven trottoirbreedte 1,50m.
- Situering boomrijen altijd tweezijdig.
- Parkeervakken over gehele lengte profiel op zelfde wijze gepositioneerd.

Materiaal

- Toepassing klinkers in rijbaan en in parkeervakken.
- Toepassing betonnen trottoirtegels 30x30cm met Basaltspilt toplaag in trottoir.
- Trottoirband in beton met Basaltspilt toeslag.

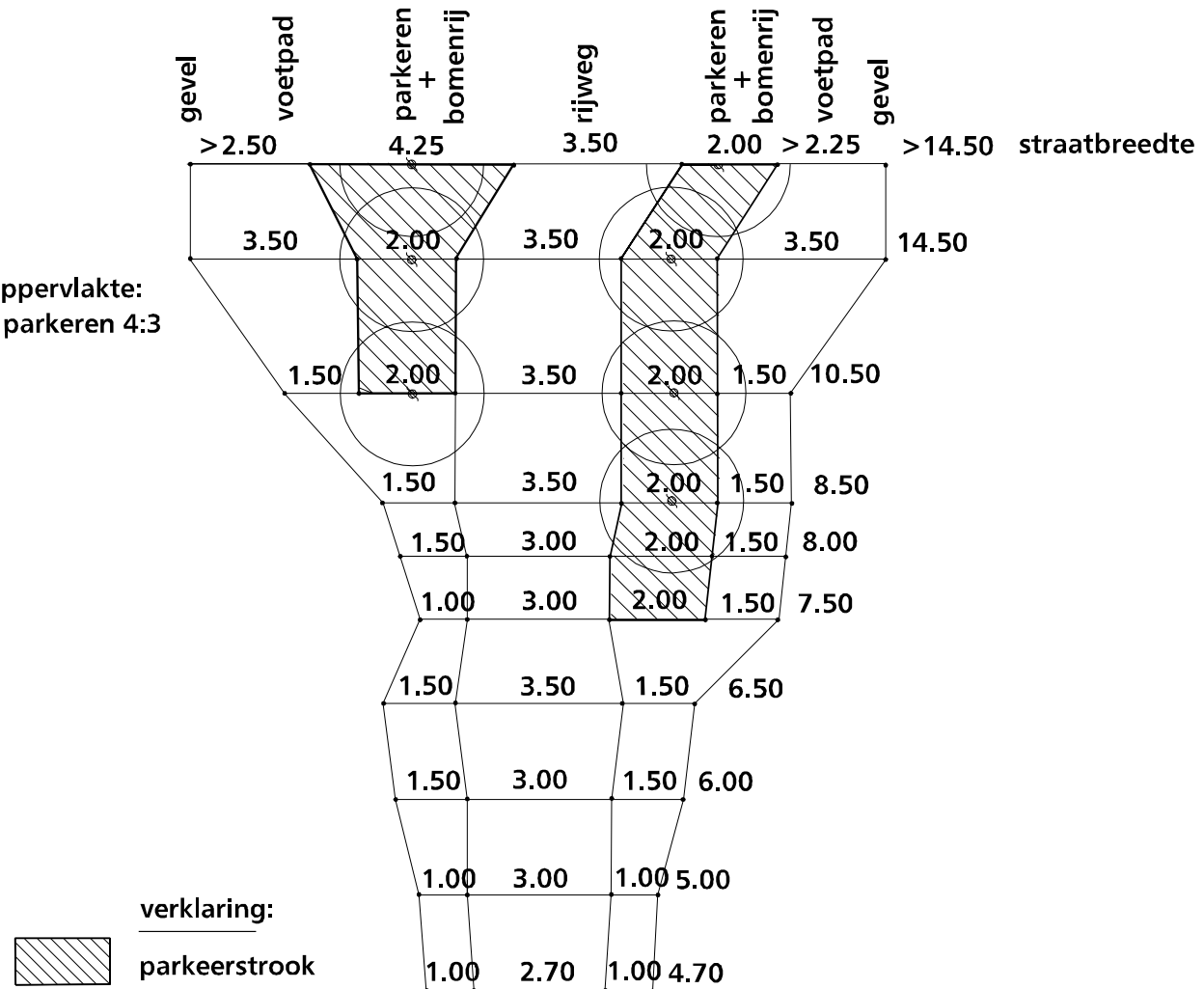
Richtlijnen voor straatmeubilair

- Zoveel mogelijk concentreren van meubilair.
- Zoveel mogelijk plaatsing straatmeubilair in één lijn.
- Plaatsing meubilair in zone van parkeervakken op eilanden.
- Plaatsing straatbomen in zone parkeervakken op verbreding van trottoir. Zoveel mogelijk combineren met objecten.
- Verkeersdrempels altijd combineren met meubeleiland +ov mast.
- Snelheidsremmers uitvoeren in aangrenzend materiaal.

Richtlijnen voor uitvoering

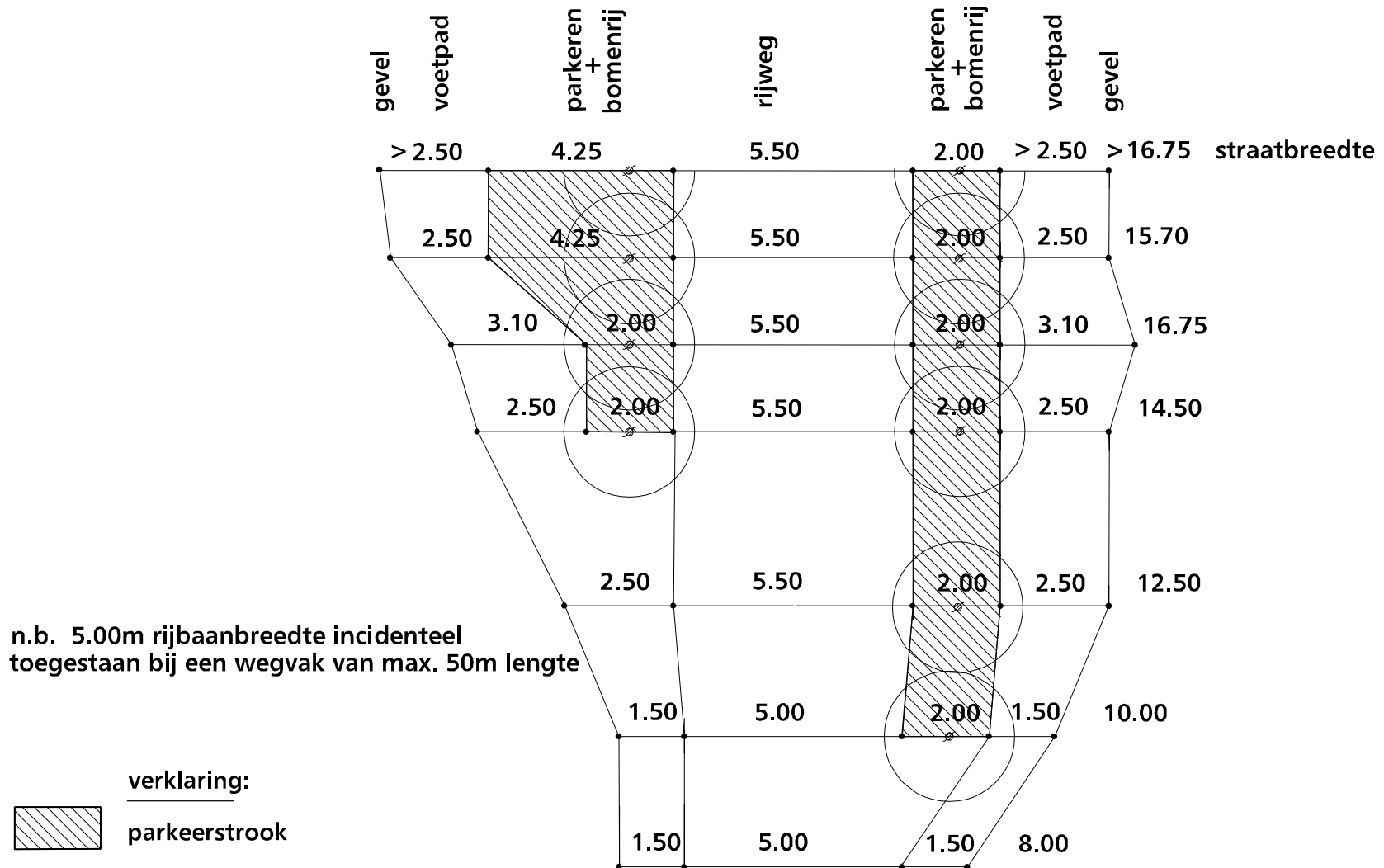
- Fundering onder trottoirs en trottoirbanden moet toegesneden zijn op zware belasting (o.m. reiniging).
- Opschonen te hoog liggende kabels en Leidingen tracee's kan noodzakelijk zijn.
- Aansluiting met bebouwing vergt maatwerk in voorbereiding.
- Huidige hoogtemaatvoering gevels respecteren (geen nieuwe in- of opstoepingen veroorzaken.)

n.b. verhouding parkeeroppervlakte:
trottoirbreedte bij schuin parkeren 4:3

A.5.0.2

Pictogram voor 1 rijrichting

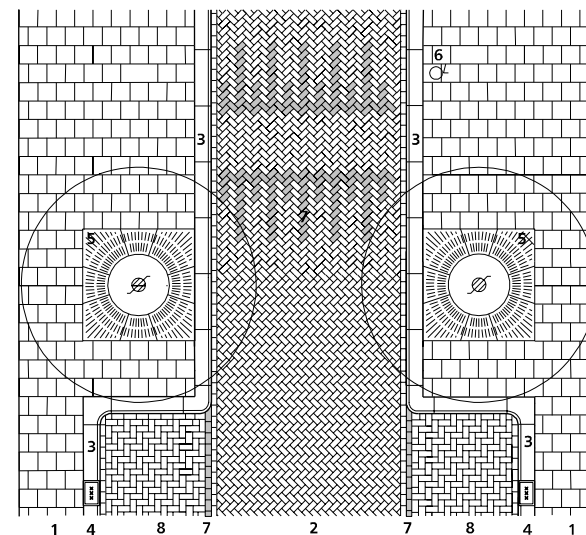
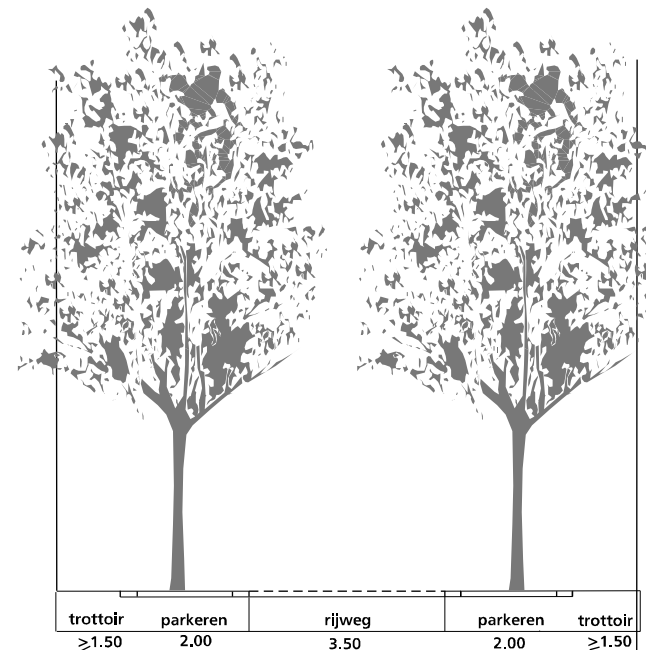

A.5.0.3

Pictogram voor 2 rijrichtingen

Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	tegels	300x300x80	basaltsplit	fundering (200 mm) niet achter parkeerstrook
2	rijbaan*	klinkers,keper kant rijbaan	keiformaat	rood	fundering (300 mm)
3	trottoirband	beton	Lx300x250	basaltsplit	trottoir ≤ 1.2 m bandhoogte 3cm
4	afwatering	straatkolk	400x400	gietijzer	bij parkeervakken met molgoot:5 strekken indien niet anders mogelijk
		trottoirkolk	300x450	gietijzer	
5	boomrooster	staal	2000x2000x100	gietijzer	indien rooster niet toepasbaar is, dan een frame van staal opgevuld met gravidoor of siersplitdrainage
6	verlichting	mast: Apollomodel/ 1883	armatuur replica Jarnconst /	RAL 9006 alumin.	toepassing type en mast afh. breedte straat
7	markering	betonsteen 1 strek	keiformaat	wit	rond parkeervakken langs rijweg

* Gebruik van bisschopsmutsen alleen bij machinaal straatwerk

A.5.1

Met boomeiland

A6 Boulevard

Algemeen

Onder deze categorie vallen de straten met een 50km regime, die zich zowel stedenbouwkundig (ruime maat van straat en architectuur) als verkeerskundig (belangrijke doorstroomfunctie voor gemotoriseerd verkeer) onderscheiden van de overige categorieën. Tot deze categorie behoren ondermeer de Haarlemmerhouttuinen, Rozengracht, Vijzelstraat, Weesperstraat, Plantage, Middenlaan, Valkenburgerstraat, Kattenburgerstraat, Prins Hendrikkade.

Profilering

- Toepassing trottoirband tussen trottoir en rijbaan, tussen trottoir en parkeervakken en tussen trottoir en fietspad.
- Toepassing paalloos profiel.
- Gemiddelde hoogte van trottoirband 10cm.
- Primair na te streven trottoirbreedte 2,50m.
- Zo mogelijk bomen 2 zijdig

Materialen

- Asfalt (zwart) in rijbaan.
- Asfalt (rood) in fietspaden en fietstroken. Enige uitzondering heide paarse tegels in fietspaden.
- Klinkers keiformaat in parkeervakken.
- Betontegels 300mmx300mm met basaltsplit op trottoir
- Betontegels 300mmx300mm met basaltsplit op geleiders / vluchtheuvels.
- Trottoirbanden in beton met basaltsplit.

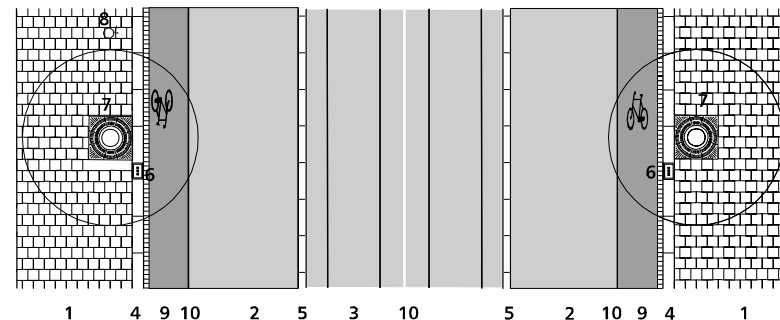
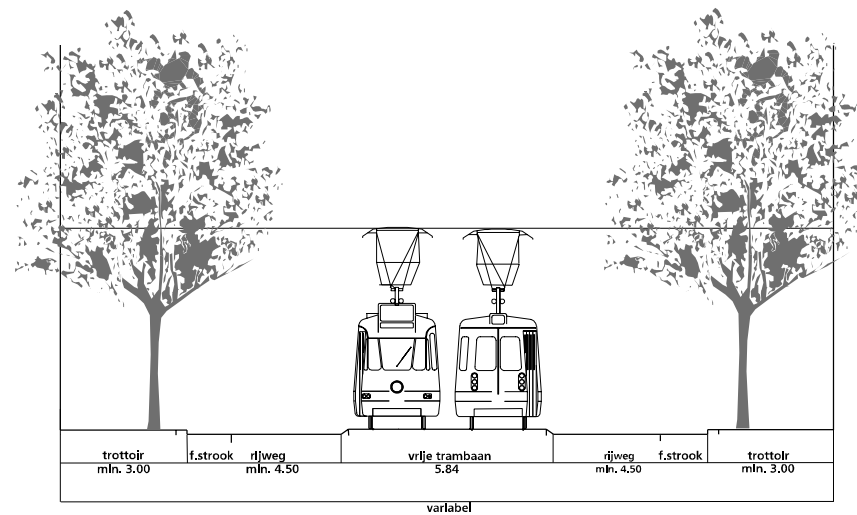
Richtlijnen straatmeubilair

- Zoveel mogelijk concentreren van meubilair
- Zoveel mogelijk plaatsen van meubilair in één lijn.
- Plaatsing meubilair in zone van parkeervakken op eilanden.

Richtlijnen voor uitvoering

- Fundering onder trottoirs moet toegesneden zijn op zware belasting (o.m. reiniging).
- Opschonen te hoog liggende kabels en leidingen kan noodzakelijk zijn.

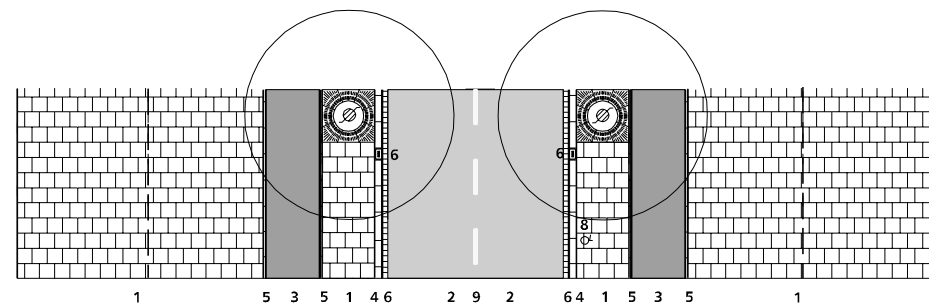
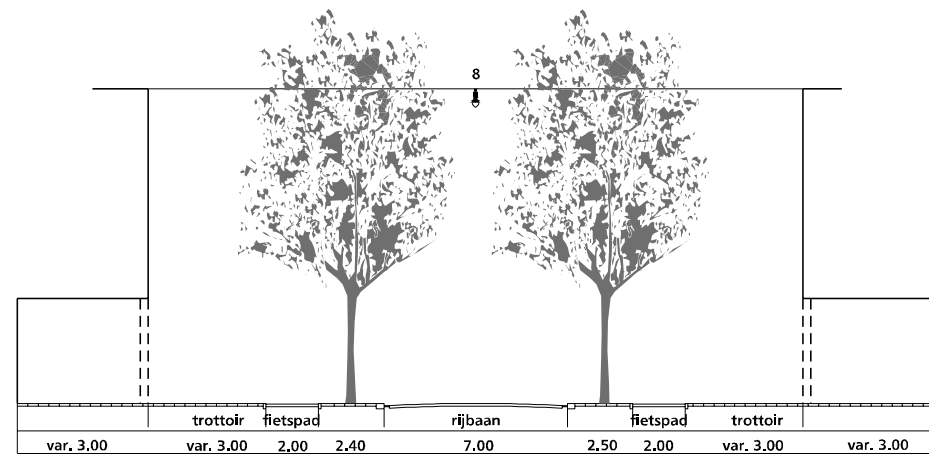
Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	tegels	300x300x80	basaltsplit	fundering (150 mm)
2	rijbaan	asfalt	n.v.t.	zwart	
3	trambaan	beton	divers	zwart	trambaanplaten uiterlijk als asfalt
4	trottoirband	zie detail	Lx300x250	basaltsplit	
5	opsluitband	zie detail	RWS band	grijs	bij vrijliggende trambaan
6	afwatering	goottegel	300x150x80	grijs	bij parkeervakken met molgoot: straatkolk
		trottoirkolk	300x450	gietijzer	
7	bomen	boomroosters staal	2000x2000 100x15x10	gietijzer	indien rooster niet toepasbaar is, dan een frame van staal opgevuld met gravidoor of siersplitdrainage
8	verlichting	mast: Apollomodel	armatuur replica Jarnconst	ral 9006 alumin.	evt. toepassing IJ-mast
9	fietsstrook	asfalt		rood	bij aanliggende fietsstroken rood asfalt met duidelijke fiets- markering
10	markering	thermo		wit	
11	goot	goottegel beton	300x150x80	grijs	fundering (300 mm)
12	verkeers- heuvels	beton banden tegels	180x200x250 300x300x80	basalt split	fundering (300 mm)

A.6.1

Met vrije trambaan

Element		Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden
1	trottoir	tegels	300x300x80	basaltsplit	fundering (200 mm)
2	rijbaan	asfalt	nvt	zwart	afh. van constructie
3	fietspad	asfalt (met uitzondering rode tegels)	nvt 300x300x80	rood rood	
4	trottoirband	zie detail	varx300x250	basaltsplit	
5	opsluitband	zie detail		basaltsplit	
6	afwatering	goottegel	300x150x80	grijs	bij parkeervakken met molgoot: straatkolk
		trottoirkolk	300x450	gietijzer	
7	bomen	boomroosters	2000x2000x	gietijzer	indien rooster niet toepasbaar is, dan een frame van staal opgevuld met gravidoor of siersplitdrainage
		staal	100x15x10		
8	verlichting	mast: Apollomodel	armatuur replica Jarnconst	RAL 9006 alumin.	evt. toepassing IJ-mast
9	verkeers- heuvels	beton, banden, tegels	180x200x250 300x300x80	basaltsplit	fundering (300 mm)

A.6.2

Met fietspaden

A7 Bijzondere plekken

Algemeen

Plekken in de stad die geen straat, laan of steeg zijn en die zich qua maatvoering en functie onderscheiden.

De binnenstad kent meerdere pleinen en bijzondere plekken met elk een eigen sfeer, gebruik en inrichting.

Versterking van die verschillende karakteristieken zijn uitgangspunt. Elk van de pleinen kent ook een specifiek programma van eisen. Gezien het feit dat dit programma ook enigszins tijdgebonden is (verandering van evenementen, winkelfuncties etc.) wordt in het handboek niet verder ingegaan op de inrichtingsprincipes. Voorwaarde is wel dat bij herinrichtingsplannen voor de bijzondere plekken gelijktijdig met het ontwerp een beheersplan wordt geleverd. Dit om te zorgen dat de specifieke gebruikseisen danwel ontwerp oplossingen gekoppeld worden aan een passend beheer (intensiteit, handmatig danwel machinaal vegen etc.).

A8 Oostelijke eilanden

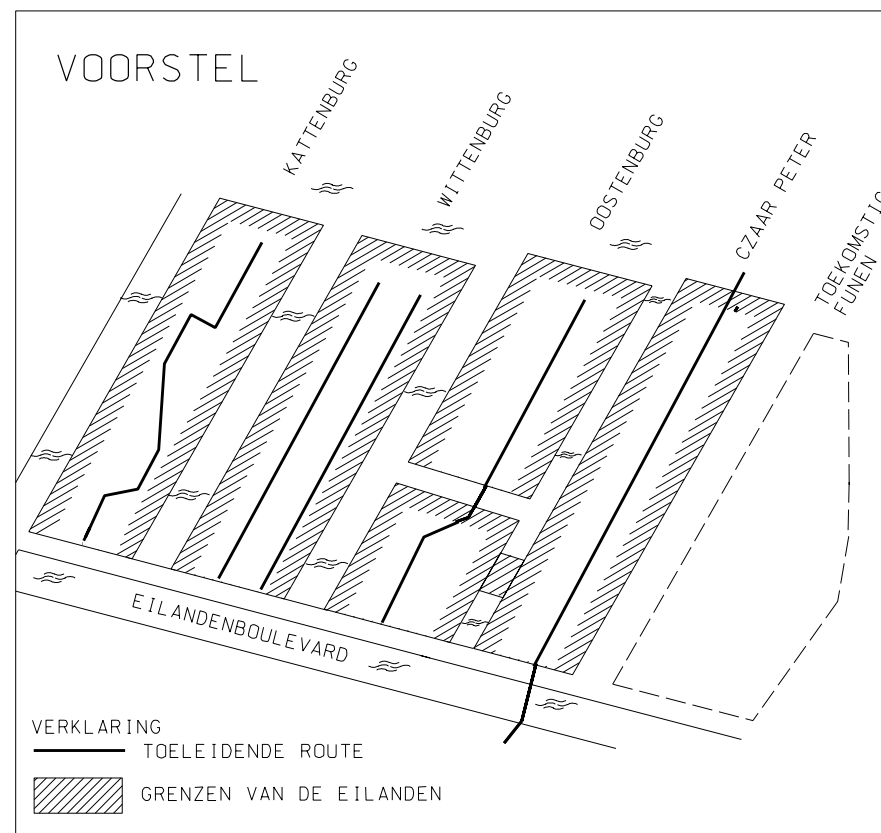
Algemeen

De Oostelijke Eilanden vormen het enige gedeelte van de binnenstad wat niet als beschermd stadsgezicht is aangewezen, verscholen achter de facade aan de Eilandenboulevard, die nog wel tot het beschermd stadsgezicht behoort. Dat geeft dus meer speelruimte bij de inrichting van de openbare ruimte. Bovendien kenmerken de eilanden zich, anders dan in de overige binnenstad, door modernere verkaveling en bebouwing, plaatselijk ruime stratenpatronen, (meer dan) voldoende parkeerplaatsen, en veel groen.

Het op de kaart aangegeven gebied verdient daarom in het Handboek een eigen benadering. Middels een aparte ontwerp-uitwerking voor de openbare ruimte zal de eenheid van de Eilanden worden versterkt, maar daarbij wordt niet uit het oog verloren dat de eilanden onderdeel blijven van de binnenstad. Daarbij moeten de Eilanden niet als “tweederangs” gebied benaderd worden, maar is ruimte om de middelen voor kwaliteitsverbetering anders in te zetten.

De uitwerking bestaat uit het volgende:

- De koppeling met de rest van de binnenstad wordt gelegd via de “toeleidende routes”, dat zijn de straten die lopen van de “Eilandenboulevard” de afzonderlijke eilanden op; de inrichting qua profiel, materiaal en straatmeubilair van deze routes moet dus aansluiten op of overeenkomen met de inrichting van vergelijkbare straten elders in de binnenstad (profiel: “ruime straten”).
- Het bijzondere van de eilanden wordt onderstreept op de “grenzen van de Eilanden”, dat zijn de aan de oevers van de eilanden gelegen kades, wandelroutes en groengebieden; gedacht moet worden aan de toepassing van een bijzondere (half)verharding en een parkachtig beplantings- en boomassortiment dat daarop goed gedijt, aangevuld met bijzondere plantsoenafscheidingsen en parkmeubilair.

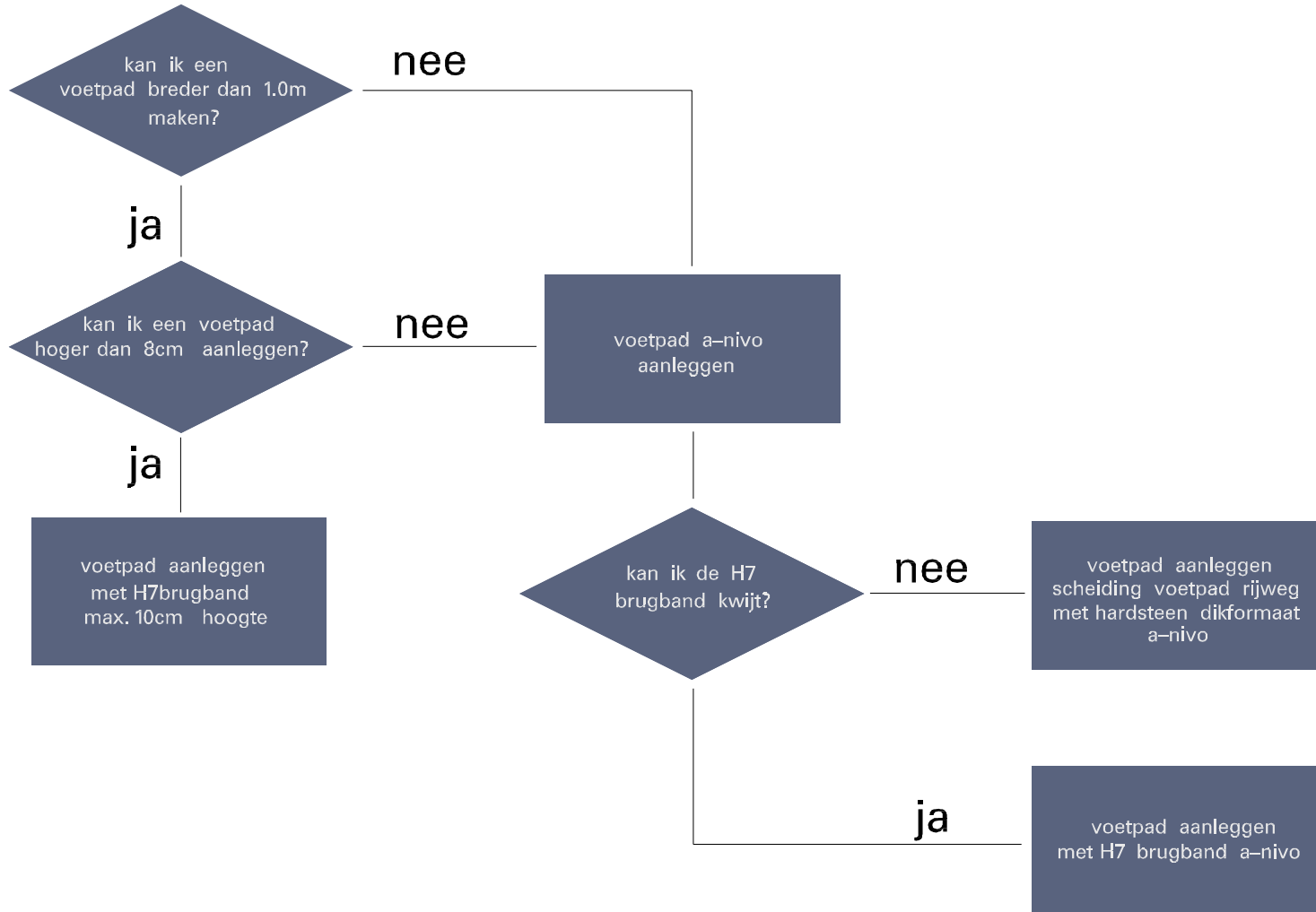

Aansluitingen

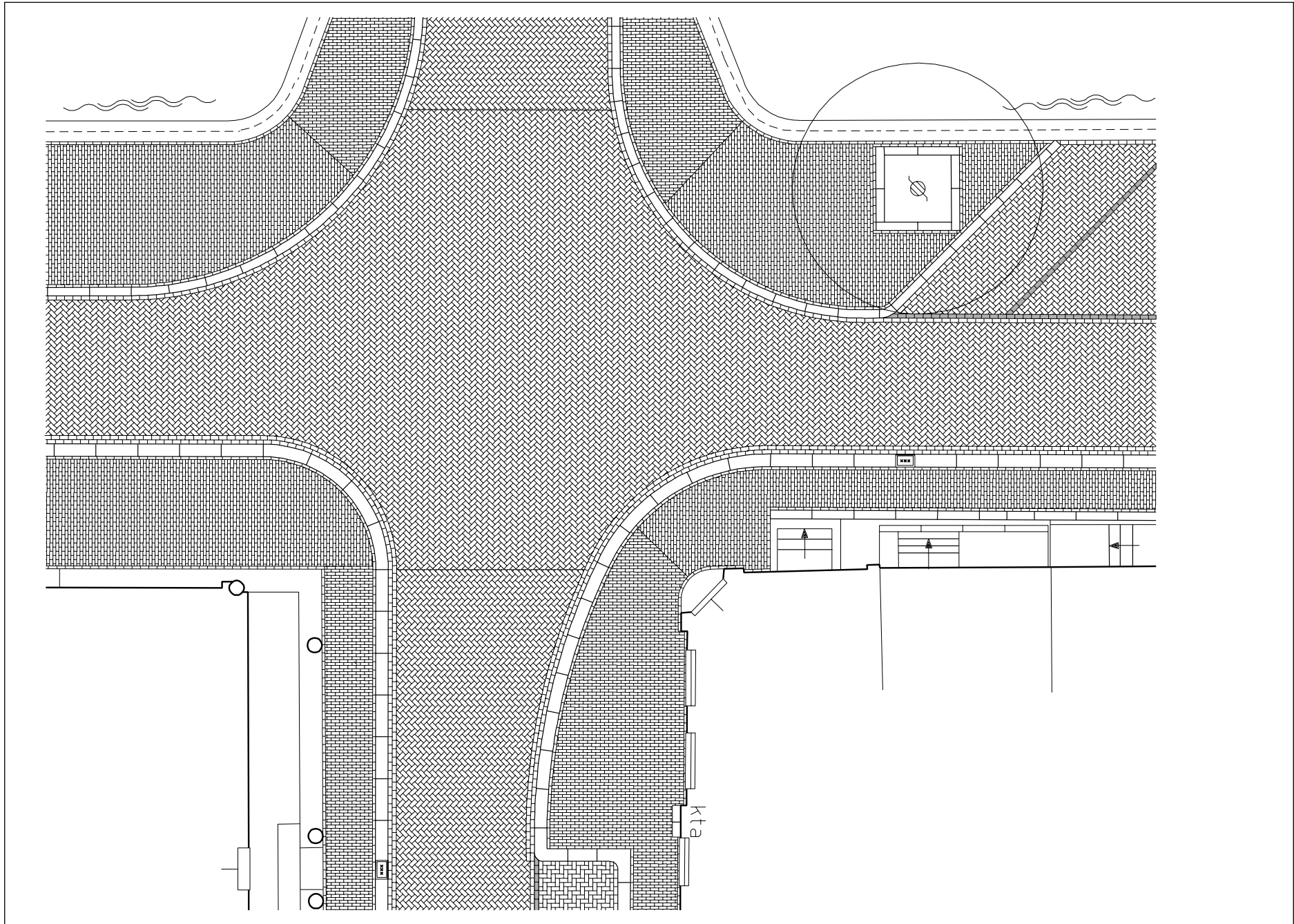
Handboek Inrichting Openbare Ruimte

Stadsdeel Centrum

Inrichten bruggen H.I.O.R.

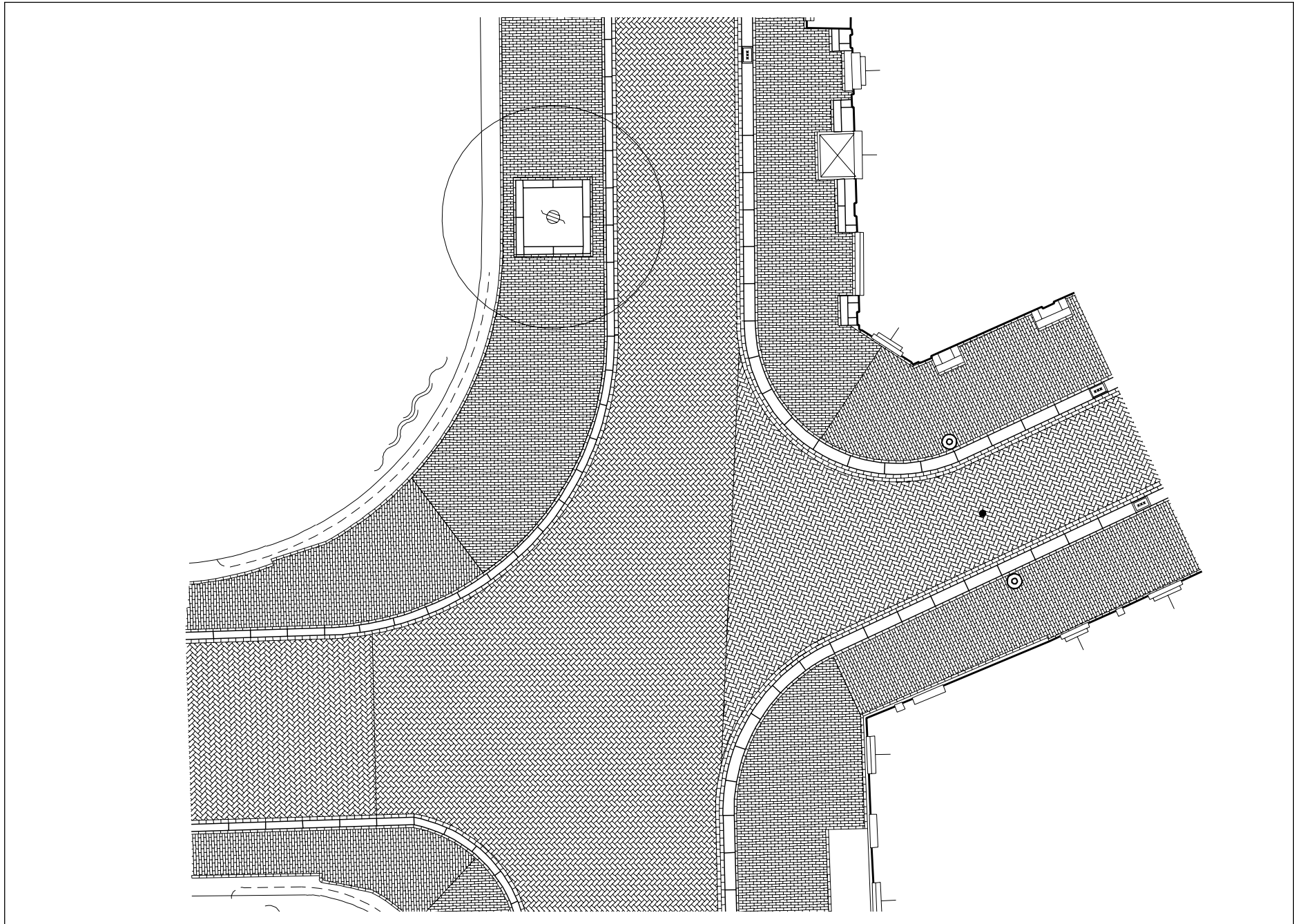

[Home use only]

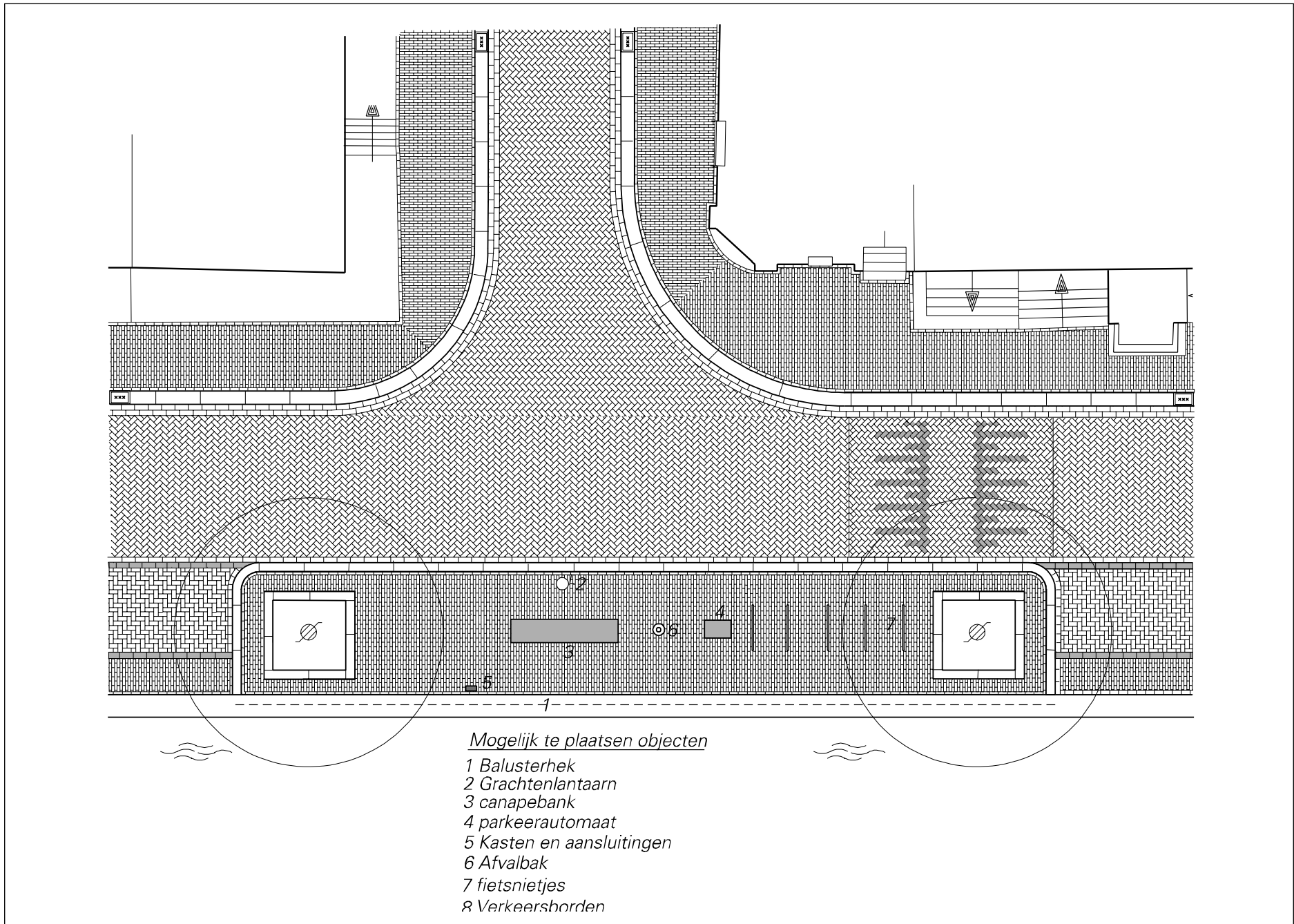
B.1.1

Met binnenstadsstraat (met autoverkeer)

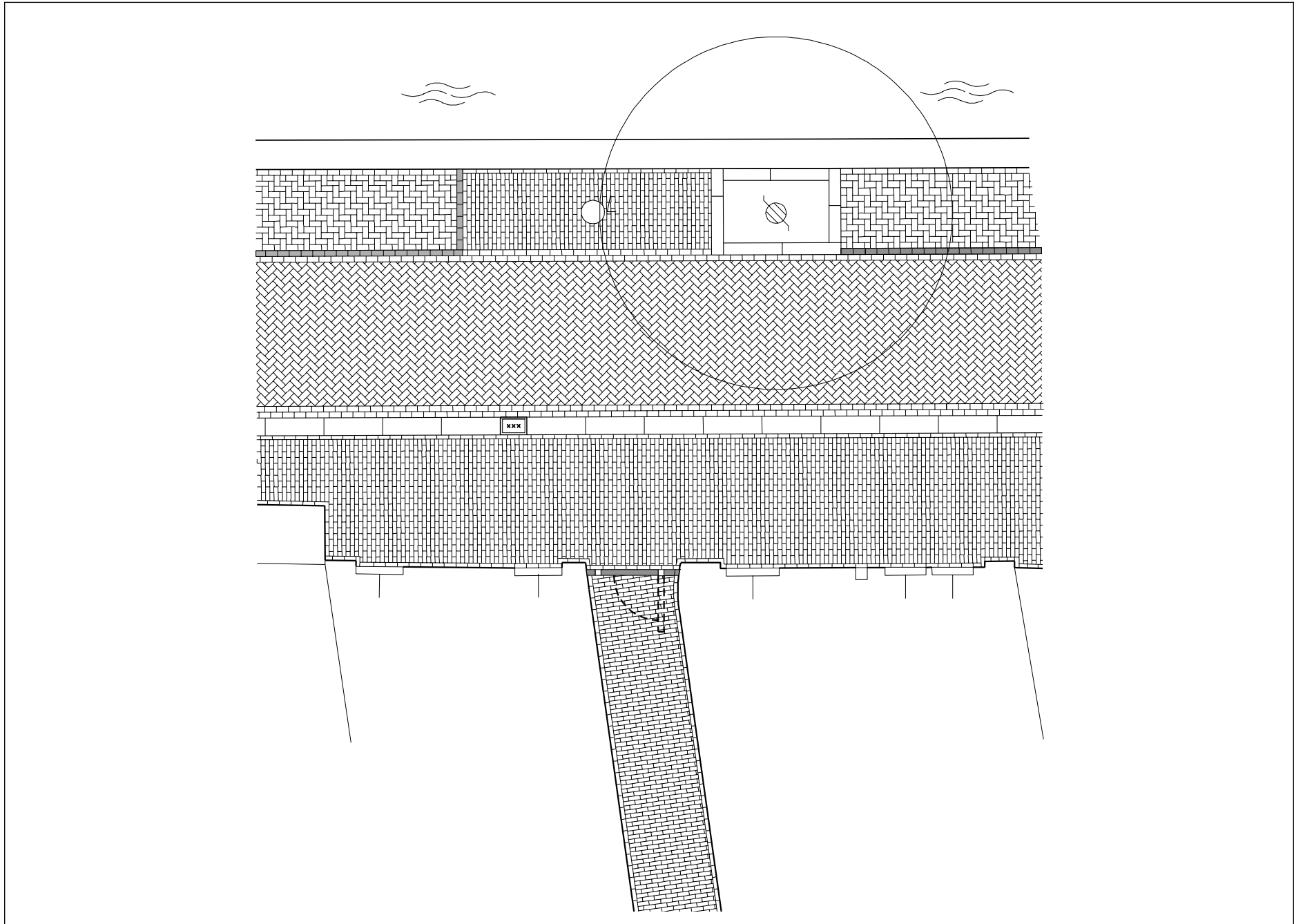
B.1.2

Met binnenstadsstraat (met fietsverkeer)

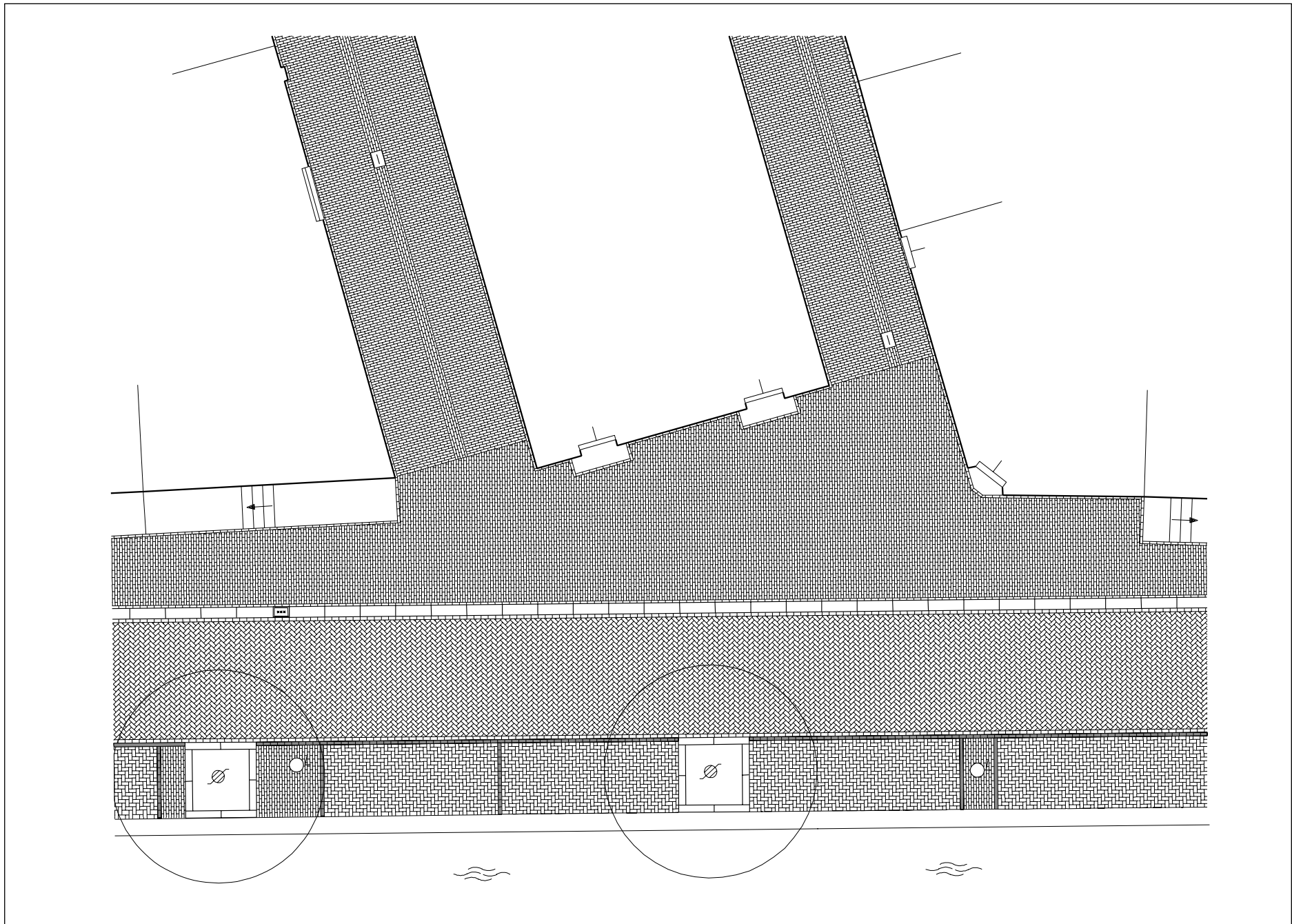
B.1.3

Met binnenstadsstraat (met verhoogd kruisingsval)

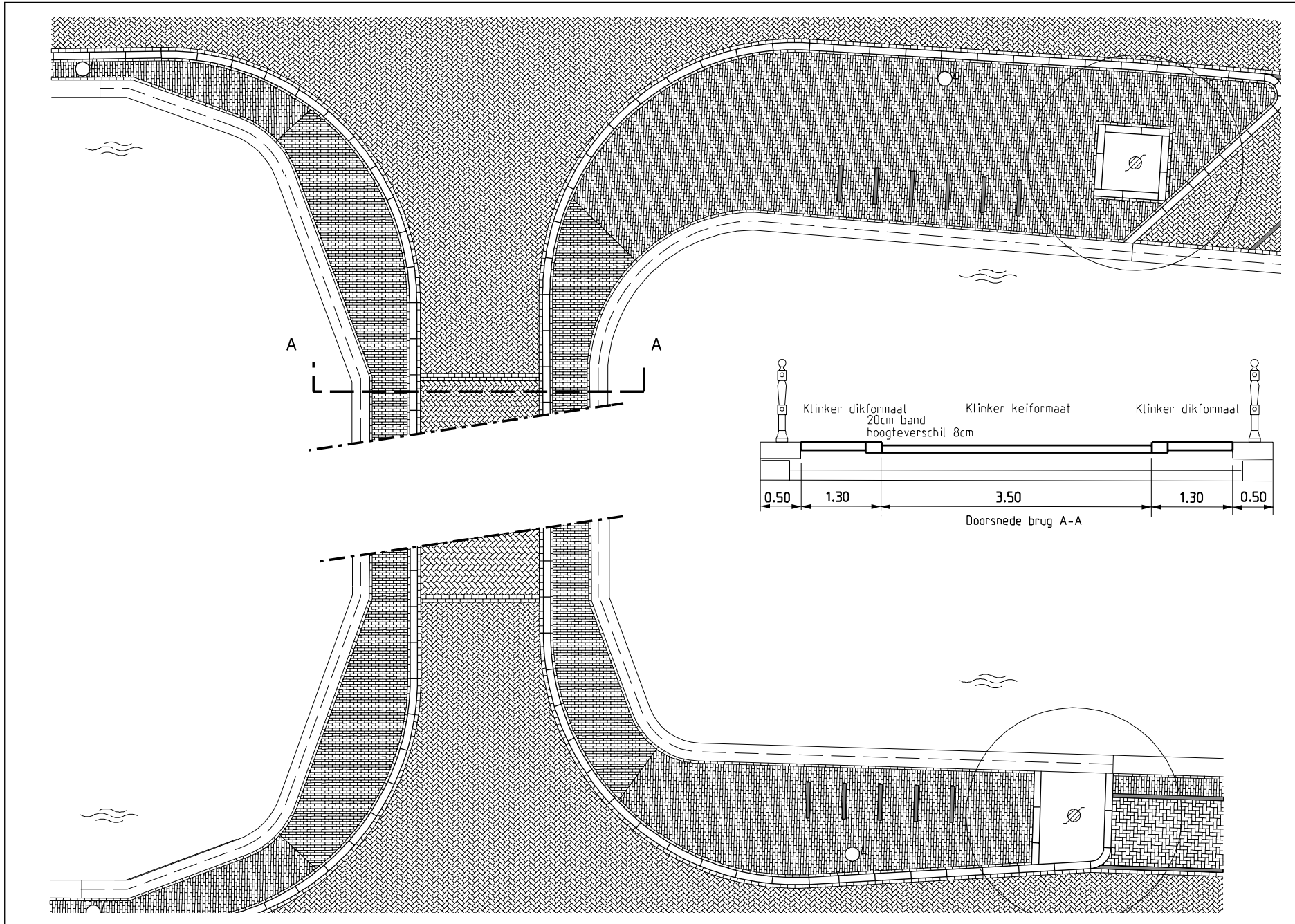
B.1.4

Met afsluitbare steeg

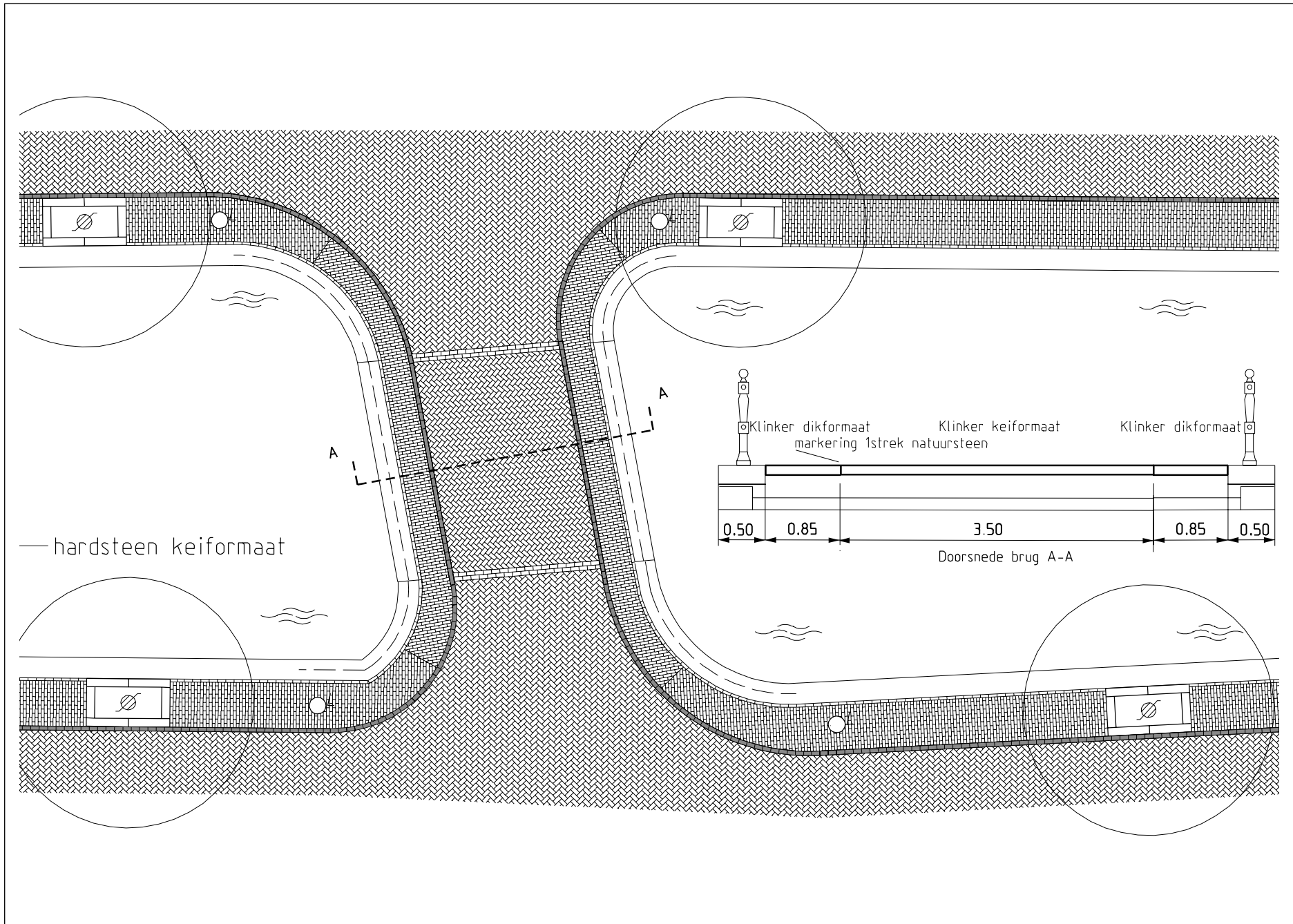
B.1.5

Met niet afsluitbare steeg

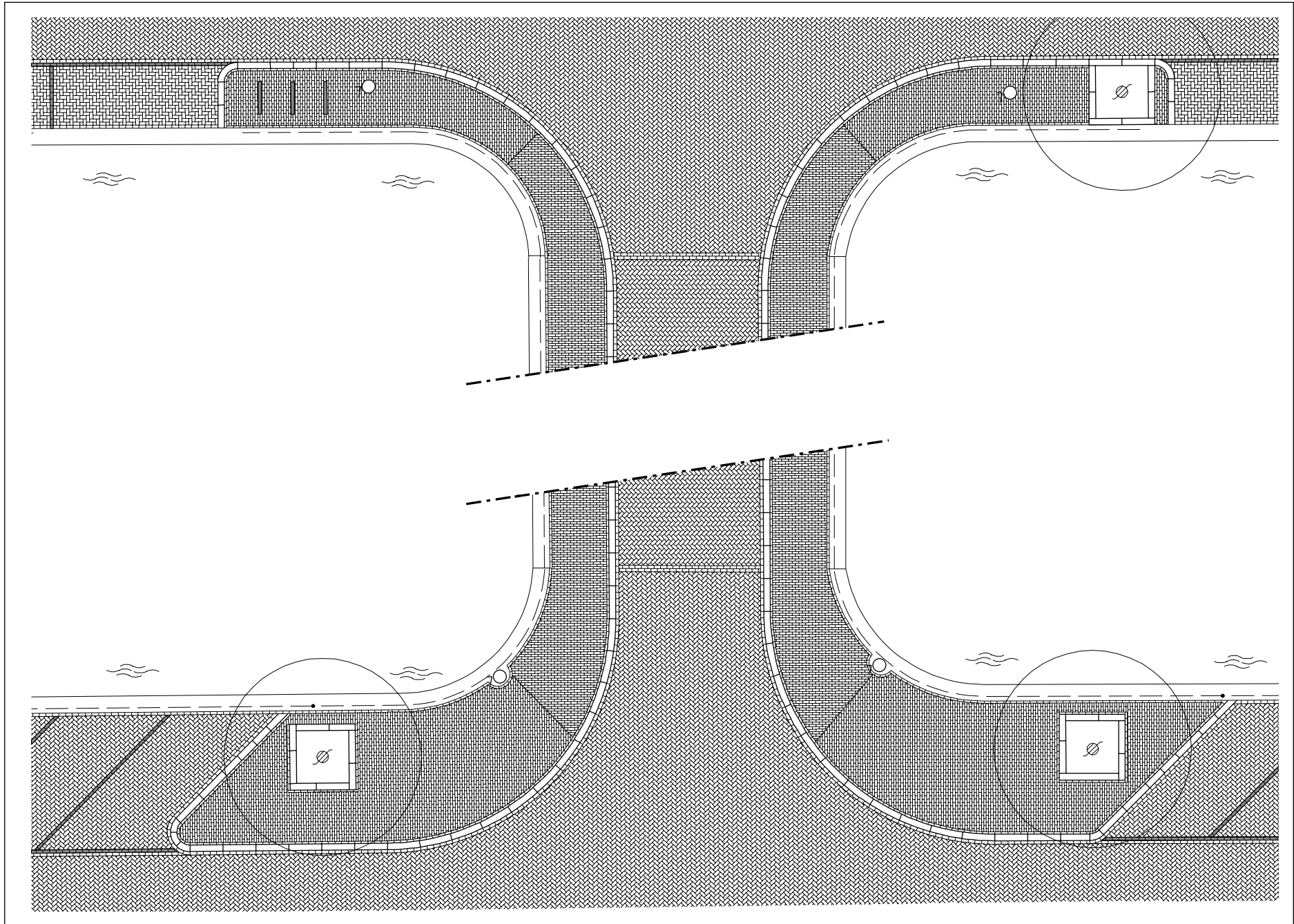
B.1.6

Brede gracht met smalle brug en verhoogde voetpaden

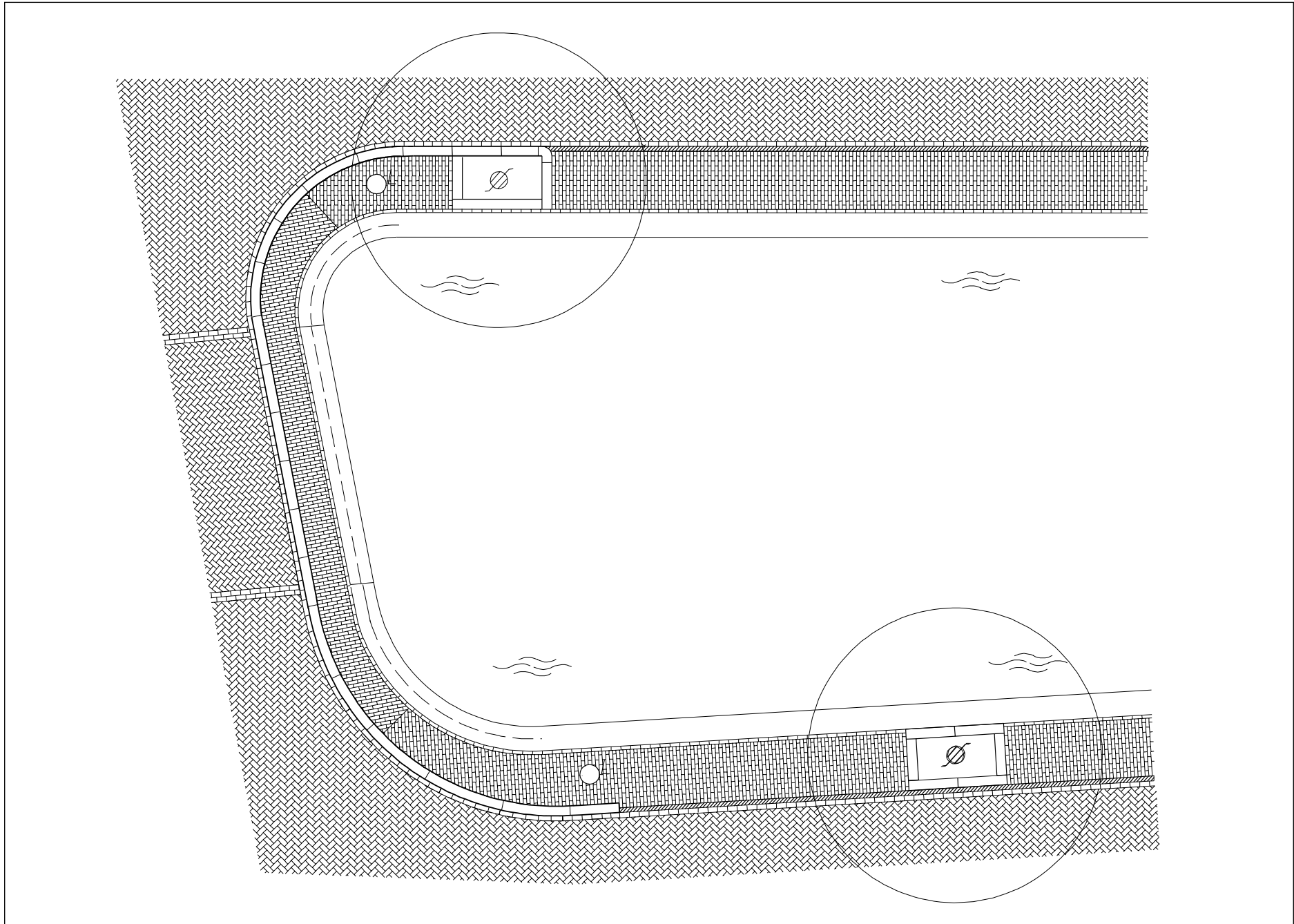
B.1.7

Smalle gracht met smalle brug a-niveau

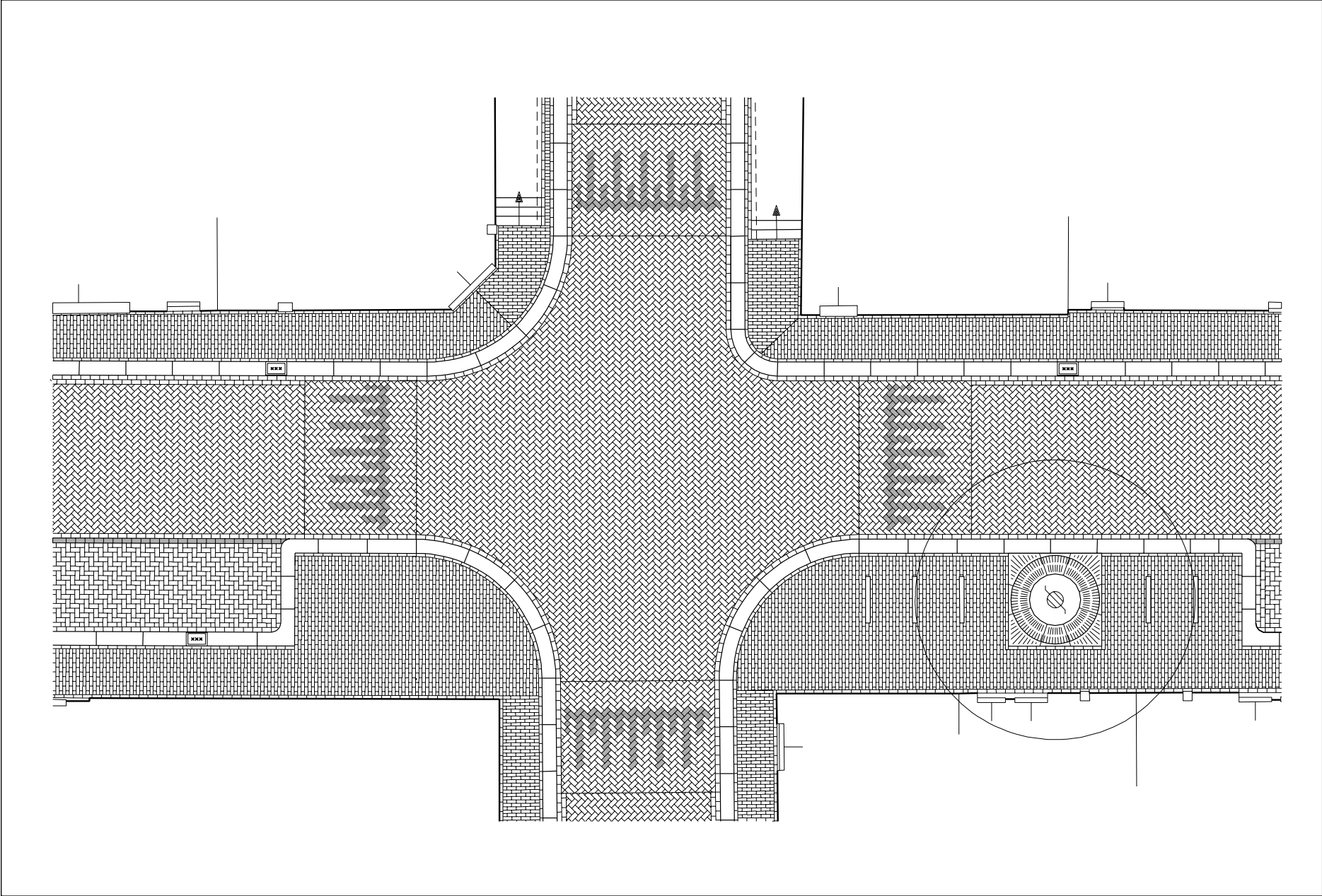
B.1.8

Brede gracht met brede brug

B.1.9

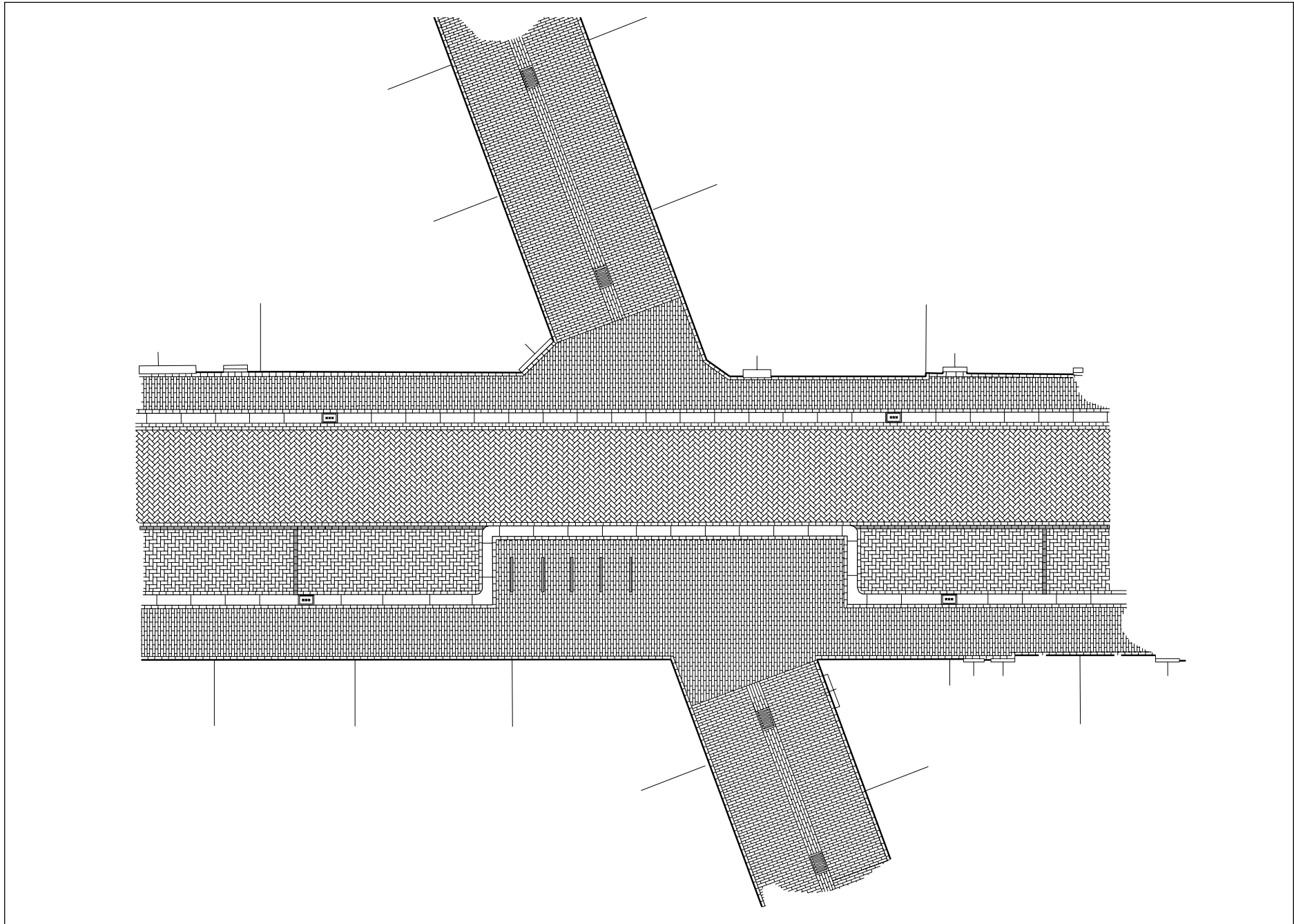
Smalle gracht met brede brug en verhoogd voetpad

B.2.1

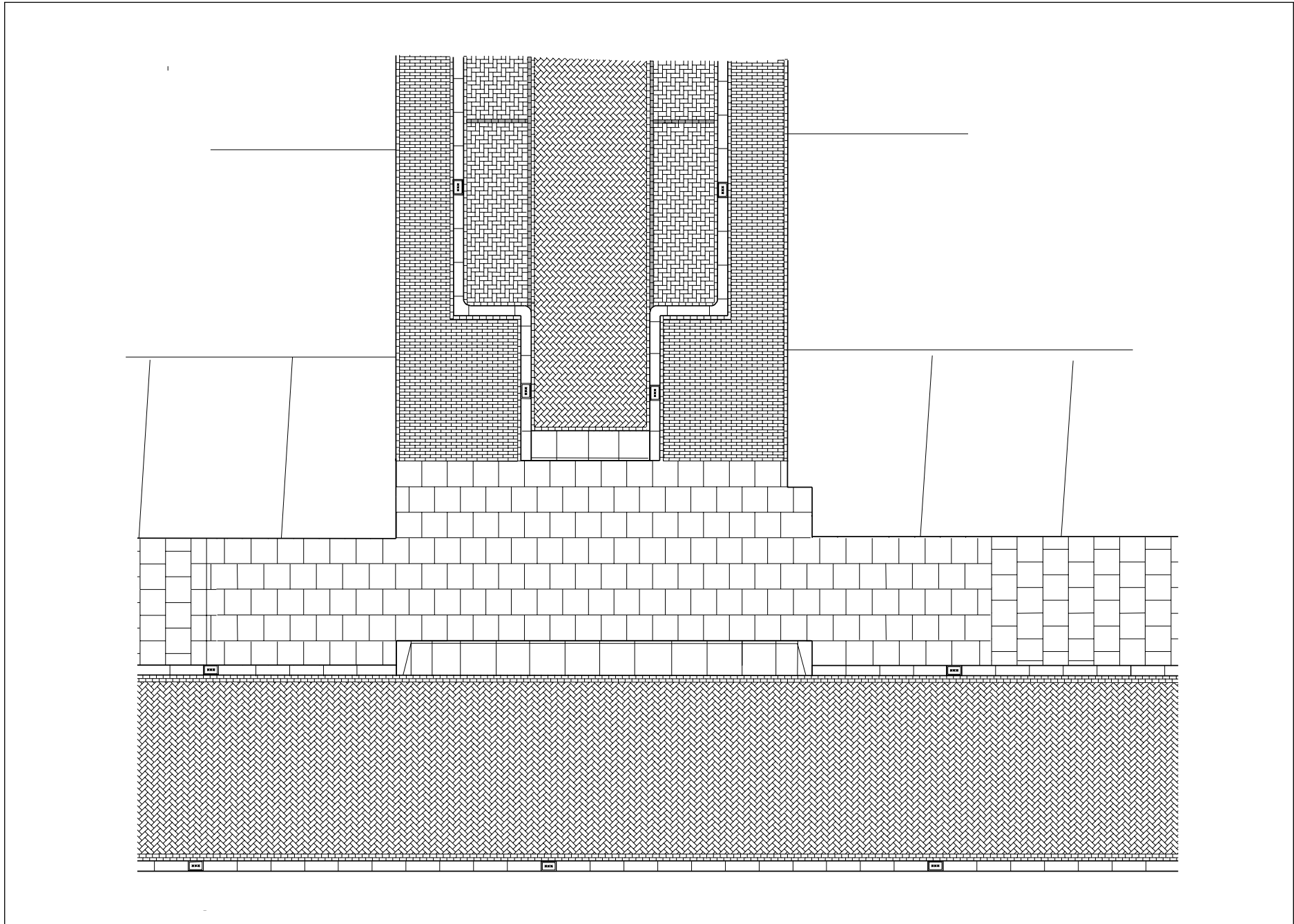
Kruising met binnenstadstraat

B.2.2

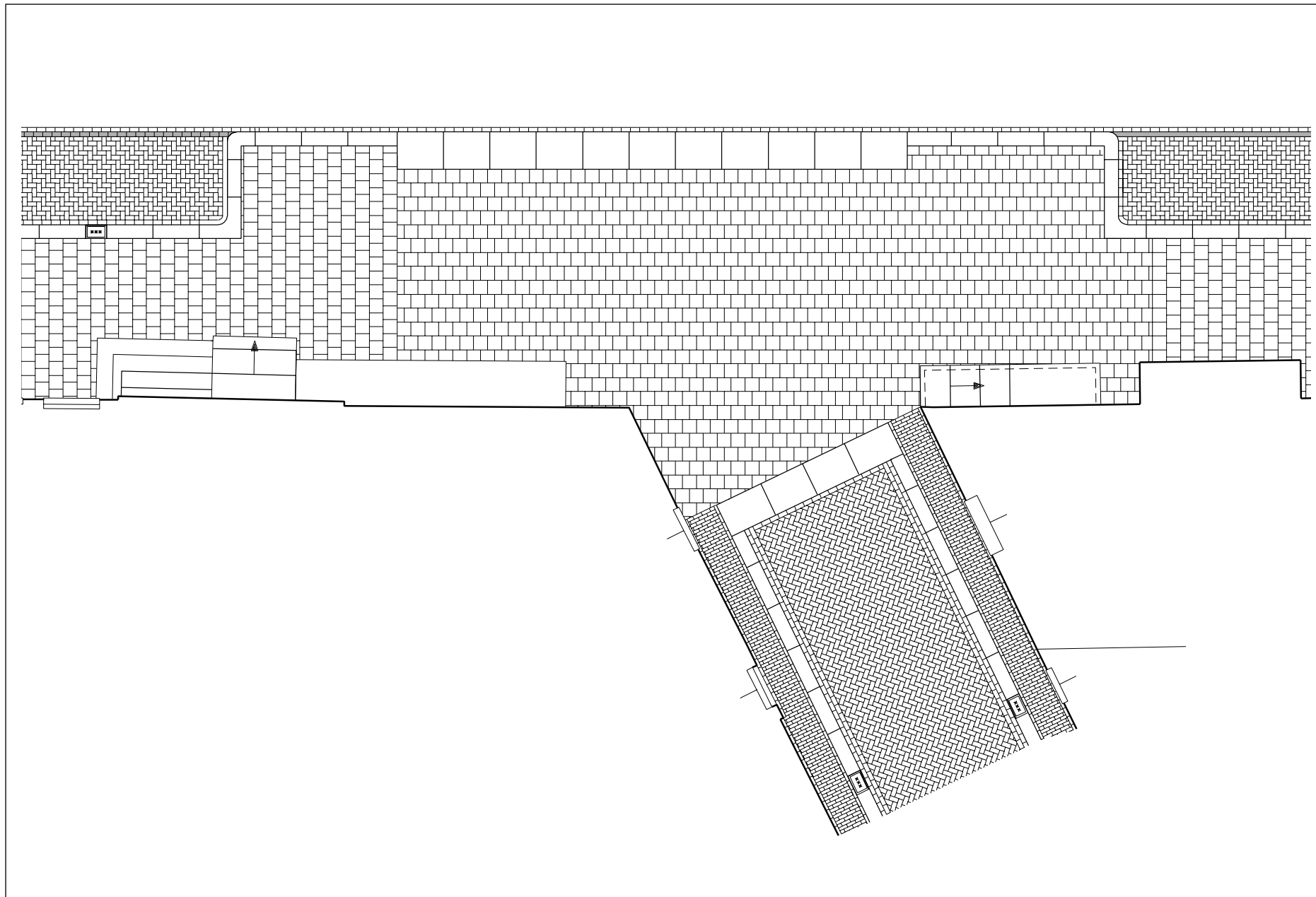
Kruising met steeg

B.2.3

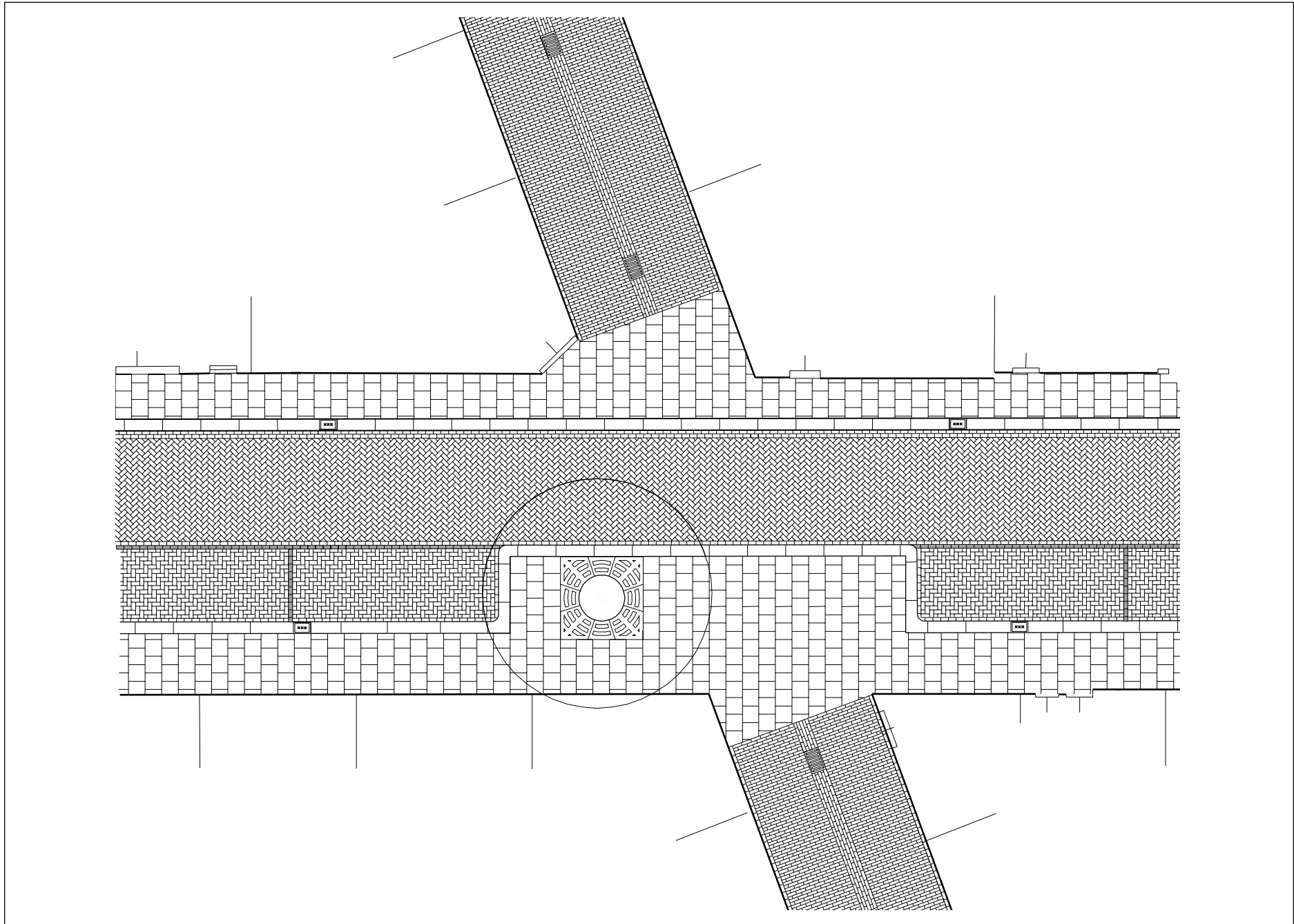
Aansluiting met straat / laan

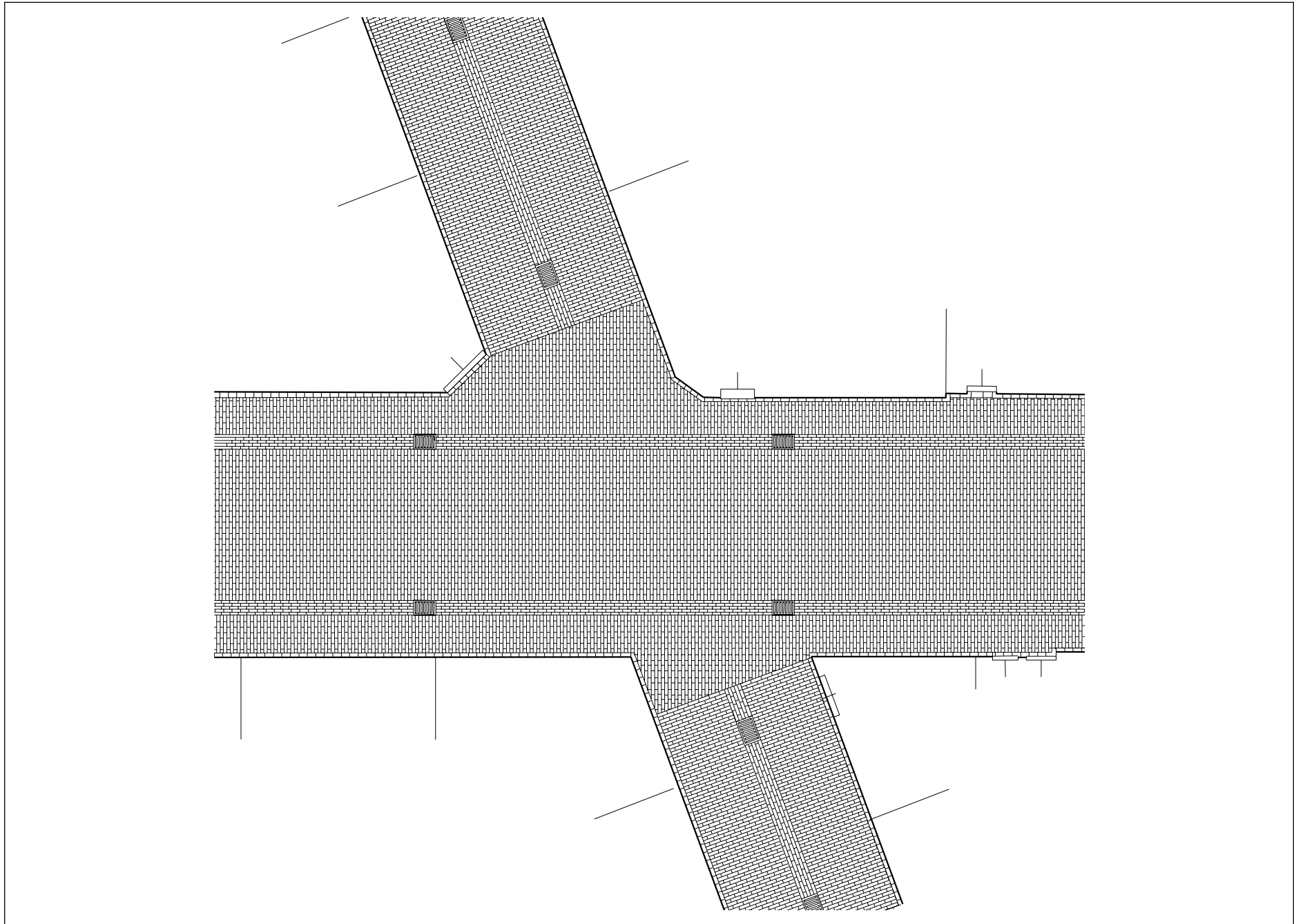
B3 Stegen

B.3.1

Met boulevard

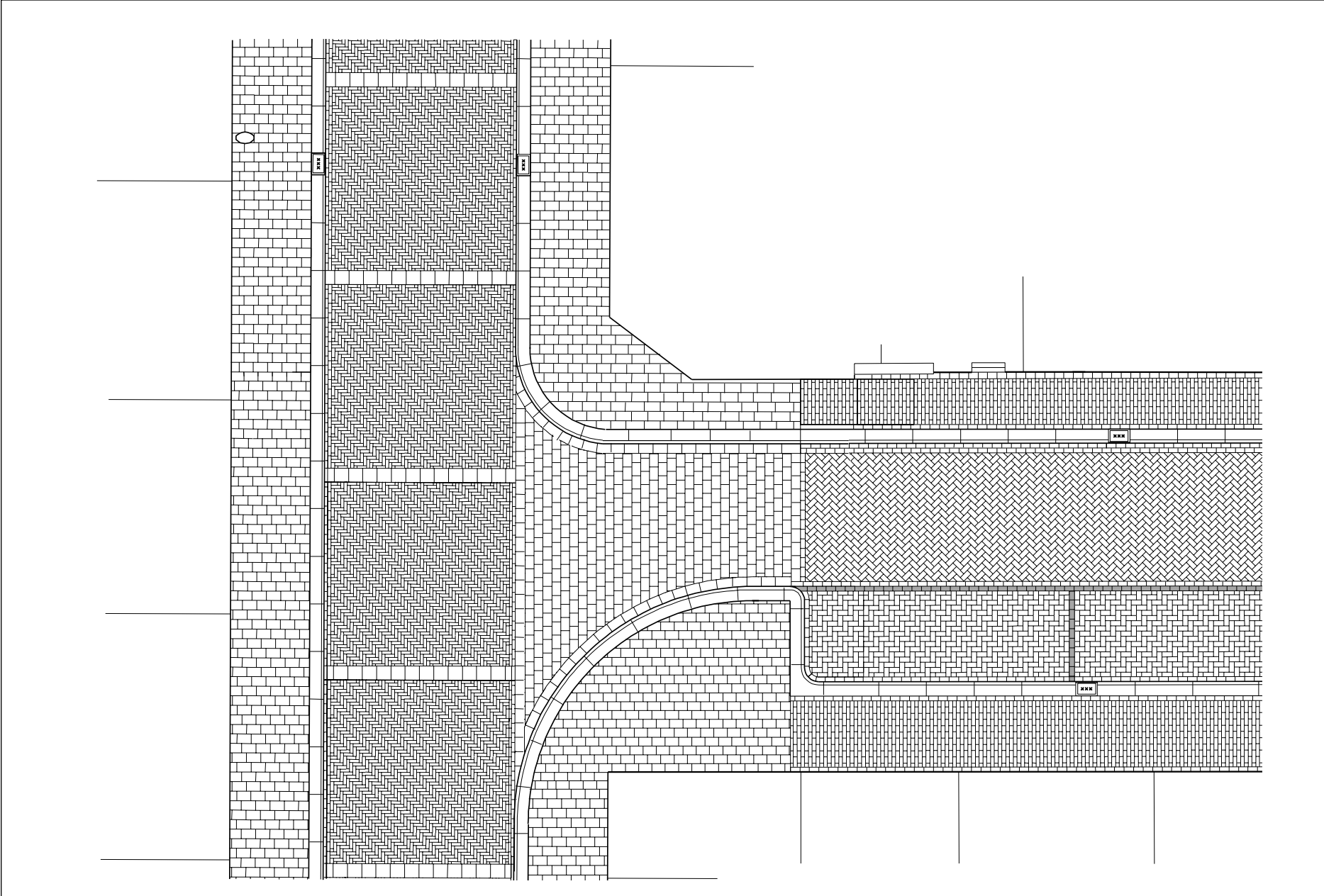

B.3.3

Kruising met steeg

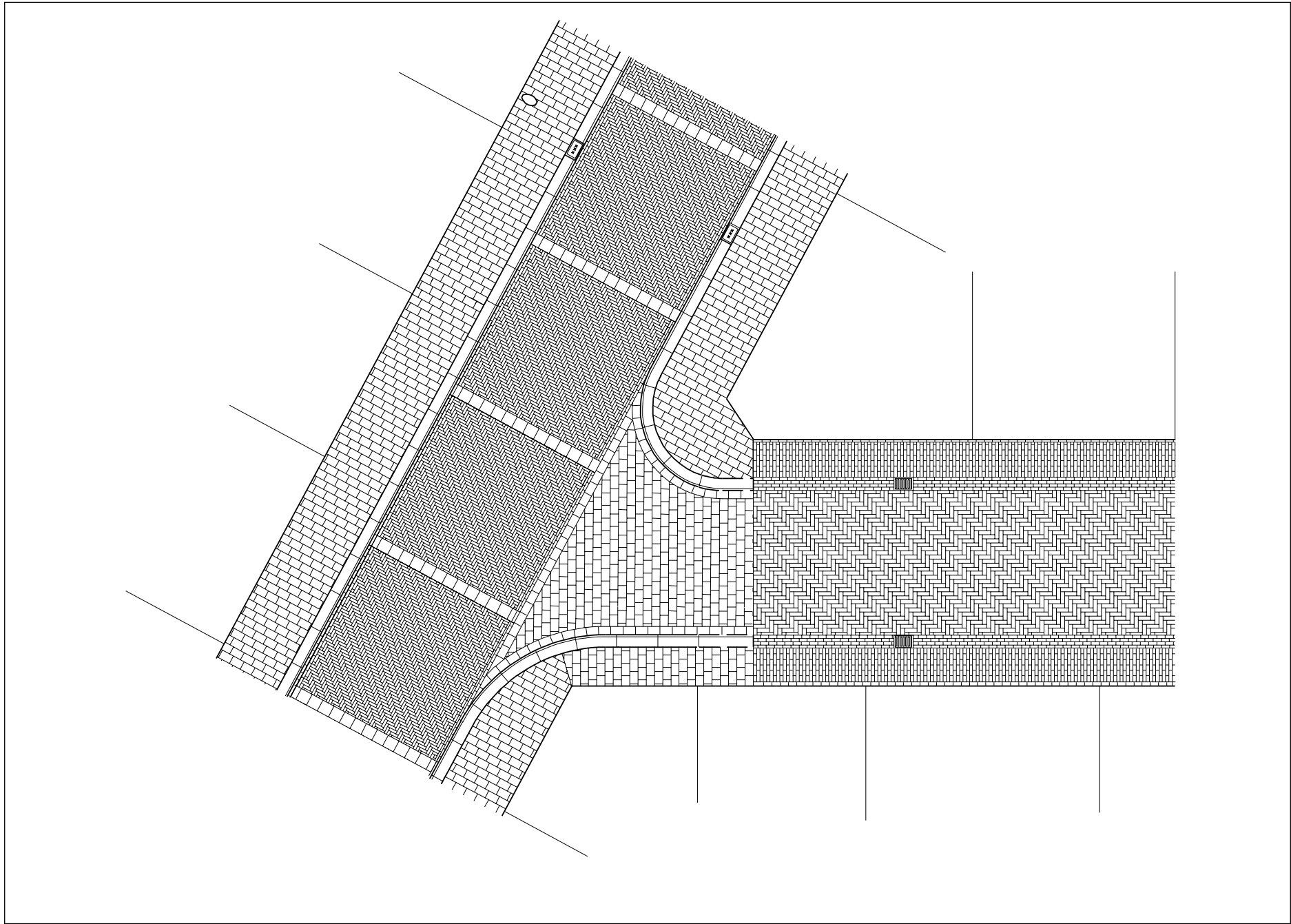
B4 Amsteldijken

B.4.1

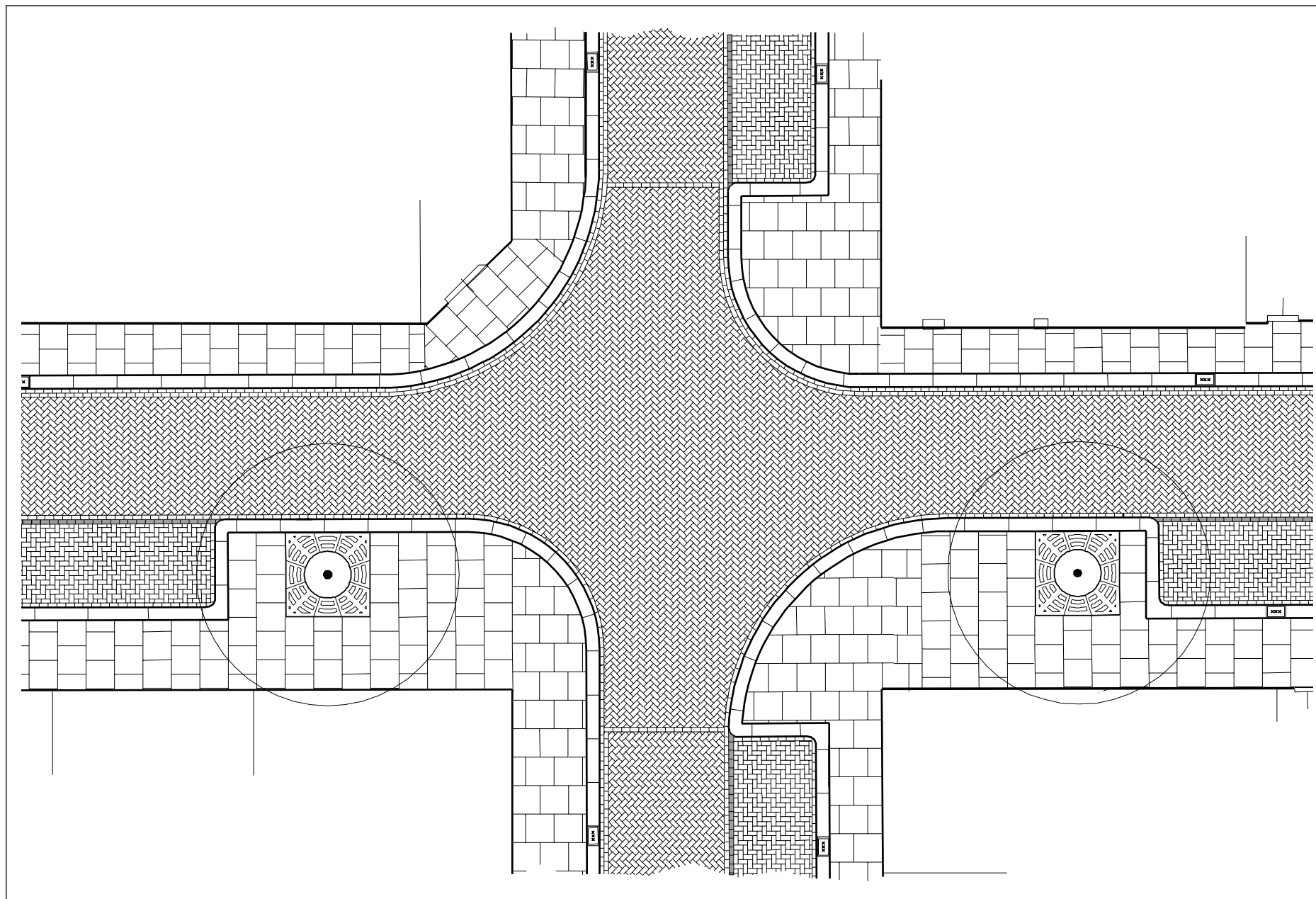
Met stadsstraat met auto

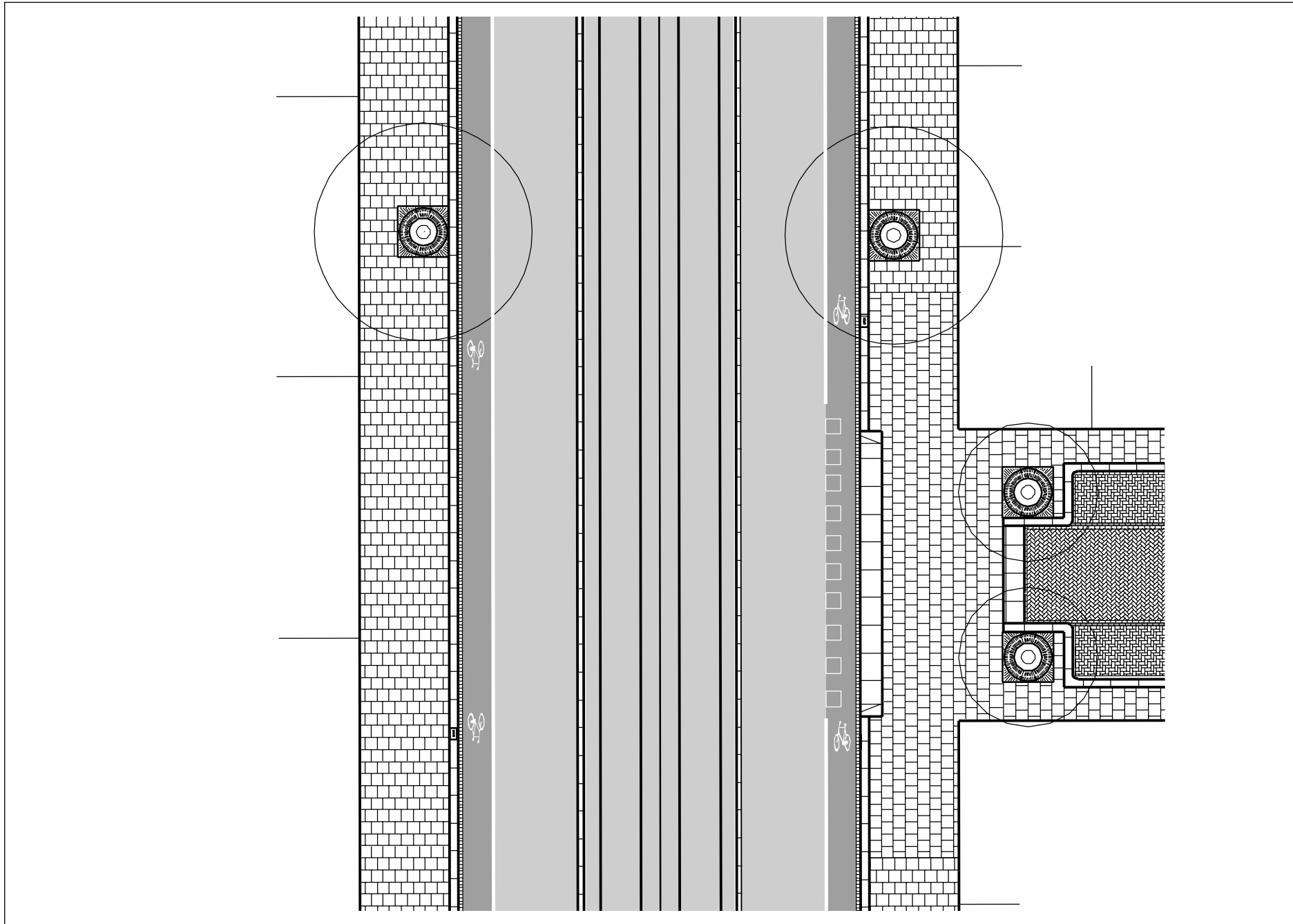
B.4.2

Met steeg met auto

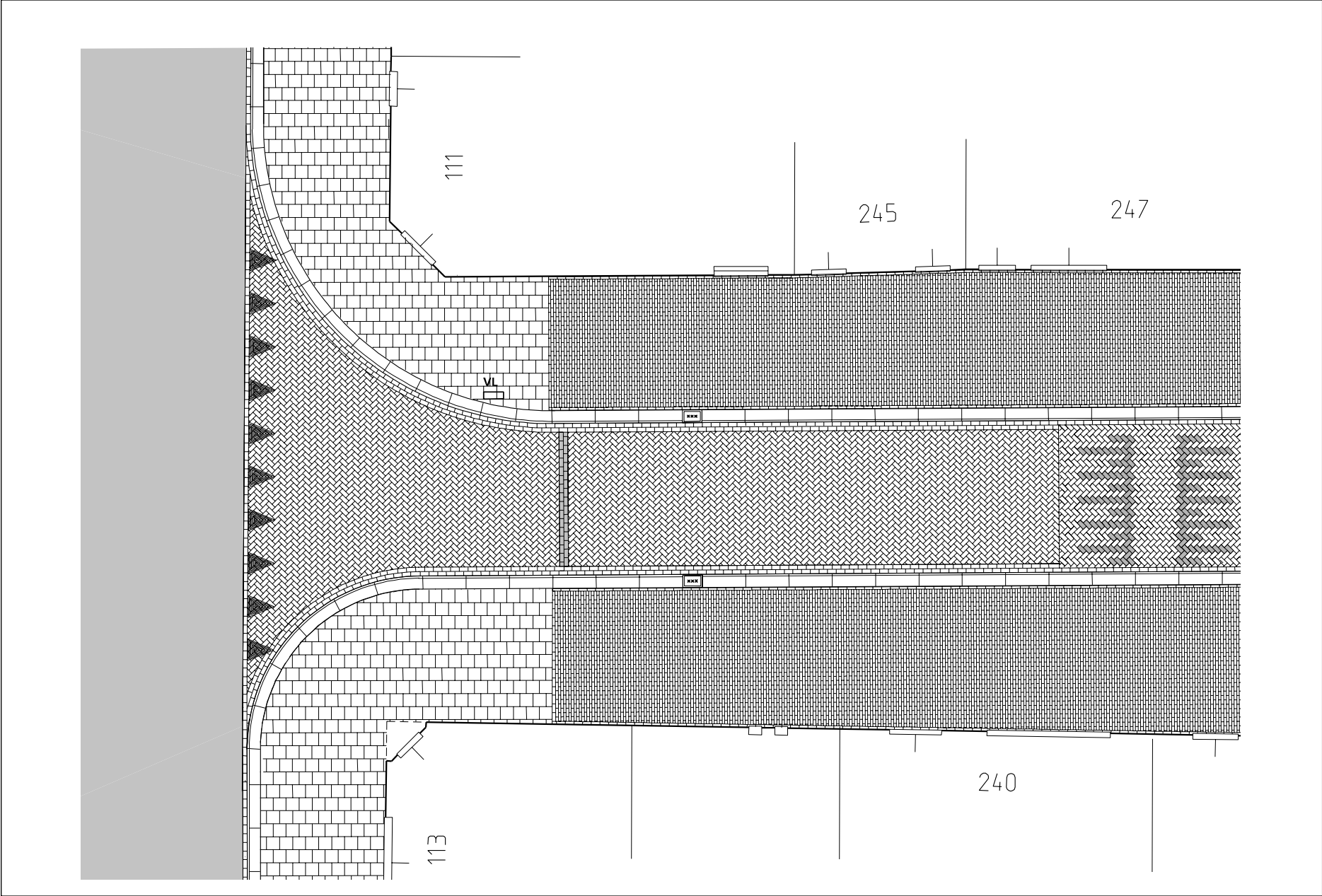
B.5.1

Kruising straten & lanen

B.5.2

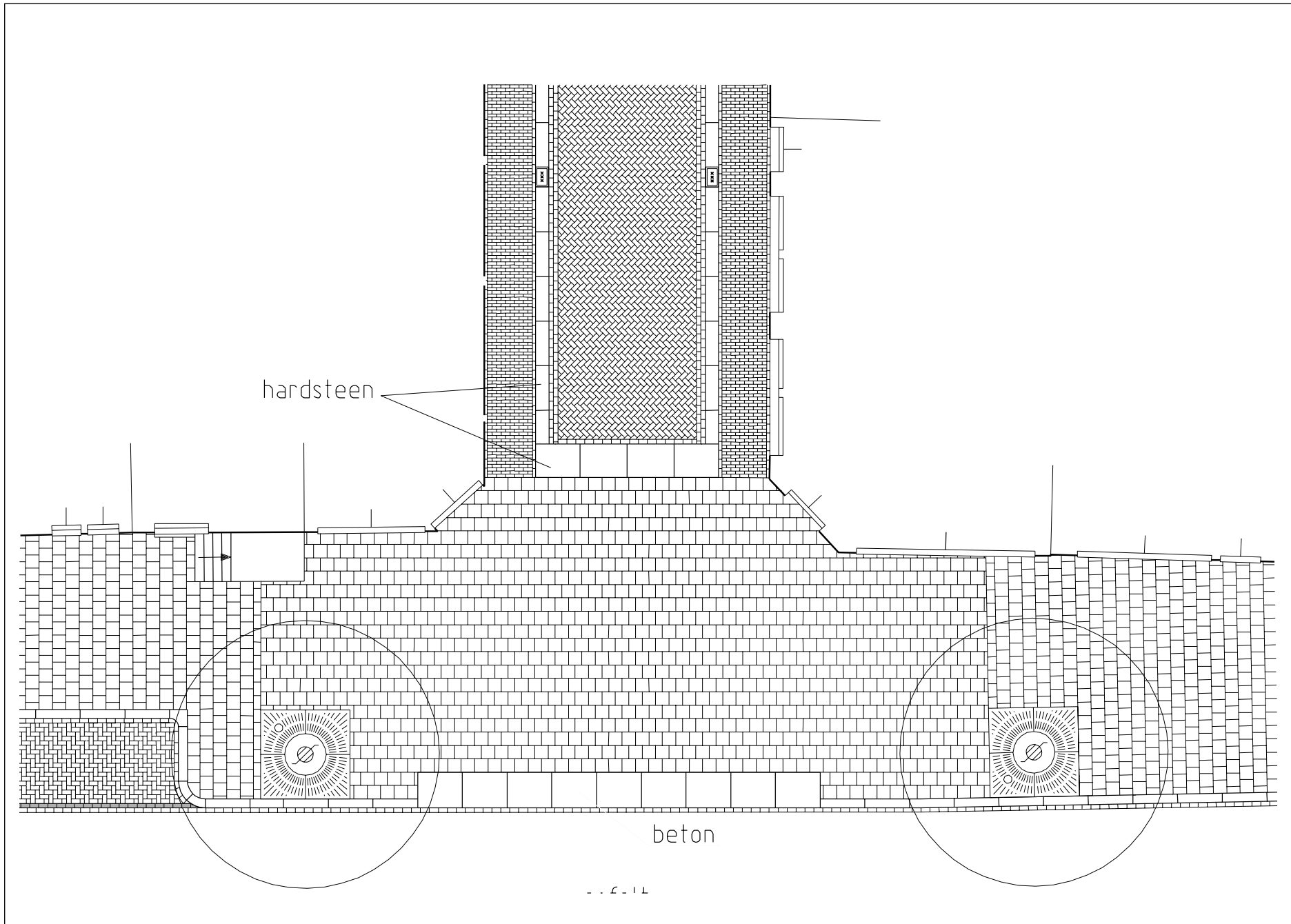
Met boulevard

B.6.1

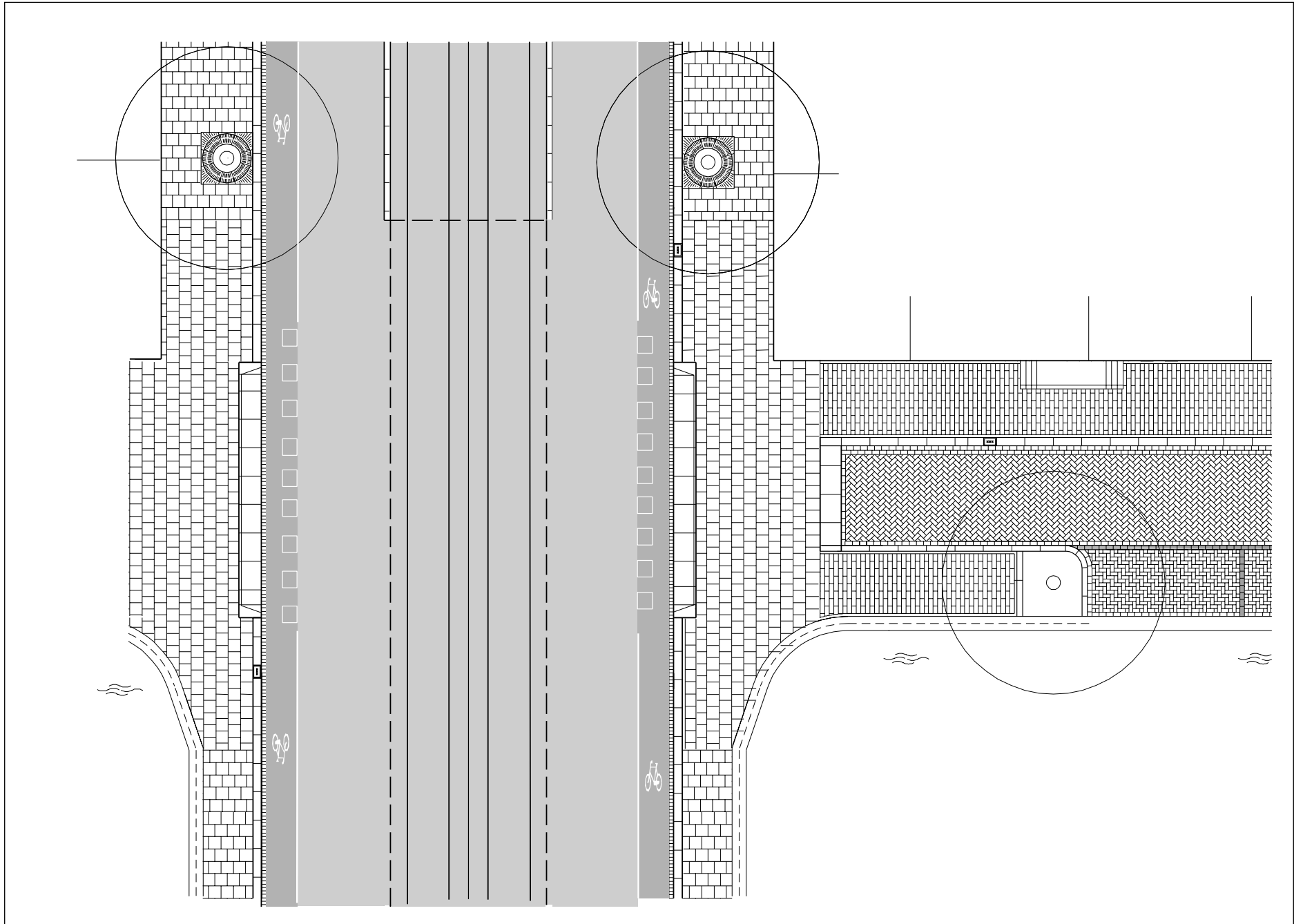
Met binnenstadsstraat en verkeerslichten geregeld

B.6.2

Met binnenstadsstraat en poortconstructie

B.6.4

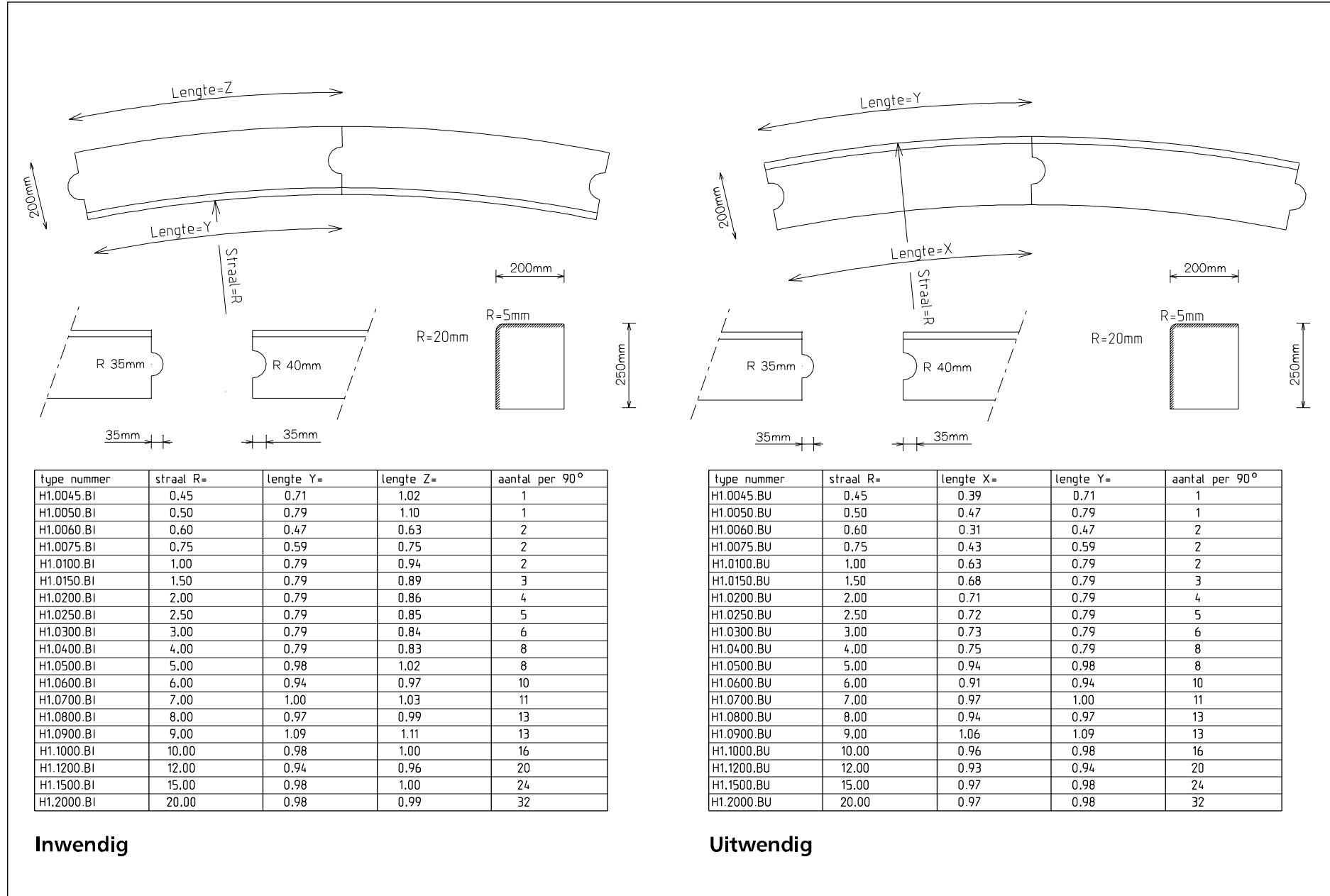
Met gracht zonder verkeerslichten

Details

Handboek Inrichting Openbare Ruimte

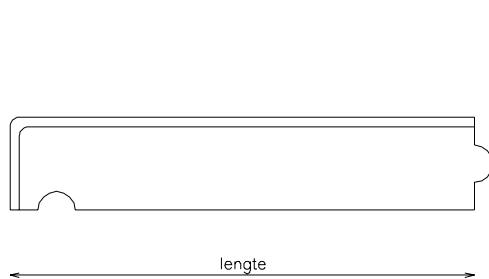
Stadsdeel Centrum

C1 Natuursteen

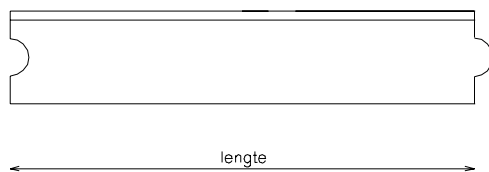

C.1.1

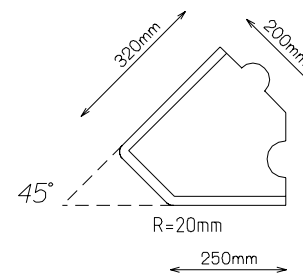
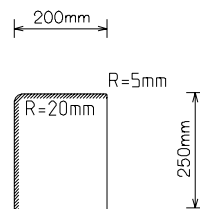
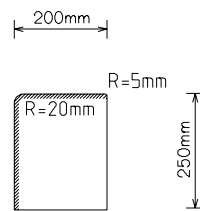
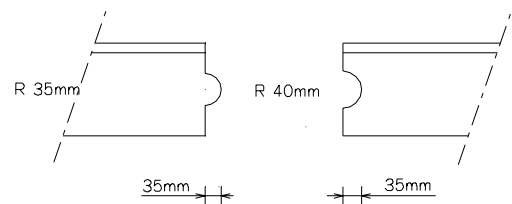
H1 bochtstukken 200 x 250

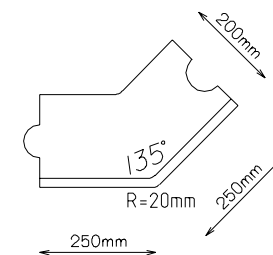
type nummer	lengte
H1.0100.RBH	1.00
H1.0080.RBH	0.80

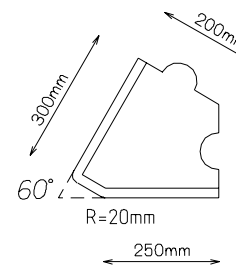
type nummer	lengte
H1.0100.RB	1.00
H1.0050.RB	0.50

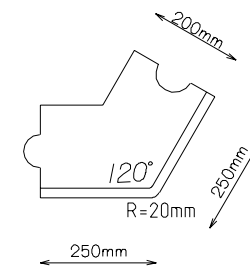
type nummer
H1.0045.HS

type nummer
H1.0135.HS

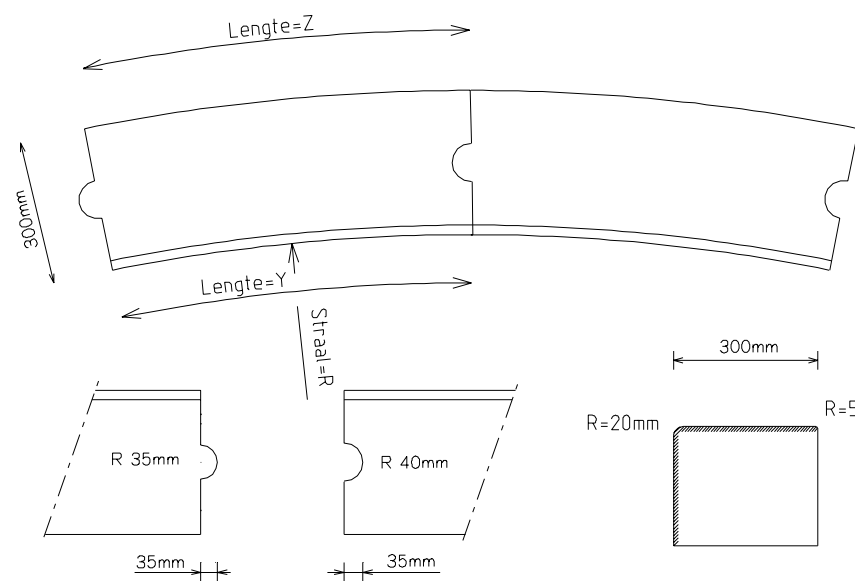
type nummer
H1.0060.HS

type nummer
H1.0120.HS

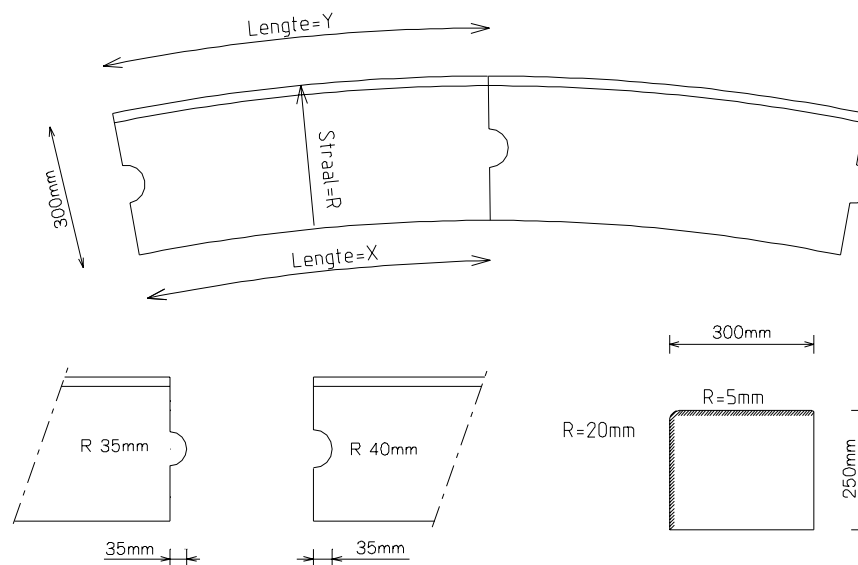
C.1.2

H1 recht, 200 x 250

type nummer	straal R=	lengte Y=	lengte Z=	aantal per 90°
H2.0045.BI	0.45	0.71	1.18	1
H2.0050.BI	0.50	0.79	1.26	1
H2.0060.BI	0.60	0.47	0.71	2
H2.0075.BI	0.75	0.59	0.83	2
H2.0100.BI	1.00	0.79	1.02	2
H2.0150.BI	1.50	0.79	0.94	3
H2.0200.BI	2.00	0.79	0.90	4
H2.0250.BI	2.50	0.79	0.88	5
H2.0300.BI	3.00	0.79	0.86	6
H2.0400.BI	4.00	0.79	0.84	8
H2.0500.BI	5.00	0.98	1.04	8
H2.0600.BI	6.00	0.94	0.99	10
H2.0700.BI	7.00	1.00	1.04	11
H2.0800.BI	8.00	0.97	1.00	13
H2.0900.BI	9.00	1.09	1.12	13
H2.1000.BI	10.00	0.98	1.01	16
H2.1200.BI	12.00	0.94	0.97	20
H2.1500.BI	15.00	0.98	1.00	24
H2.2000.BI	20.00	0.98	1.00	32

Inwendig

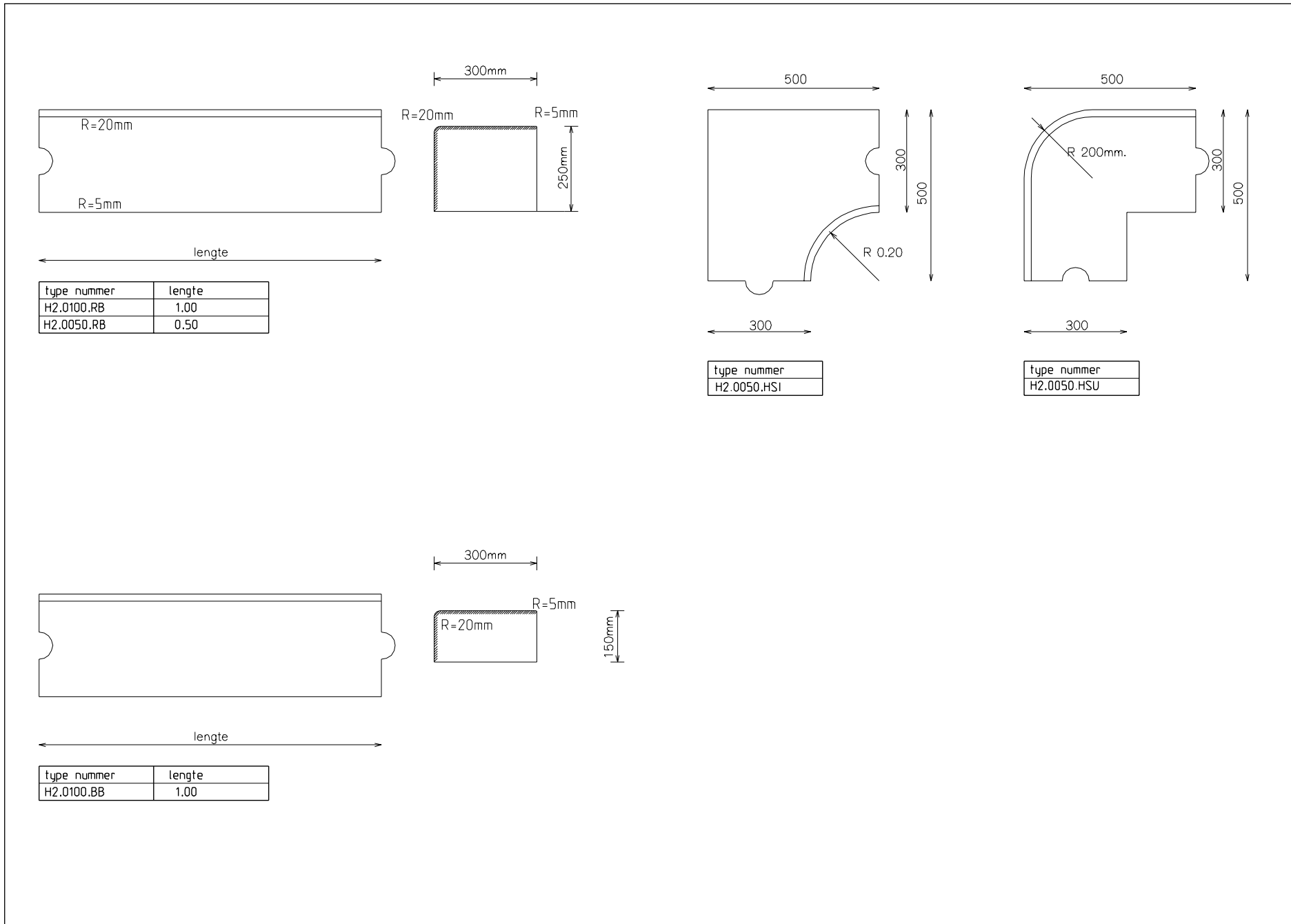

type nummer	straal R=	lengte X=	lengte Y=	aantal per 90°
H2.0045.BU	0.45	0.24	0.71	1
H2.0050.BU	0.50	0.31	0.79	1
H2.0060.BU	0.60	0.24	0.47	2
H2.0075.BU	0.75	0.35	0.59	2
H2.0100.BU	1.00	0.55	0.79	2
H2.0150.BU	1.50	0.63	0.79	3
H2.0200.BU	2.00	0.67	0.79	4
H2.0250.BU	2.50	0.69	0.79	5
H2.0300.BU	3.00	0.71	0.79	6
H2.0400.BU	4.00	0.73	0.79	8
H2.0500.BU	5.00	0.92	0.98	8
H2.0600.BU	6.00	0.90	0.94	10
H2.0700.BU	7.00	0.96	1.00	11
H2.0800.BU	8.00	0.93	0.97	13
H2.0900.BU	9.00	1.05	1.09	13
H2.1000.BU	10.00	0.95	0.98	16
H2.1200.BU	12.00	0.92	0.94	20
H2.1500.BU	15.00	0.96	0.98	24
H2.2000.BU	20.00	0.97	0.98	32

Uitwendig

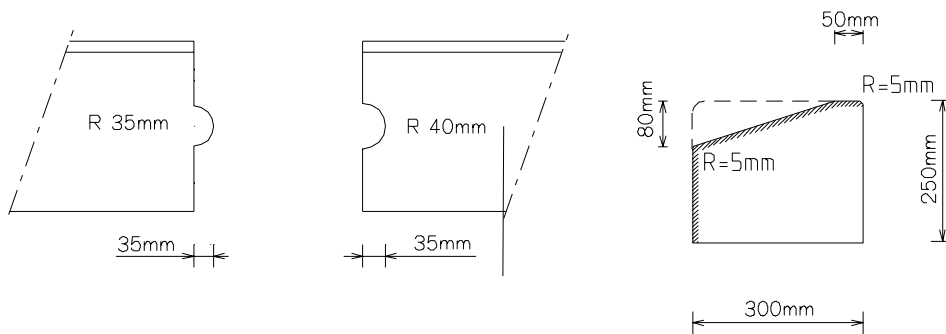
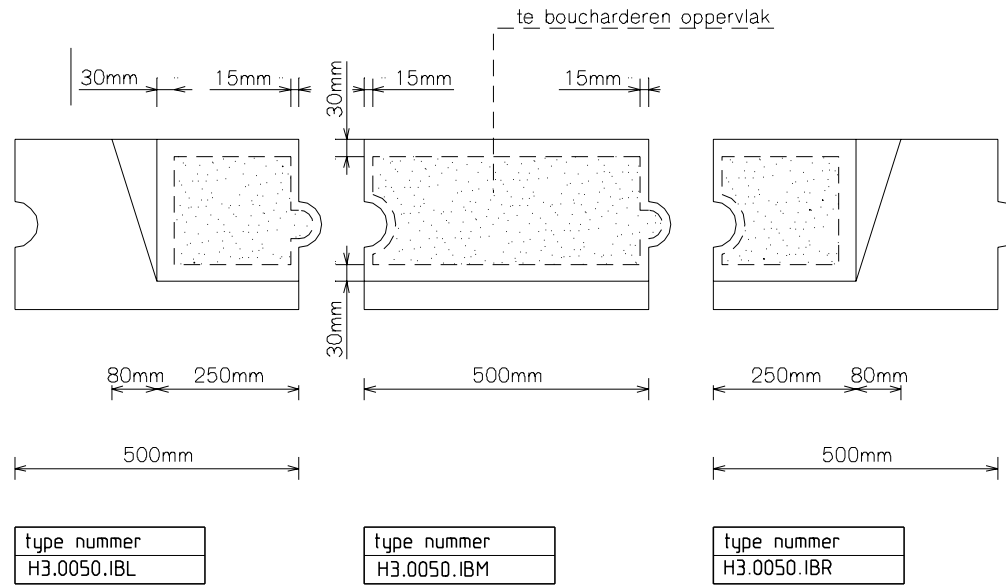
C.1.3

H2 bochtstukken 300 x 250

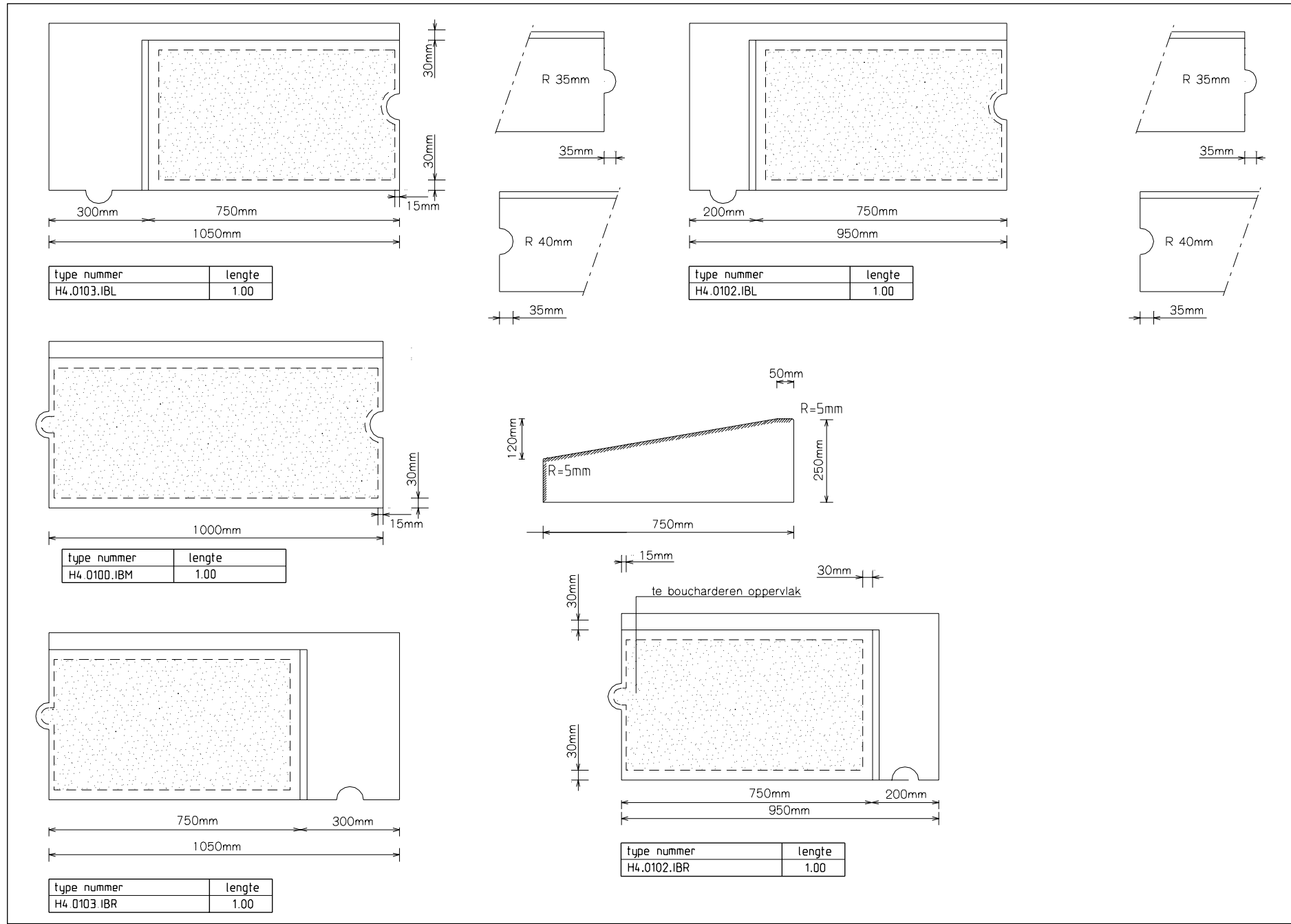
C.1.4

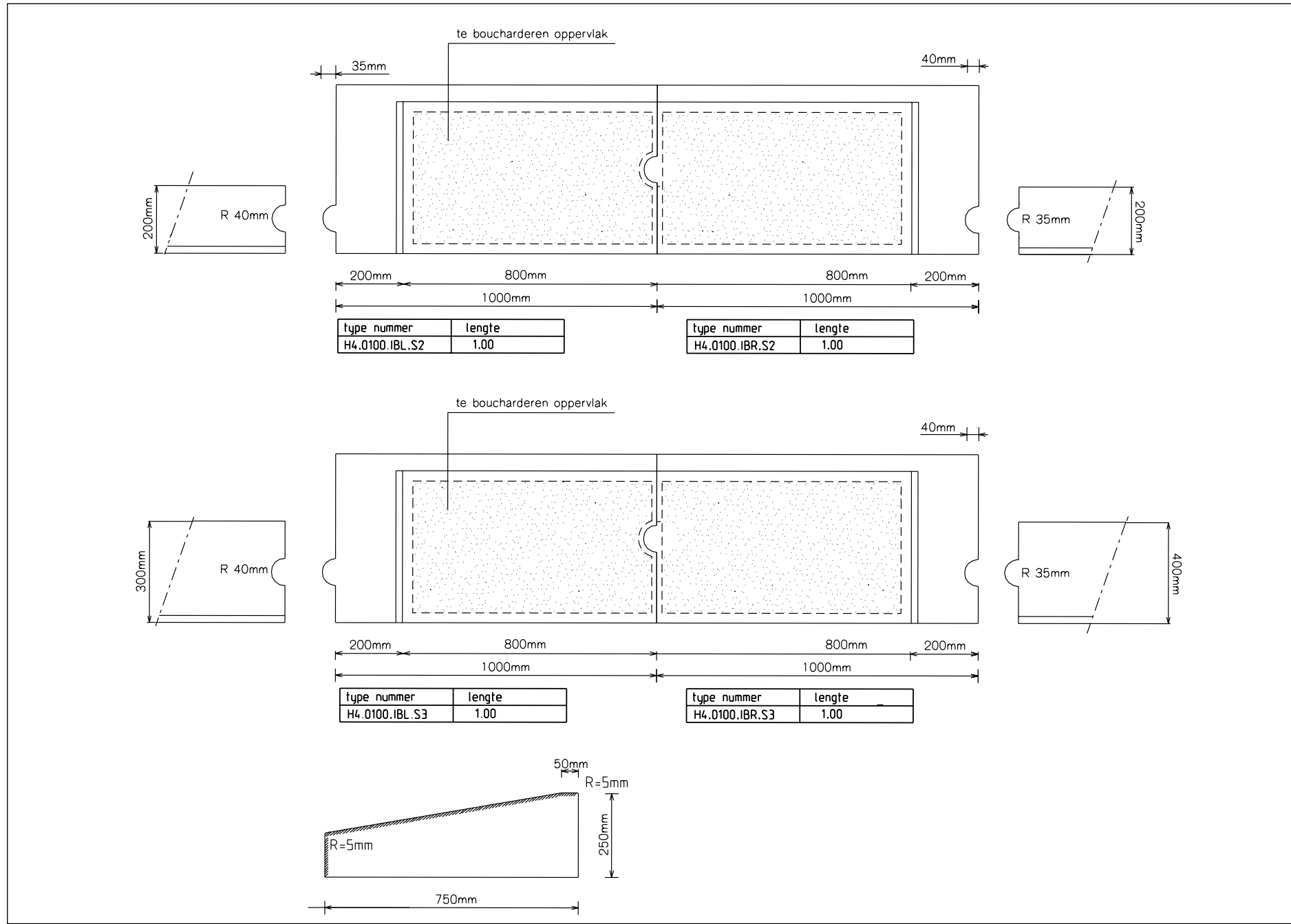
H2 recht, breed 300, hoekstukken voor 300 x 250

C.1.5

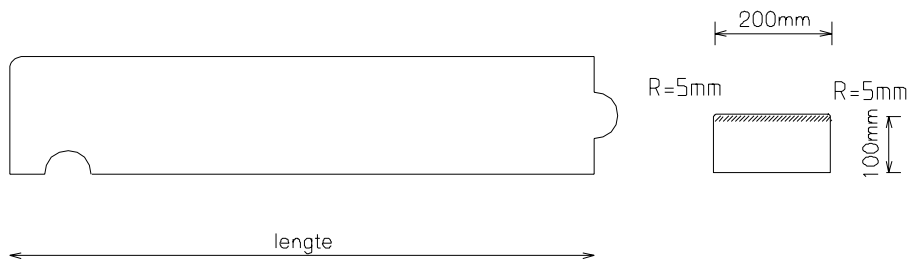
H3 inritbanden 500 x 300 x 250

C.1.6
H4 inritbanden 1000 x 750 x 250

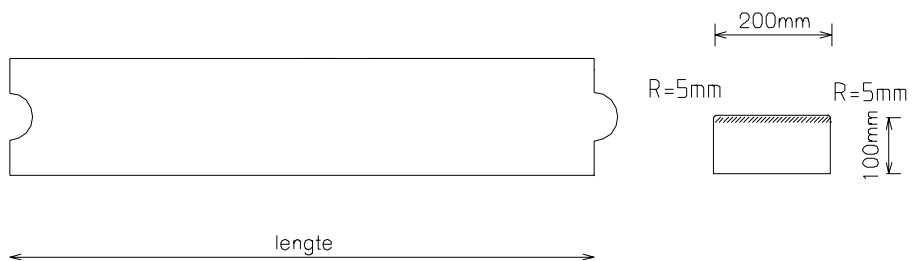

C.1.6.1

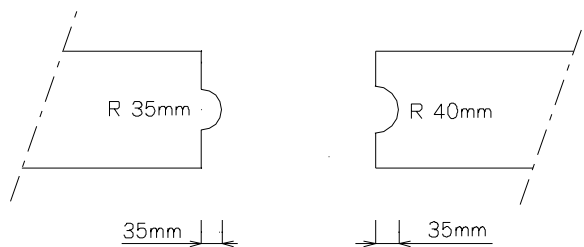
H4 inritbanden 1000 x 750 x 250

type nummer	lengte
H5.0100.BKH	1.00
H5.0080.BKH	0.80

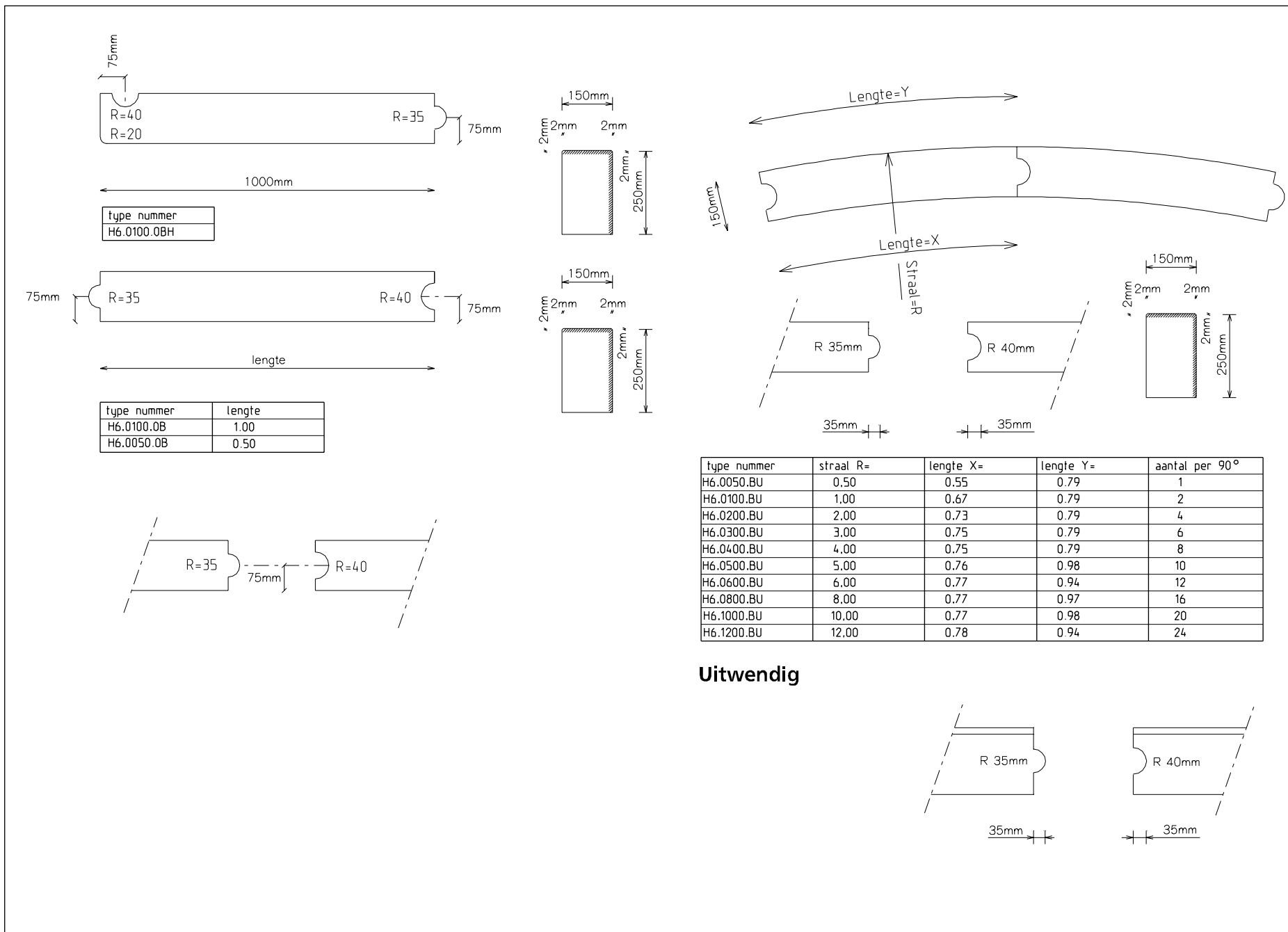

type nummer	lengte
H5.0100.BK	1.00
H5.0050.BK	0.50

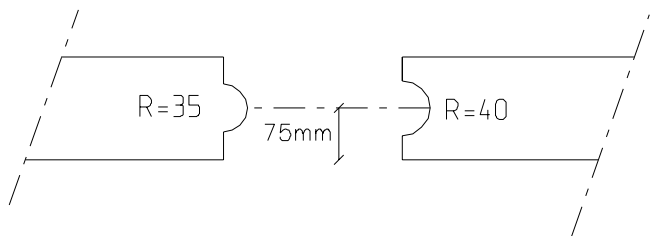
C.1.7

H5 boomkransen

C.1.8

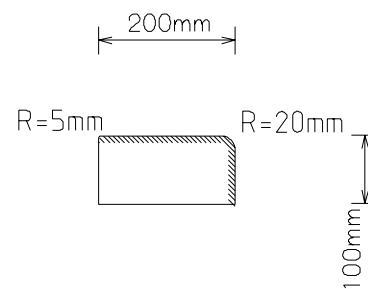
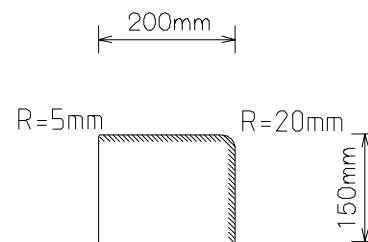
H6 opsluitbanden, bochtstukken 150 x 250

type nummer	lengte
H7.0100.BB	1.00
H7.0050.BB	0.50

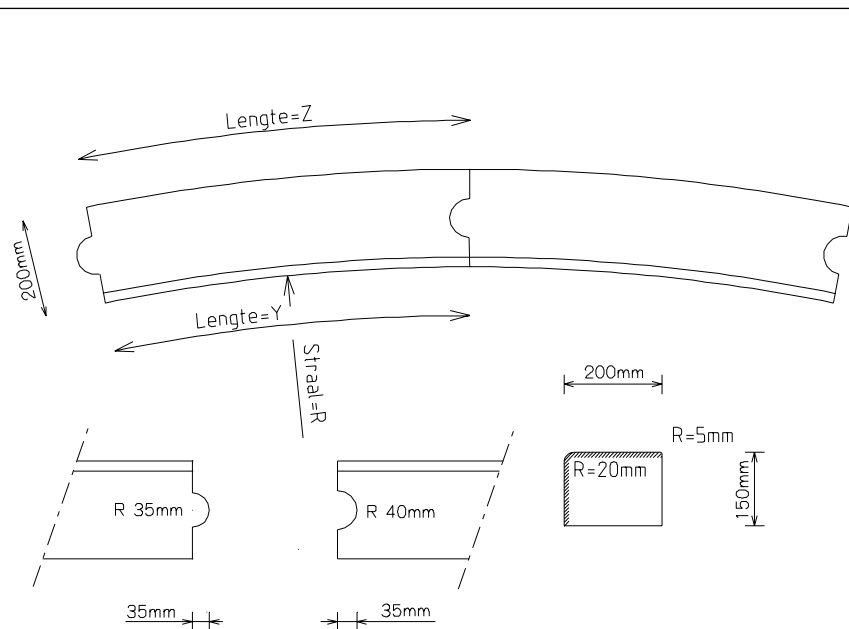

type nummer	lengte
H7.0100.BBS	1.00
H7.0050.BBS	0.50

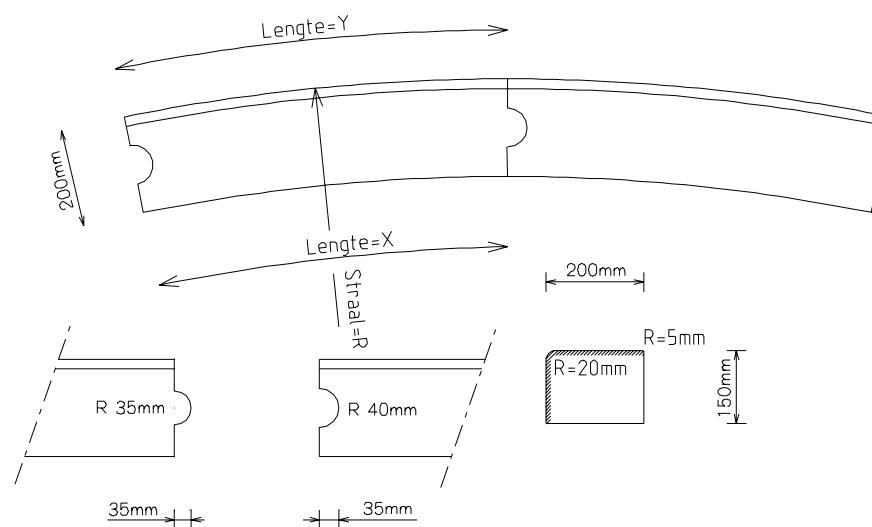

C.1.9

H7 brugbanden

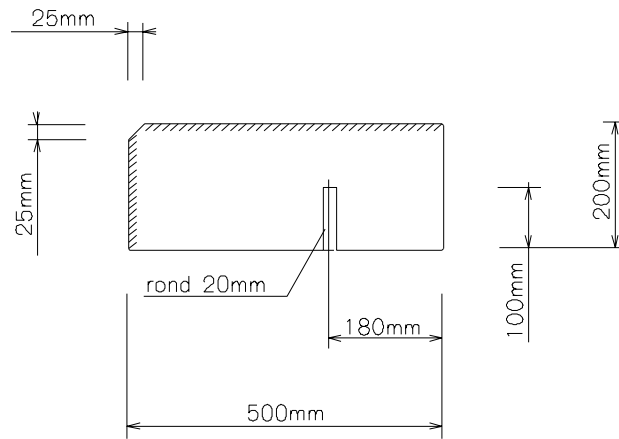
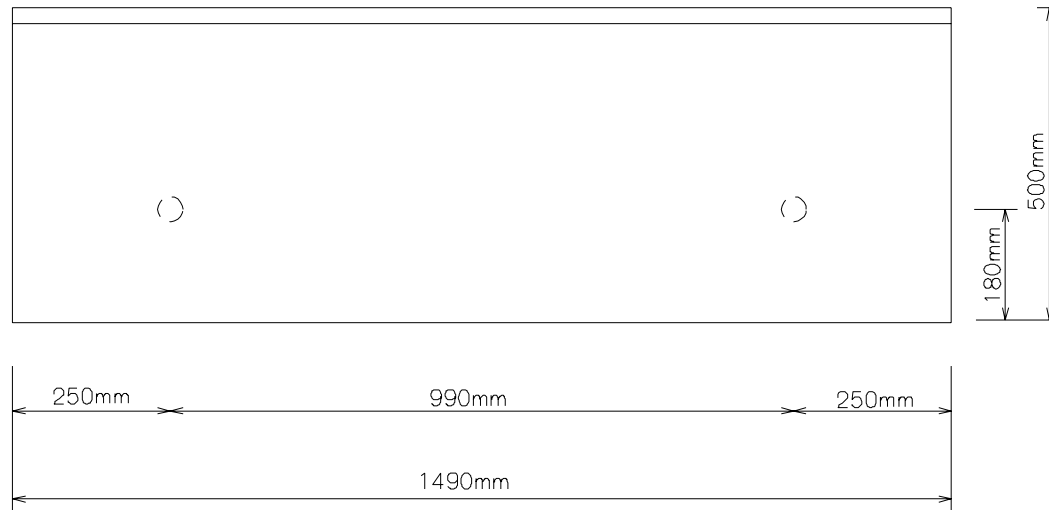

type nummer	straal R=	lengte Y=	lengte Z=	aantal per 90°
H9.0045.BI	0,45	0,71	1,02	1
H9.0050.BI	0,50	0,79	1,10	1
H9.0060.BI	0,60	0,47	0,63	2
H9.0075.BI	0,75	0,59	0,75	2
H9.0100.BI	1,00	0,79	0,94	2
H9.0150.BI	1,50	0,79	0,89	3
H9.0200.BI	2,00	0,79	0,86	4
H9.0250.BI	2,50	0,79	0,85	5
H9.0300.BI	3,00	0,79	0,84	6
H9.0400.BI	4,00	0,79	0,83	8
H9.0500.BI	5,00	0,98	1,02	8
H9.0600.BI	6,00	0,94	0,97	10
H9.0700.BI	7,00	1,00	1,03	11
H9.0800.BI	8,00	0,97	0,99	13
H9.0900.BI	9,00	1,09	1,11	13
H9.1000.BI	10,00	0,98	1,00	16
H9.1200.BI	12,00	0,94	0,96	20
H9.1500.BI	15,00	0,98	1,00	24
H9.2000.BI	20,00	0,98	0,99	32

Inwendig

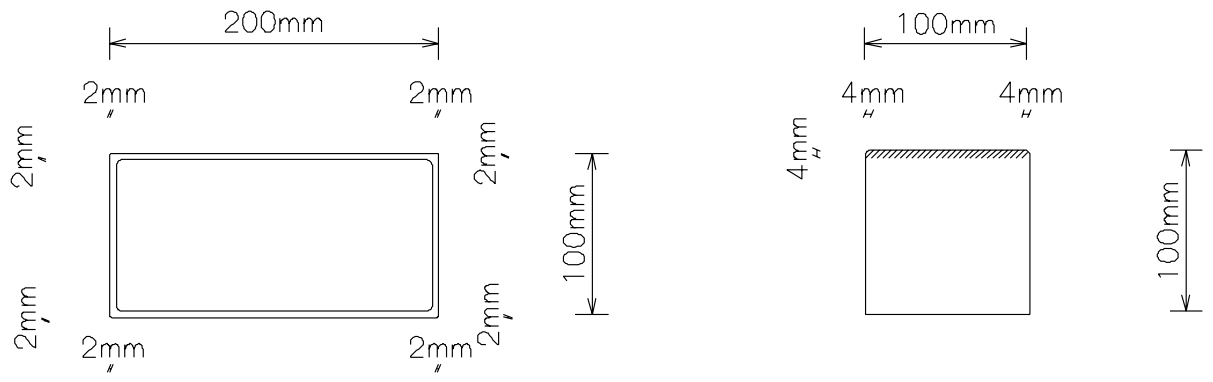
type nummer	straal R=	lengte X=	lengte Y=	aantal per 90°
H9.0045.BU	0,45	0,39	0,71	1
H9.0050.BU	0,50	0,47	0,79	1
H9.0060.BU	0,60	0,31	0,47	2
H9.0075.BU	0,75	0,43	0,59	2
H9.0100.BU	1,00	0,63	0,79	2
H9.0150.BU	1,50	0,68	0,79	3
H9.0200.BU	2,00	0,71	0,79	4
H9.0250.BU	2,50	0,72	0,79	5
H9.0300.BU	3,00	0,73	0,79	6
H9.0400.BU	4,00	0,75	0,79	8
H9.0500.BU	5,00	0,94	0,98	8
H9.0600.BU	6,00	0,91	0,94	10
H9.0700.BU	7,00	0,97	1,00	11
H9.0800.BU	8,00	0,94	0,97	13
H9.0900.BU	9,00	1,06	1,09	13
H9.1000.BU	10,00	0,96	0,98	16
H9.1200.BU	12,00	0,93	0,94	20
H9.1500.BU	15,00	0,97	0,98	24
H9.2000.BU	20,00	0,97	0,98	32

Uitwendig

Doorsnede over sparing t.b.v. deugel

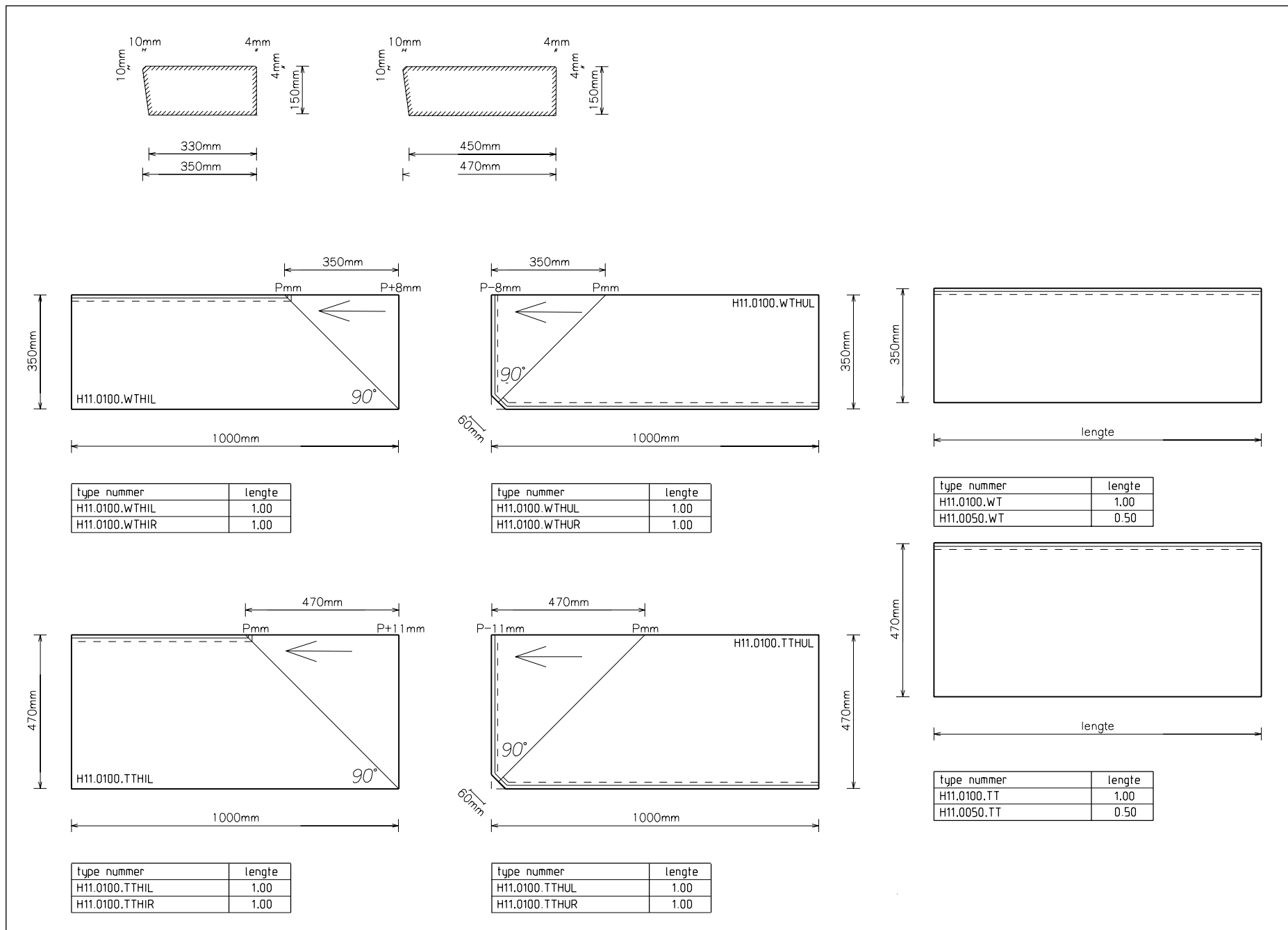
type nummer
H8.1490.DS

type nummer	lengte
H10.0020.KKF	0.20x0.10

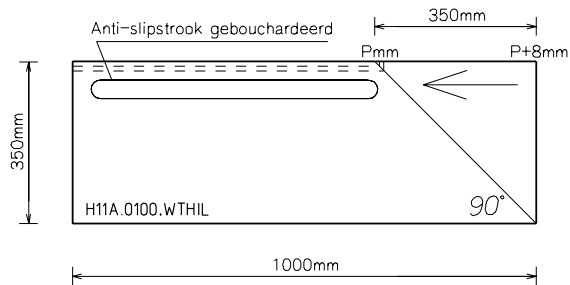
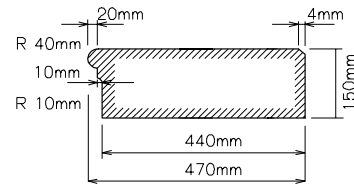
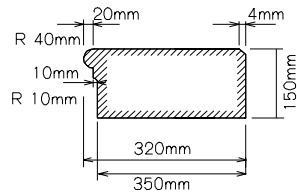
C.1.11

H10 klinkerkeiformaat

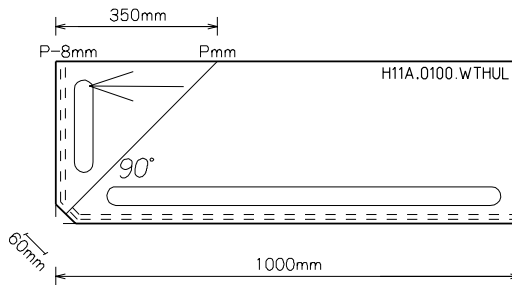

C.1.12

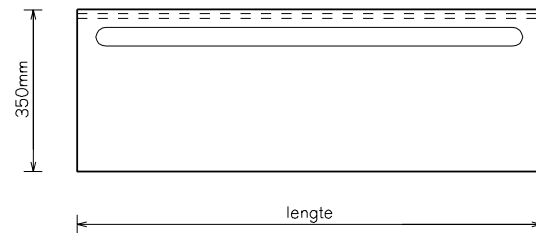
H11 trapelementen

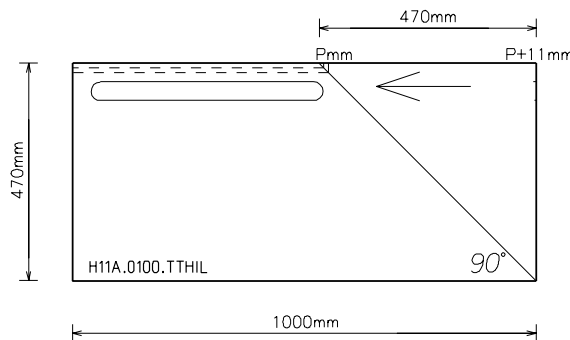
type nummer	lengte
H11A.0100.WTHIL	1.00
H11A.0100.WTHIR	1.00

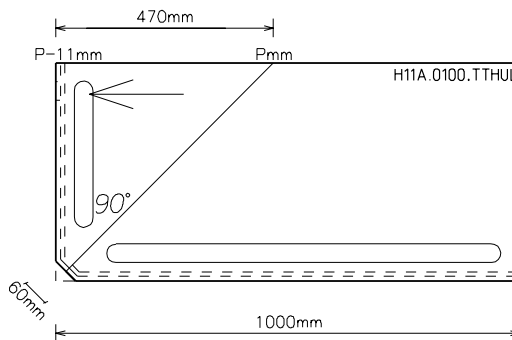
type nummer	lengte
H11A.0100.WTHUL	1.00
H11A.0100.WTHUR	1.00

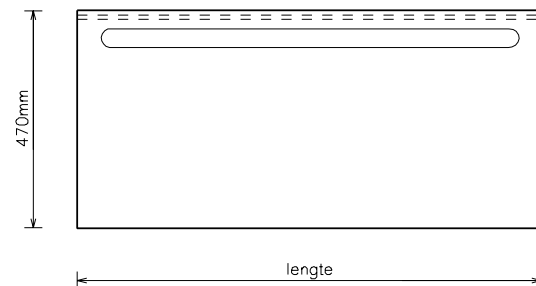
type nummer	lengte
H11A.0100.WT	1.00
H11A.0050.WT	0.50

type nummer	lengte
H11A.0100.TTHIL	1.00
H11A.0100.TTHIR	1.00

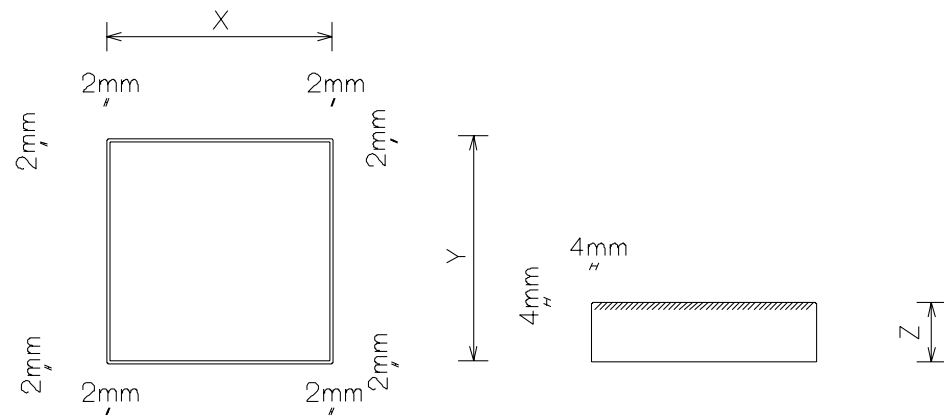
type nummer	lengte
H11A.0100.TTHUL	1.00
H11A.0100.TTHUR	1.00

type nummer	lengte
H11A.0100.TT	1.00
H11A.0050.TT	0.50

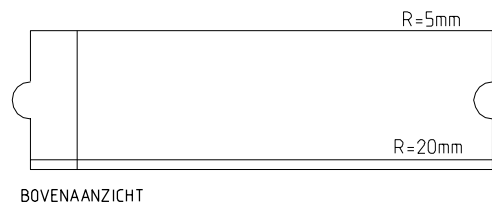
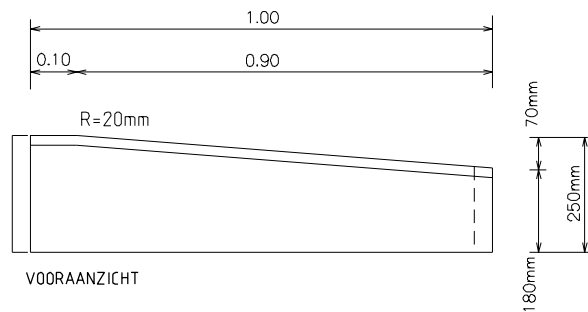
C.1.12.1

H11A trapelementen Amsterdams Profiel

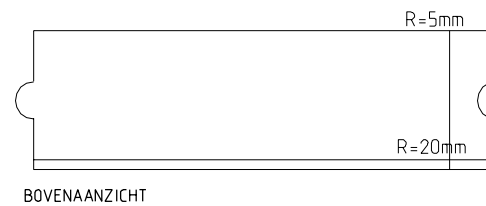
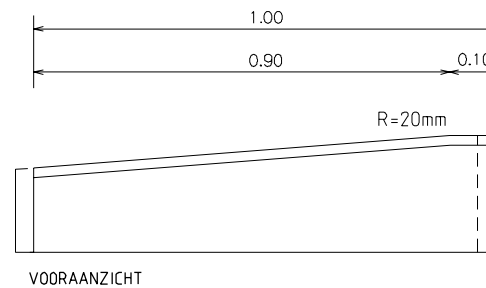

type nummer	X	Y	Z
H12.2030.80	200	300	80
H12.2424.80	240	240	80
H12.3030.80	300	300	80
H12.3045.80	300	450	80
H12.3060.80	300	600	80
H12.3540.80	350	400	80
H12.4040.80	400	400	80

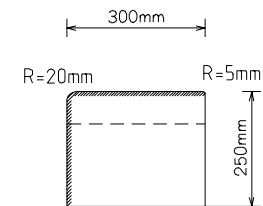
C.1.13

type nummer	lengte
H13.0100.VBL	1.00

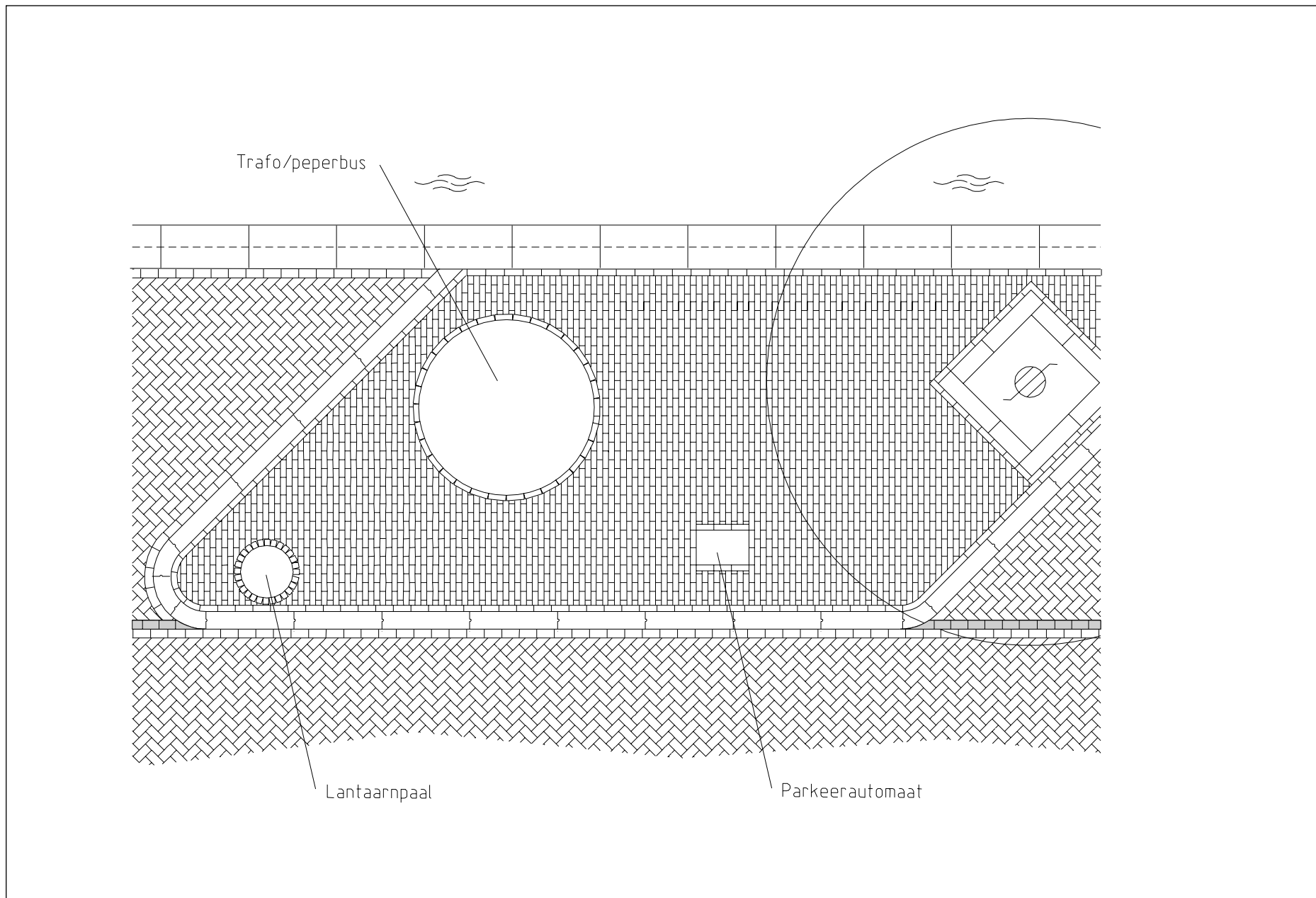
type nummer	lengte
H13.0100.VBR	1.00

200mm

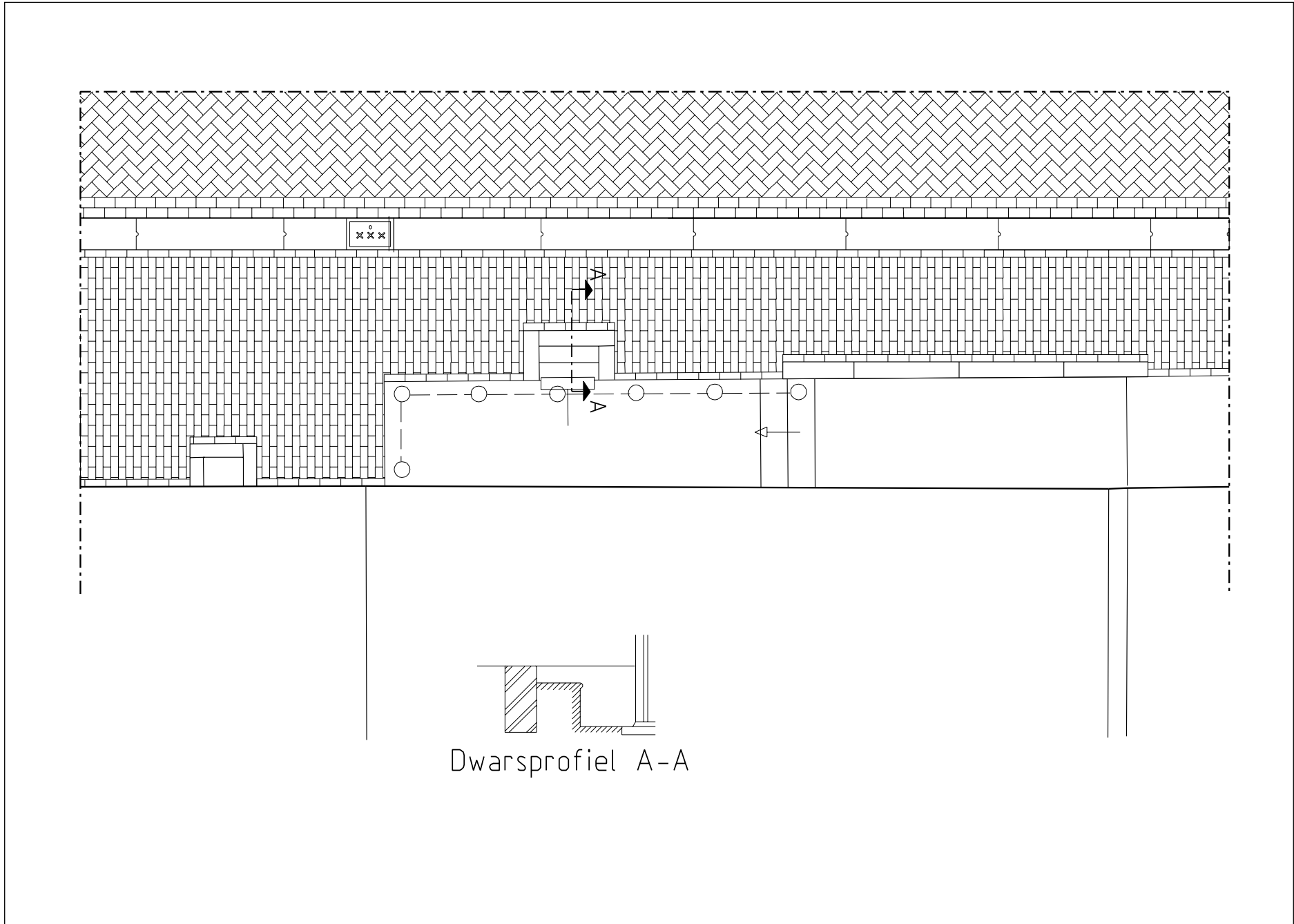
C.1.14

H13 verloopband inrit

C.2.1

Grachten, details straatwerk

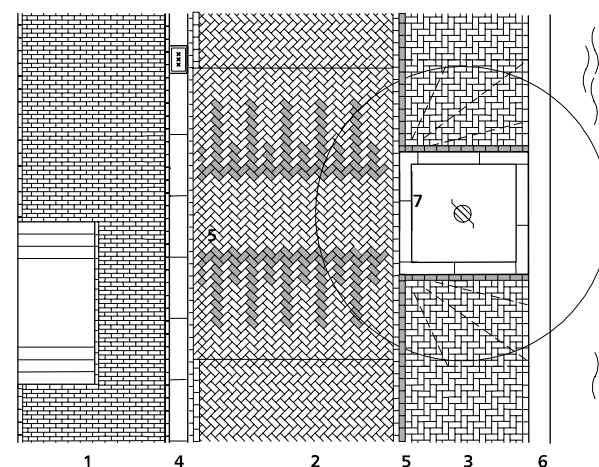
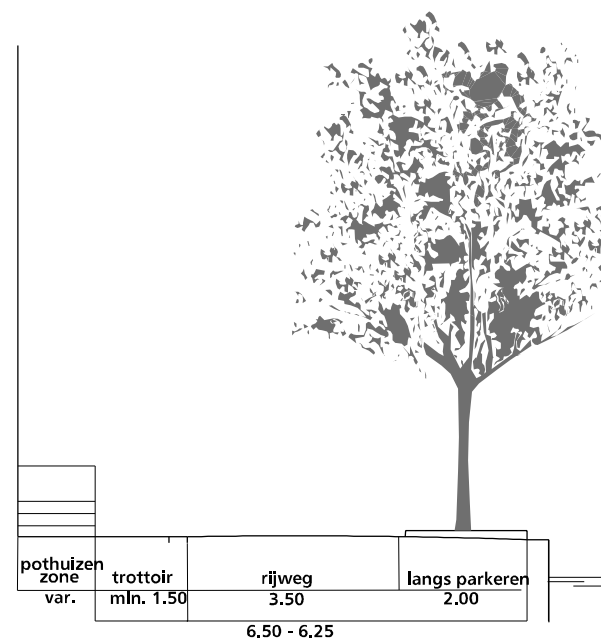
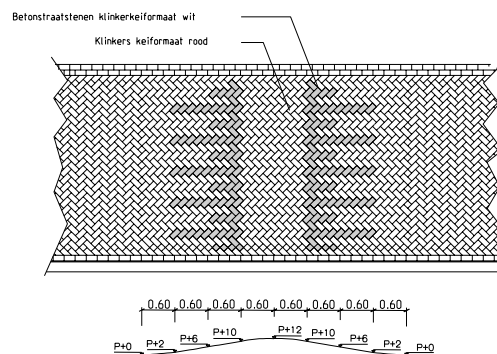

C.2.2

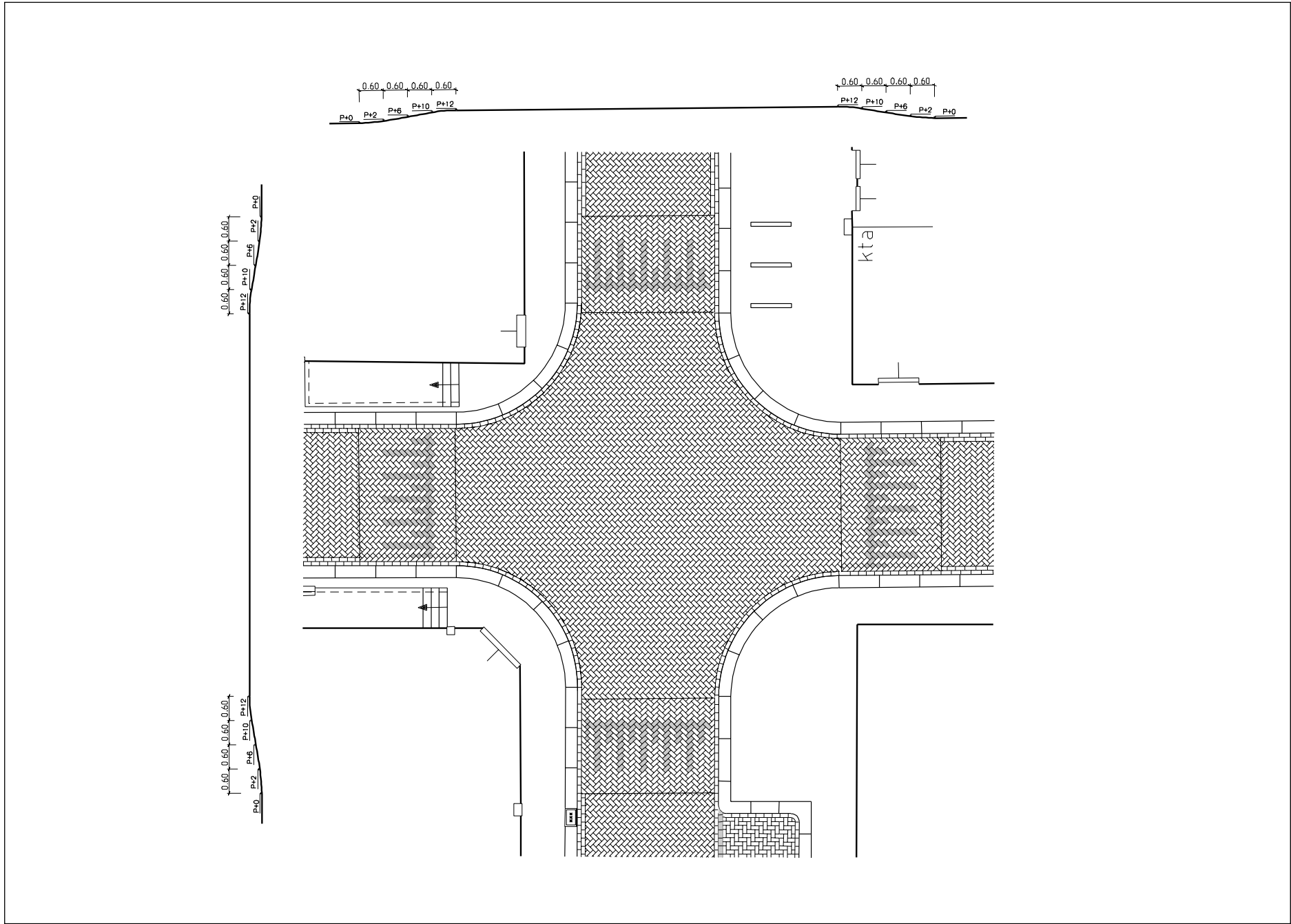
C4 Drempels

Element	Type/ materiaal	Formaat (Lxbxh in mm)	Kleur	Bijzonderheden	
1	trottoir	klinkers, halfsteens	rood	fundering (150mm dik)	
2	rijbaan	klinkers, keper kant rijbaan,	rood	fundering (300mm dik)	
3	parkeerstrook	klinkers, elleboog	rood	Indien mogelijk hergebruik van oude klinkers	
4	trottoirband	Zie detail...	var-300-250	hardsteen	trottoir $\geq 1,2$ m bandhoogte 3cm
5	drempel markering	betonsteen 1 strek	keiformaat	wit	keperverband rond parkeervakken
6	dekzerk	natuursteen	Lx500x150		zoveel mogelijk bestaande natuursteen dekzerken hergebruik
7	boombak	zie detail..	Lx200x250	hardsteen	staat 15cm boven niveau
8	goot	klinkers 1 strek	keiformaat	rood	fundering (300mm dik)

C.4.1

Verkeersdrempel (voorbeeld op brede gracht)

C.4.2

Verhoogd kruisingsvlak

Objecten ABC

Handboek Inrichting Openbare Ruimte

Stadsdeel Centrum

Algemeen:

In het objectendeel worden op alfabetische volgorde de diverse objecten besproken, die worden toegepast in de openbare ruimte. De objecten zijn gerangschikt naar categorieën, zoals daar zijn zitvoorzieningen, verlichting etc. In de inhoudsopgave zijn de diverse categorieën te vinden met de bijbehorende objecten.

Kleurcodes:

De objecten zijn onderverdeeld in drie kleurcodes. Deze kleurcodes geven de status van het object aan.

- Objecten die nu en in de toekomst worden toegepast.
Deze objecten voldoen qua vormgeving, functionaliteit en toepassing.
- Objecten die zich lenen voor verbetering.
De verbetering kan zich richten op de vormgeving van het object, de functionaliteit of de toepassing van het object. Gezien het feit dat het (her)ontwikkelen van objecten enige tijd vergt, wordt tot die tijd het bestaande object toegepast.
- Objecten die niet meer worden bijgeplaatst.
Deze objecten zijn nu nog in het straatbeeld aanwezig maar worden niet meer bijgeplaatst. Dit omdat betere alternatieven voorhanden zijn, dan wel dat er een uitsterfbeleid voor geldt.

D1 Afmeervoorzieningen

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving/toepassing.

Algemene omschrijving:

Voorziening/constructie in walmuren voor het vastleggen van vaartuigen.

Toepassing:

- Voor het vastleggen van woonboten op een legale ligplaats: zware uitvoering
- In vrije grachtrakken waar geen afmeer-verbod geldt: lichte uitvoering

Plaatsing:

- In de walmuur, twee strekken onder de rollaag/dekzerk.
Bij een lage walmuur in ieder geval onder de rollaag.
Afstand haalkommen woonboot afhankelijk van formaat woonboot; afstand haalkommen pleziervaart 10m vanuit brug en dan h.o.h. 6 meter.
- Per woonboot worden in principe drie haalkommen toegepast.

Omschrijving model:

- Haalkom woonboot, deze bestaat uit een roestvaste (RVS 316) kast met daaraan een RVS draadeind. Kast en draadeind worden in het horizontale vlak van de walmuur aangebracht.
- Onderzoek naar een ander model, c.q. nieuw ontwerp, welke beter inpasbaar is in de historische context.

- Plaatsen voor woonboten op verzoek (en kosten) van de woonbootbewoner en beoordeling door de dienst Binnenwaterbeheer en na goedkeuring van Stadsdeel Centrum Criteria zijn: het legaal zijn van de ligplaats, nautische veiligheid en vereiste betaling.
- Plaatsen voor pleziervaart op verzoek van de dienst Binnenwaterbeheer en goedkeuring van Rayonmanagement. Criteria zijn nautische veiligheid en beeld van de gracht.

Status;

Object dat zich leent voor verbetering: toepassing

Algemene omschrijving:

Voorziening in de bestrating voor het vastleggen van (woon)boten.

Toepassing:

- Voor het vastleggen van woonboten op een legale ligplaats waar haalkommen niet mogelijk zijn; bolders worden niet meer bijgeplaatst, maar waar mogelijk wel gehandhaafd.
- Per woonboot worden er in principe drie komblokken toegepast.

Plaatsing:

- In de bestrating achter de dekzerk.

Omschrijving model:

- Komblok, deze bestaat uit een gietstalen kast op een betonnen blok.

- Plaatsen voor woonboten op verzoek (en kosten) van de woonbootbewoner en beoordeling door de dienst Binnenwaterbeheer en na goedkeuring van stadsdeel Centrum. Criteria zijn legaliteit, nautische veiligheid en vereiste betaling.

Status:

Object dat zich leent voor verbetering vormgeving.

Algemene omschrijving:

Steigers worden toegepast als afmeervoorziening en/of als verblijfsruimte.

Toepassing:

- Definitieve steigers worden toegepast als afmeervoorziening en/of als verblijfsruimte (vissteigers).
- Tijdelijke steigers worden gebruikt voor het afmeren van woonboten die tijdens onderhoudswerkzaamheden niet op hun reguliere plek kunnen blijven.
- Locaties voor steigers worden door de dienst Binnenwaterbeheer getoetst op nautische bezwaren.

Plaatsing:

- Voor of aan een walmuur of voor een glooiing waar nautisch geen bezwaar geldt en waar op het land ruimte is om op en af te stappen.

Omschrijving model:

- Bij een steiger als afmeervoorziening zal gekozen worden voor een sobere op-/afstap voorziening aan de walmuur in/boven water voorzien van een (balie-)leuning (type A). Met een aantal hardhouten palen (standaard 3 stuks). Ruimte om passagiers te laten verblijven moet op de kade gezocht worden.
- Een steiger als verblijfsruimte bestaat uit een hardhouten dek gedragen door hardhouten palen. De afmeting is afhankelijk van het gebruik en de beschikbare ruimte.
- Tijdelijke steigers bestaan uit een drijflichaam van beton met hierop een kunststof of hardhouten dek. Afmeting is afhankelijk van het gebruik. Deze steigers kunnen worden hergebruikt.

- Definitieve steigers worden elk kwartaal gecontroleerd, schoongehouden en onderhouden via een onderhoudscontract met een aannemer.
- In principe moet voor iedere steiger een afmeerverbod worden verzorgd, de dienst Binnenwaterbeheer verzorgt indien noodzakelijk ontheffingen.
- Voor het realiseren van een definitieve of tijdelijke steiger is een bouwvergunning nodig.

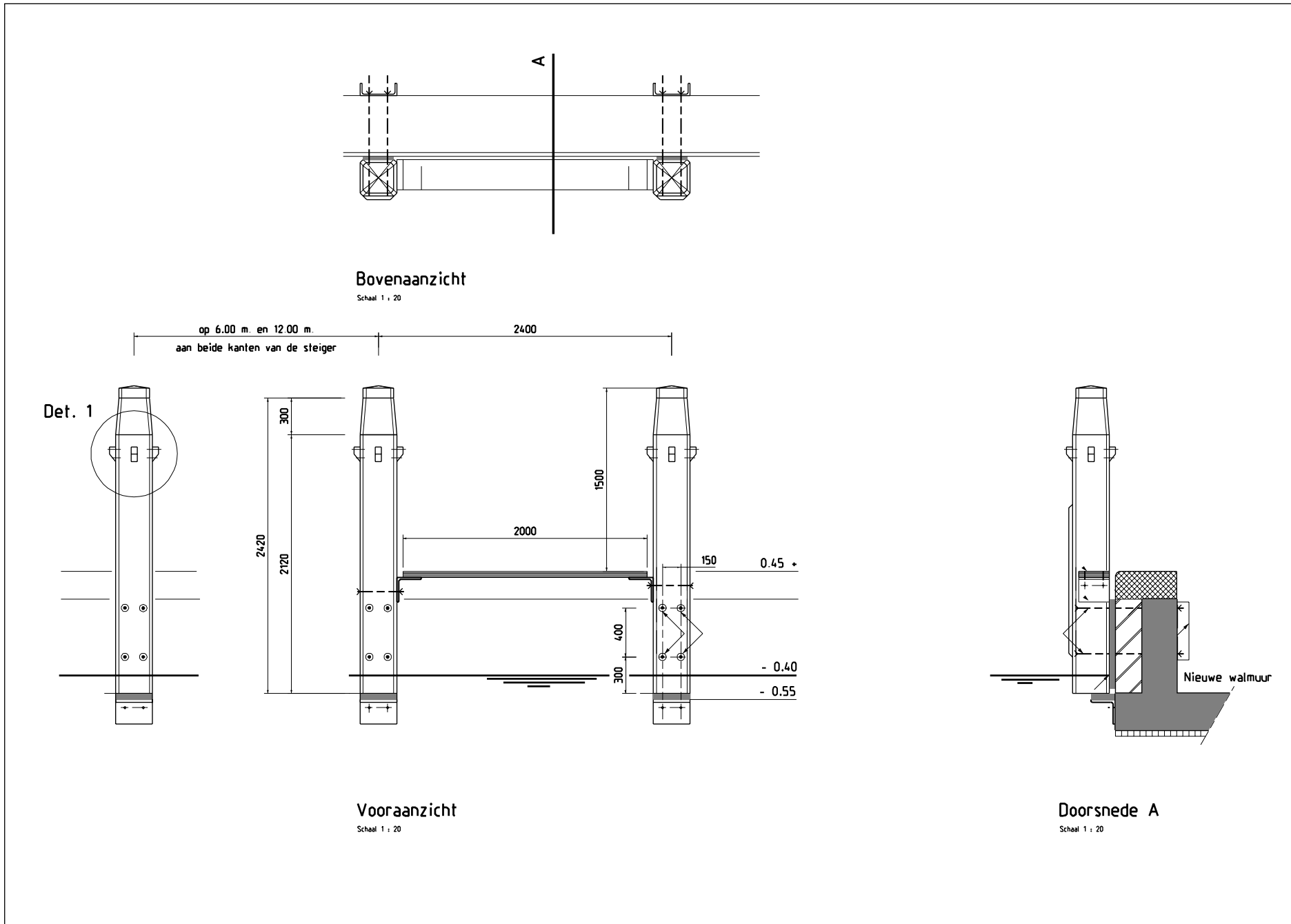

type A

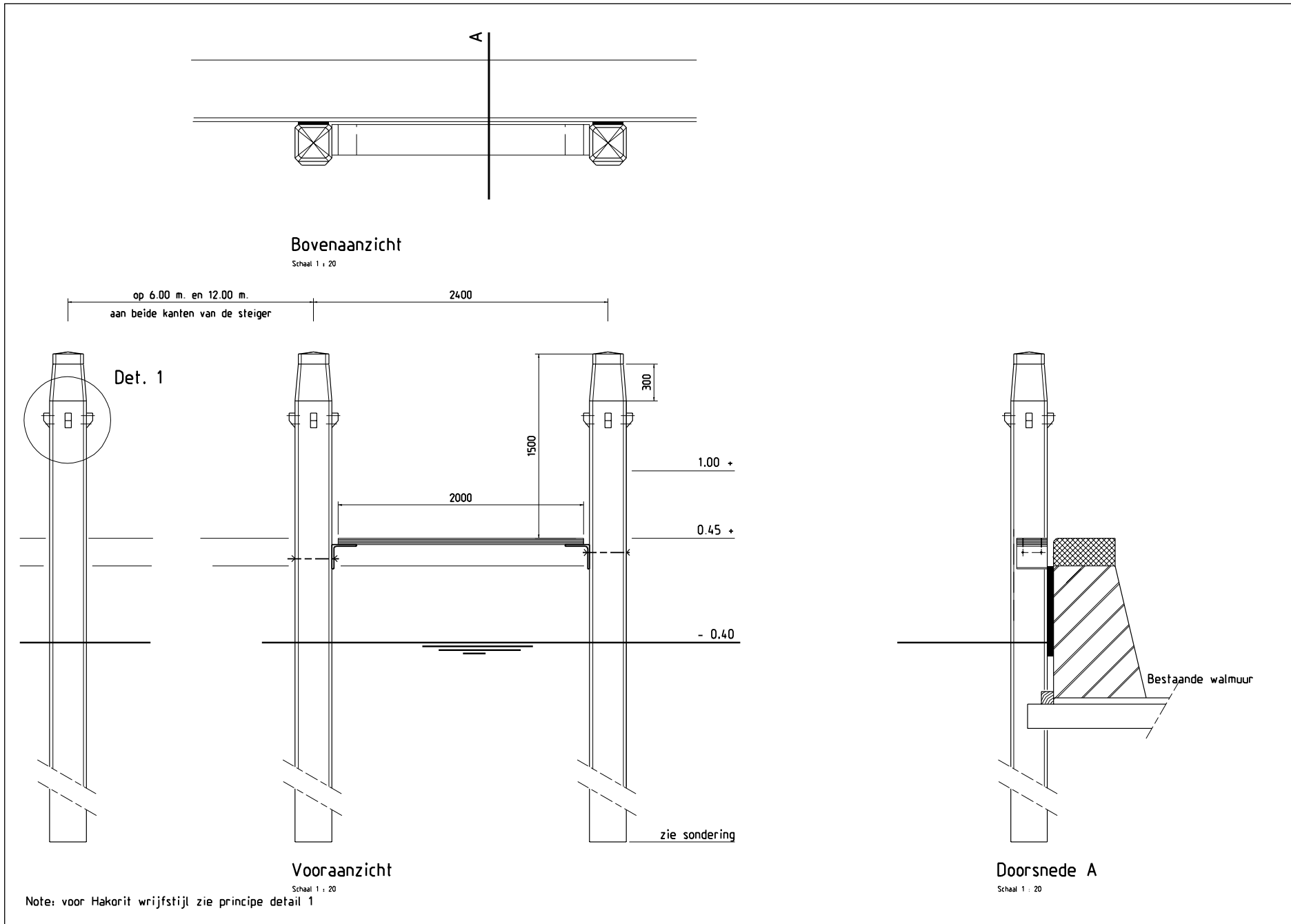
type B

D.1.3**Op en afstapsteigers**

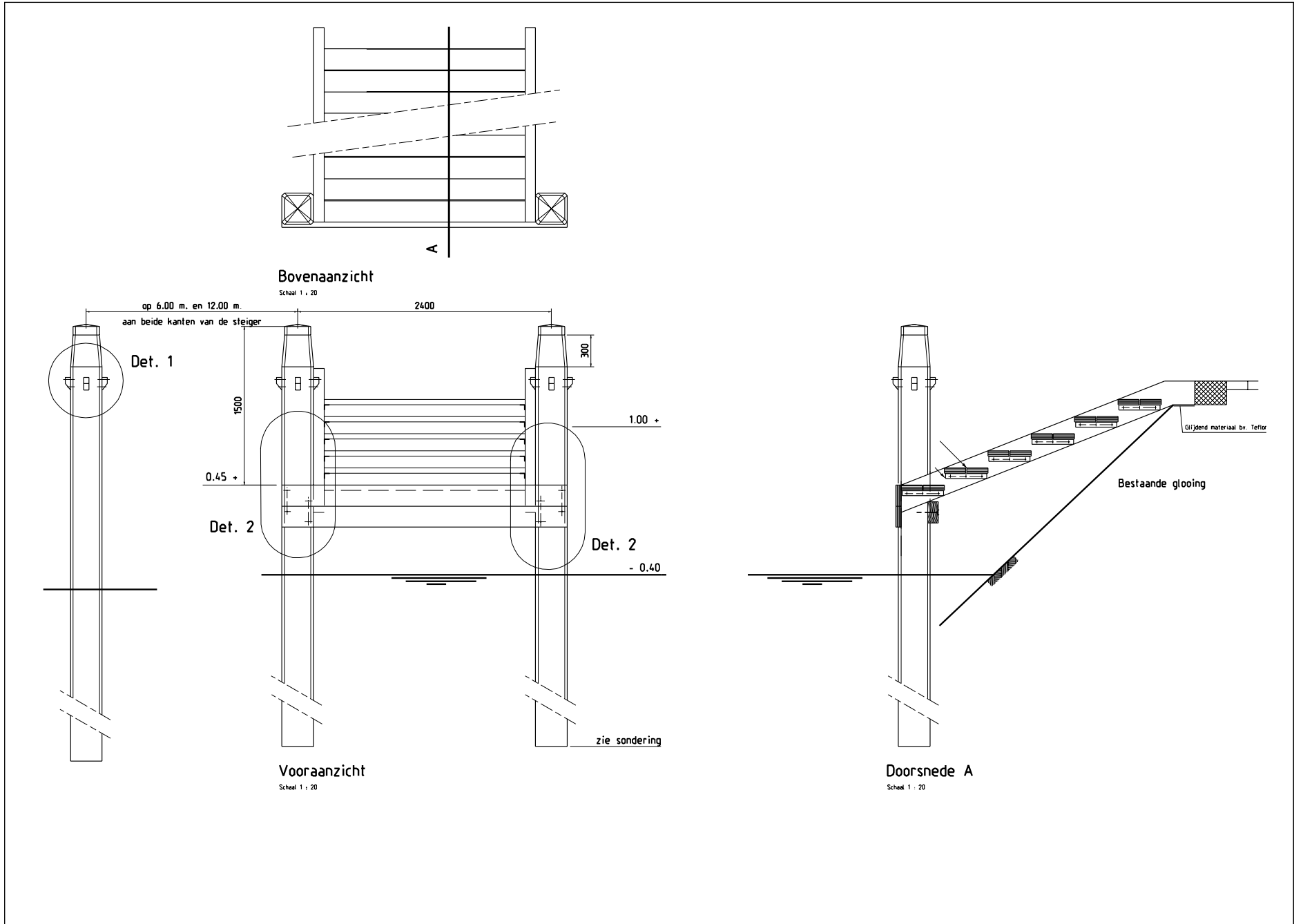
D.1.3.1

Op en afstapsteigers t.p.v. nieuwe walmuur

D.1.3.2

Op en afstapsteigers t.p.v. bestaande walmuur

D.1.3.3

Op en afstapsteigers t.p.v. glooing

Status:

Object dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Voorziening om de waterspiegel bereikbaar te maken vanaf de wallekant.

Toepassing:

Bestaande waterstoepen dienen gehandhaafd te blijven.

Plaatsing:

In een walmuur of waar nautisch geen bezwaar bestaat.

- In principe moet voor iedere watertrap een afmeerverbod worden verzorgd, de dienst Binnenwaterbeheer verzorgt indien noodzakelijk ontheffingen.
- Voor het realiseren van een waterstoep is een bouwvergunning nodig.

D.1.4

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Drenkelingenvoorzieningen zijn bestemd voor de passerende gebruiker van de openbare ruimte, die te water is geraakt.

Toepassing:

Op plaatsen waar een gracht is.

Plaatsing:

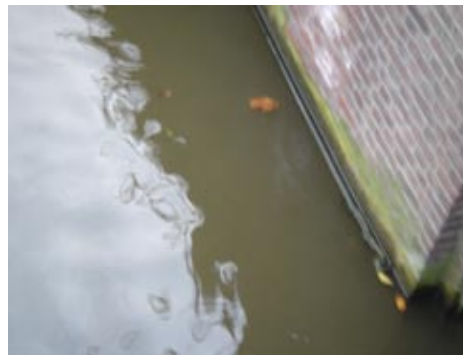
Algemeen: in nieuwe walmuren, 0.2 m boven waterniveau voor de grijpstenen.

In nieuwe walmuren, ongeveer om de 50 m voor de drenkelingenladder.

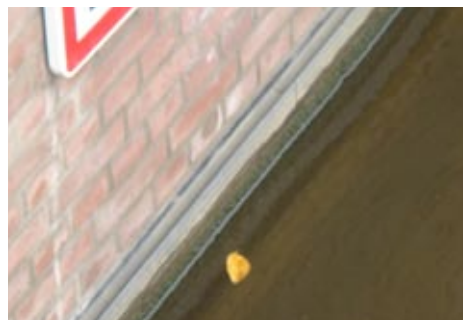
Omschrijving:

Zie bestek.

- Onderhoud en inspectie 1 x in de 4 jaar door ROR

reddingslijn

grijpstenen

drenkelingenladder

D.1.5**Drenkelingenvoorzieningen**

D2 Afvalinzameling

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Afvalbakken zijn bestemd voor het deponeren van klein afval door de passerende gebruiker van de openbare ruimte; de bakken zijn uitdrukkelijk niet bedoeld voor huishoudelijk afval.

Toepassing:

- Op plaatsen waar veel publiek komt (bij musea e.d.)
- Op plaatsen waar een grote voetgangersstroom is: (winkelstraten, toeristische looproutes):
- In de omgeving van zitgelegenheden:
- op autodate-lokaties,
- op iedere tram / bushalte,
- op iedere lokatie van glas- en papierbak.

Plaatsing:

Algemeen; in lijn met overige objecten. Afstand tot zitbanken minimaal 1,5 m. i.v.m. stank en wespen.

Model Constructo 100 L met 2 zijdig opening:

Toepassen op vrijstaande lokaties als bijzondere plekken / pleinen en op plaatsen met grote voetgangersstroom, kernwinkelgebied.

Model Constructo 100 L met enkelzijdige ingooi-opening:

Net naast de looproute, tegen de gevel(altijd in overleg met de gebruiker van het pand) met de ingooi-opening naar voren; aan brugbalies (buiten de zichtas in het verlengde van de gracht.

Omschrijving basismodellen:

Model Constructo 100 L RVS (model Amsterdam)

Uitvoering in RVS noppenplaat met 3 Andreaskruisjes. Uitvoering met de plastic-zakhouder gebaseerd op handmatig legen. Tweezijdige ingooi-opening. De panelen en sloten zijn verwisselbaar. Toepassing op beeldbepalende plaatsen van het Centrum.

Model Constructo 100 L RAL gekleurd (model Amsterdam)

- Legen, wijze van legen en schoonhouden: Afd. Reiniging.
- Constructo afh. van behoefte 1 -3 maal per week handmatig legen.
- Omnipole: afh. v. behoefte 1 x per dag tot 3 x per week handmatig legen.
- In geval van klachten (stankoverlast, overvol) binnen 24 uur legen.
- Buitenzijde bakken minimaal 1 x per maand schoonspuiten.
- Grafitti op de bakken doorgeven aan Reiniging.
- Regelmatig terugkerend huisvuil in de bakken doorgeven aan Stadstoezicht.
- Regelmatig overvolle bakken doorgeven aan Rayonmanagement.

Uitvoering in gecoat verzinkt stalen noppenplaat met 3 Andreaskruisjes in 2 kleuren(deuren RVS look, flanken en ingooi-opening antraciet-grijs) Uitgevoerd met een smallere naar binnen gebogen bovenrand. Twee uitvoeringen: enkel en dubbelzijdige ingooi-opening.

Toepassing buiten de beeldbepalende plaatsen van het Centrum.

model Constructo RVS 100L met 2-zijdige ingooi-opening

model Constructo gecoat 100L met 1-zijdige ingooi-opening

D.2.1

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Glas- en papierbakken zijn bestemd voor het gescheiden inzamelen van glas en papier (géén karton) van particulieren.

Toepassing:

Gespreid over de binnenstad zijn en worden lokaties aangewezen, zodat elk huishouden binnen een aanvaardbare afstand een glas- en papierbak aantreft.

Bakken worden geplaatst op looproutes naar winkels voor dagelijkse boodschappen, bij supermarkten e.d.

Plaatsing:

Glas- en papierbak altijd naast elkaar; op plaatsen met groot aanbod maximaal 2 van elk.

Op trottoir of in parkeervak, dusdanig dat voldoende loopruimte rondom resteert.

Naast rijweg (max. 3 meter vanaf opstelplaats vrachtwagen) en niet onder bomen, in verband met plaatsen, legen, en in- en uithijzen.

Niet geheel uit het zicht.

Altijd combineren met afvalbak.

Plaatsing mede afhankelijk van ondergrondse infrastructuur.

Plaatsing vereist bouwvergunning.

Uitvoering conform tekening. Ingooi-opening kleur donkergrijs.

Kleur Sable mat. Deksel traanplaat 5/7 zwartgecoat.

- Aanspreekpunt legen en schoonhouden: afd. Reiniging.
- Legen en schoonhouden ondergrondse bakken: afd. Reiniging.
- Bakken afhankelijk van behoefte 1 - 6 maal per week legen.
- Gelijk met het legen ook glas en papier in de omgeving van de bakken verwijderen.

D.2.2**Glas- en papierbakken**

D3 Bestrating

Status:

Materiaal dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Een elementen-bestrating met klinkers (=gebakken materiaal) als element. De klinker is verkrijgbaar in verschillende kleuren en formaten en kan in diverse verbanden gestraat worden.

Toepassing en plaatsing:

Een klinkerbestrating wordt toegepast in voetpaden, rijbanen en parkeervakken en soms in fietspaden en op trambanen (zie hoofdstuk 1, 2 en 3).

Omschrijving basismodellen:

Klinkers hebben standaard een bruin-rode kleur. Als referentie voor de standaard Binnenstad-kleur worden een aantal "voorbeeldstenen" toegepast. De standaard formaten zijn waalformaat, dikformaat en keiformaat (b x h x l):

- Stegen en bijzondere plekken; waalformaat: 5 x 8 x 20 cm
- Voetgangersgebieden en voetpaden; dikformaat: 7 x 8 x 20 cm
- Rijweg (nieuwe stenen) en parkeerstrook; (gebruikte stenen) keiformaat: 10 x 8 x 20 cm

Technische specificaties (hardheid, sterkte, textuur en maat-toleranties) conform NEN.

De standaard verbanden zijn halfsteensverband, keperverband en het elleboogverband. Standaard is: trottoir in halfsteens verband, rijbaan in keperverband en parkeervak in elleboogverband. Zie de profielen.

Het instraten van putten c.q. putjes in de klinkerbestrating vereist ook de nodige aandacht. (zie voorbeeld)

- Reparaties; afd. Uitvoering.
- Reiniging; afd. Reiniging.
- Klinkerverharding mag na aanleg de eerste 6 - 8 weken niet machinaal worden gereinigd (spuiten), in verband met het invegen en vastzetten van de voeg.
- In verband met het voorkómen van onkruid rond objecten bij aanleg tras-cement aan het voegmateriaal toevoegen.
- Reparaties of aanvullingen mogen alleen plaatsvinden met in kleur, materiaal en formaat gelijke klinkers.
- Afweging hergebruik: te bepalen door afdeling ROR.

D.3.1

Status:

Materiaal dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Een elementen-bestrating met natuursteen als element (tegels, banden en keien, natuurstenen “klinkers” op smalle grachten.

Toepassing en plaatsing:

Natuursteen banden op de hoofdgrachten.(zie kaart beton/natuursteenbanden) Beton banden en bijzondere lokaties, zie vloerkaart.

Omschrijving basismodellen:

Voor oppervlaktebestrating wordt gebruik gemaakt van granietkeien en natuursteen tegels; formaat en kleur afhankelijk van de (bijzondere) plek.

Voor trottoirbanden wordt gebruik gemaakt van; omschrijving materiaal, afmetingen en kleur (zie hoofdstuk A).

Voor maatvoering en bochtstralen van de elementen; zie hoofdstuk C.

- Reparatie; afd. Uitvoering.
- Reiniging; afd. Reiniging, gepolijste natuursteen niet met staalborstels reinigen.
- Keien in de specie gelegd; speciale beheervorschriften voor reiniging en reparatie.

D.3.2**Natuursteen / Betonbanden**

Status:

Materiaal dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Een gesloten wegverharding, opgebouwd uit grind, steenslag en bitumineus bindmiddel.

Toepassing en plaatsing:

Asfaltverharding wordt toegepast op de rijweg van boulevards, enkele binnenstadsstraten met belangrijke fiets-, autoroutes.

Ook in parken is asfalt (met steenslag strooilaag) toepasbaar.

Voor fietspaden is de kleur spuistraatrood.

Omschrijving materiaal:

Kleur: zwart

Textuur, opbouw verharding, fundering; afhankelijk van technische en verkeerstechnische eisen. Strooilaag; m.u.v. parken zwart.

- Reparatie; afd. Uitvoering en GVB tot 50 cm uit tramsporen).
- Tijdelijk dichtblokken maximaal 3 mnd vóór definitieve reparatie (behoudens winterperiode).
- Reiniging; afd. Reiniging.
- Reparatie dient plaats te vinden in qua kleur en textuur gelijkend asfalt.

Status:

Materiaal dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Een elementen-bestrating van betontegels (tegels en banden)

Toepassing en plaatsing:

Betontegels worden toegepast op trottoirs van boulevards, lanen en straten. Betonbanden worden toegepast langs trottoirs met betontegels.

Omschrijving basismodel:

Tegel 30 x 30 x 8 cm is standaard, aangevuld met 30 x 45 x 8 cm als zaagtegel.

De tegels hebben een vellingkant van 2 mm.

De deklaag van de tegel is voorzien van Merwebasalt.

- Reparatie; afd. Uitvoering.
- Reiniging; afd. Reiniging.

Status:

Objecten die nu en in de toekomst zullen worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Een halfverharding, bestaande uit gebonden materialen (leem, zand, o.m. puin of steenslag).

Toepassing en plaatsing:

Losse halfverharding terughoudend toepassen en alleen op weinig intensief gebruikte gebieden (paden in parken en parkzones), want kwetsbaar, moeilijk te reinigen en gevoelig voor onkruid. Let bij ontwerp en aanleg op;

- een goede afwatering en het voorkómen van uitspoeling;
- voldoende fundering voor betreding door onderhouds- en incidenteel verkeer;
- voldoende betreding voor “natuurlijke” onkruidbestrijding.

Omschrijving basismodel:

Kleur, materiaal, textuur en fundering afhankelijk van plaatselijke wensen en te verwachten gebruik.

- Reparatie; afd. Uitvoering.
- Reiniging; afd. Reiniging.
- Mechanische reiniging is niet mogelijk, in verband met loswoelen van de verharding.

D4 Bewegwijzering

Status:

Objecten die nu en in de toekomst zullen worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Bewegwijzering in de Binnenstad behoort tot de volgende categorieën:

- Auto-bewegwijzering
- Fiets-bewegwijzering
- Voetgangersbewegwijzering
- Straatnaamborden

Overige bewegwijzering is in principe niet toegestaan.

Toepassing:

Bewegwijzering wordt daar geplaatst, waar dat uit verkeerstechnisch oogpunt en in het algemeen belang noodzakelijk is.

Plaatsing:

Plaatsing conform de geldenden verkeerswetgeving (RVV).

Plaatsing voetgangersbewegwijzering conform het binnenstadsysteem (VVV, SDC, ANWB).

- Auto- en fietsbewegwijzering; plaatsing en onderhoud door ANWB, plaatsing i.o.m. dIVV en stadsdeel Centrum.
- Voetgangersbewegwijzering; plaatsing en onderhoud contractueel voor ANWB, plaatsing i.o.m VVV en stadsdeel Centrum, schoonhouden; afdeling Reiniging.

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Vernieuwd emaille straatnaambord met belettering naar het oorspronkelijk ontwerp van Jan van Krimpen (NEN-norm 1772 uit 1959).

Toepassing:

De tijdelijk geplaatste, nat-gelakte aluminium borden moeten worden vervangen door de hier beschreven geëmailleerde versie.

Plaatsing:

Op de hoeken van straten. De grootte van het bord is situatie afhankelijk. De lengte van het bord wordt gerelateerd aan de aanwezige gevelelementen; muurpenanten, ramen. De borden worden bevestigd met messing of rvs schroeven (6mm).

Omschrijving model:

Model is gebaseerd op de NEN-norm 1772,

De toevoeging CENTRUM wordt rechts uitgelijnd.

De maximale lengte bedraagt 1m, de minimale lengte wordt door de straatnaam bepaald (bijv. Dam) of de situatie waar het bord wordt geplaatst.

De borden worden blauw geëmailleerd van kleur: 'bleu de reu' en voorzien van een witte belettering.

- Naamgeving, plaatsing en onderhoud stadsdeel Centrum afd. ROR.

D5 Gebiedsafscherming

Status:

Objecten die nu en in de toekomst zullen worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Afschermingen in de openbare ruimte.

Toepassing:

Alleen daar toepassen waar dat uit oogpunt van beheer of (verkeers)veiligheid strikt noodzakelijk is. Voorbeelden zijn:

- afsluitingen van stegen in verband met veiligheid;
- hekwerken bij b.v. uitgangen van scholen;
- als brugleuning en walafscheiding.

Plaatsing:

Steegafsluitingen: in verlengde van rooilijnen belendende percelen (daardoor geen hoeken).

Hekwerken tenminste 50 cm uit de rijweg, dusdanig dat indien mogelijk de vrije doorloop van 1,5 m blijft gehandhaafd.

Omschrijving basismodellen:

Steegafsluitingen;

verticaal spijlenhekwerk, hoogte 220 cm, kleur 6012; brievenbussen, deurbellen e.d. integreren in hekwerk, dusdanig dat buitenzijde van het hekwerk "glad" kan worden uitgevoerd.

Hekwerken:

Uitvoeren als brugbalie (gietijzeren standers, gekoppeld met buizen 5 cm, uitgevoerd in RAL 6012).

Bij de monumentale oplossing is de voet van de staander van eenlooden vlak voorzien met de drie andreas- kruisjes daar in afgebeeld.

- Onderhoud en Reparatie; dIVV, i.o.v. stadsdeel Centrum

Status:

Objecten die nu en in de toekomst zullen worden toegepast.

Omschrijving modellen:

- RVS paal model 90, diameter 88,9 mm, hoogte 800 mm boven bestrating, kleur RVS 316 geglaspareld, bij toepassing in rijweg voorzien van 2 rode reflectiebanden.
Uitvoeringen: vaste paal in betonnen fundering,
- Handmatig verzinkbare paal in stalen behuizing.
- Achtkantige paal model Alphen, van beton in hardsteenkleur, hoogte 815 mm boven de bestrating.
- Achtkantige paal, in natuursteen, hoogte 500 mm boven de bestrating.

Toepassing:

Terughoudend toepassen op plaatsen waar onaanvaardbaar overlast ontstaat.

Handmatig verzinkbare paal daar waar rijweg beperkt toegankelijk is voor gemotoriseerd verkeer.

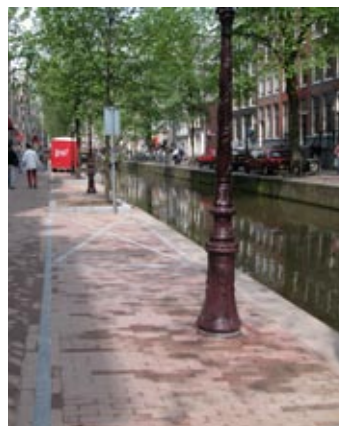
Op monumentale lokaties natuurstenen paal toepassen.

Het welbekende Amsterdammertje zal langzaam volledig uit het straatbeeld verdwijnen.

Plaatsing:

Zoveel mogelijk in samenhang met overig straatmeubilair.

- Plaatsing, onderhoud en reparatie; afd. Uitvoering.
- Bediening uitneembare paal; Stadstoezicht.
- Uitgifte ontheffingen en sleutels uitneembare paal; Verkeerspolitie.

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: plaatsing.

Toepassing:

Alleen daar toepassen waar beheervoordeel ten opzichte van de uitneembare paal opweegt tegen de hoge beheerkosten van de VEZIP.

Omschrijving model:

- De VEZIP is een automatisch op afstand bediende paal: hydraulisch of elektrisch
Uitvoering in RVS, voorzien van terugliggende ril met retro-reflecterend materiaal; 30 cm, hoogte 60 cm.
- Uitvoeren met hydraulische aandrijving. Te voorzien van breekmechanisme, waardoor schade aan ondergrondse constructie beperkt blijft bij aanrijdingen.
- Bedieningspaal rechts (inrijdend) plaatsen, signalering in de paal integreren, uitvoeren met uiterlijk van VEZIP, 70 cm, hoogte 175 cm.
- Omringende (vaste) palen uitvoeren met zelfde uiterlijk als VEZIP (dummypaal).

- Onderhoud en reparatie; i.o.v. stadsdeel Centrum
- Uitgifte en beheer magneetkaarten stadsdeel Centrum
- Storingsmelding stadsdeel Centrum

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: toepassing.

Algemene omschrijving:

Autohekjes zijn lage hekwerken ter voorkoming van het doorschuiven van geparkeerde auto's langs de grachten.

Toepassing:

Langs grachten alleen bij schuin parkeren waar de mogelijkheid van het te water raken van de in te parkeren auto (te) groot is. Terughoudende toepassing is gewenst. Toepassing dient te geschieden over gehele lengte van een rak. Autohekjes zijn niet bedoeld als afmeervoorziening.

Plaatsing:

Plaatsing boven op de kademuur, centraal op de dekzerk.

Omschrijving model:

Horizontaal buisprofiel op pootjes; segmenten 1,00m. Buisprofielen, verzinkt, rond 50 mm. Opschuifblokje op kopse zijde (enkelvoudig).

- Plaatsing bij schuin parkeren
- Onderhoud en uitvoering stadsdeel Centrum

D6 Mindervalide voorzieningen

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Extra voorzieningen in de openbare ruimte ten behoeve van lichamelijk en visueel gehandicapten. Omdat ook minder validen volwaardig gebruik moeten kunnen maken van de openbare ruimte, is het zaak met hen rekening te houden in het ontwerp en de inrichting van de openbare ruimte. Bij veel keuzes in het handboek is impliciet met hen rekening gehouden. Zo is gekozen voor een trottoir met zo min mogelijk obstakels, zoals anti-parkeerpalen. Ook is gekozen voor “natuurlijke gidslijnen”, door het toepassen van een verhoogde, dus voelbare trottoirband. Deze trottoirbanden worden op elke straathoek standaard verlaagd, zodat invaliden (en kinderwagens) goed en veilig kunnen oversteken. Verder is goed beheer van minder validen zeer belangrijk. Denk aan het voldoende vlak houden van bestrating, of het vrijhouden van zwerf fietsen of uitstallingen van de trottoirs.

Toepassing:

Waar mogelijk dienen trottoirs toegankelijk te zijn (dus 1,5 m breed); waar dit niet mogelijk is, dient het trottoir in principe niet te worden verhoogd (zie hoofdstuk 3); Bij oversteeklocaties dient het trottoir plaatselijk te worden verlaagd. Extra voorzieningen voor visueel gehandicapten toepassen op de hoofdroutes en rond elke oversteekplaats met akoestische signalering elders.

Plaatsing:

Geleidetegels vanaf de gidslijn (= 50 cm uit de gevellijn) doorzetten naar de drukknop van een oversteekplaats. Attentietegels bij aanvang van de oversteekplaats en op tussensteunpunten.

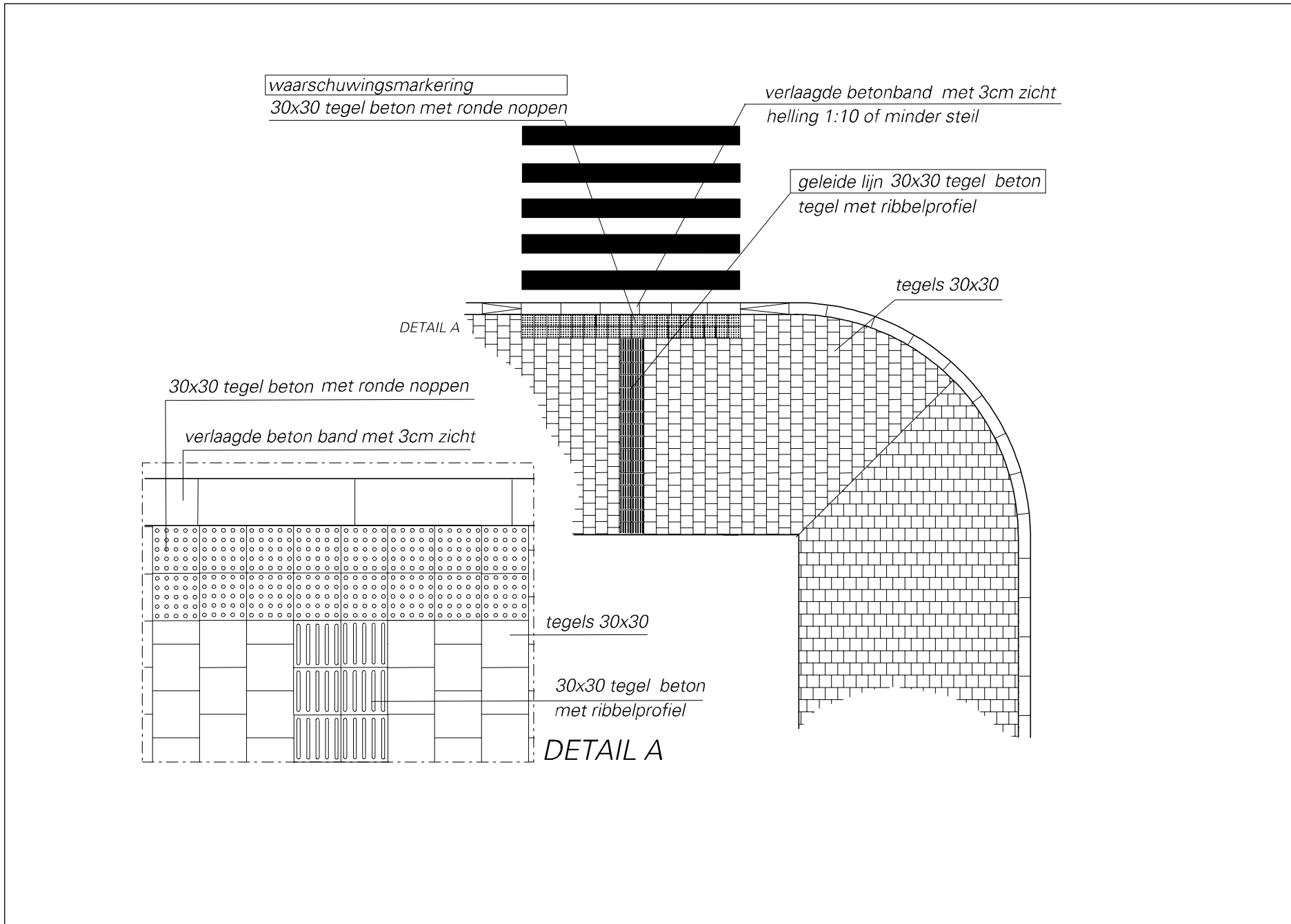
Omschrijving basismodellen:

Geleide tegels uitvoeren in materiaal van omringend straatwerk, conform tekening D.6.1 en D.6.2 De waarschuwingsmarkering wordt van ronde noppen voorzien en de geleidelijn van een ribbelprofiel.

- Onderhoud en reparatie: afd. Uitvoering.
- Tegels altijd direct vervangen door gelijke exemplaren.

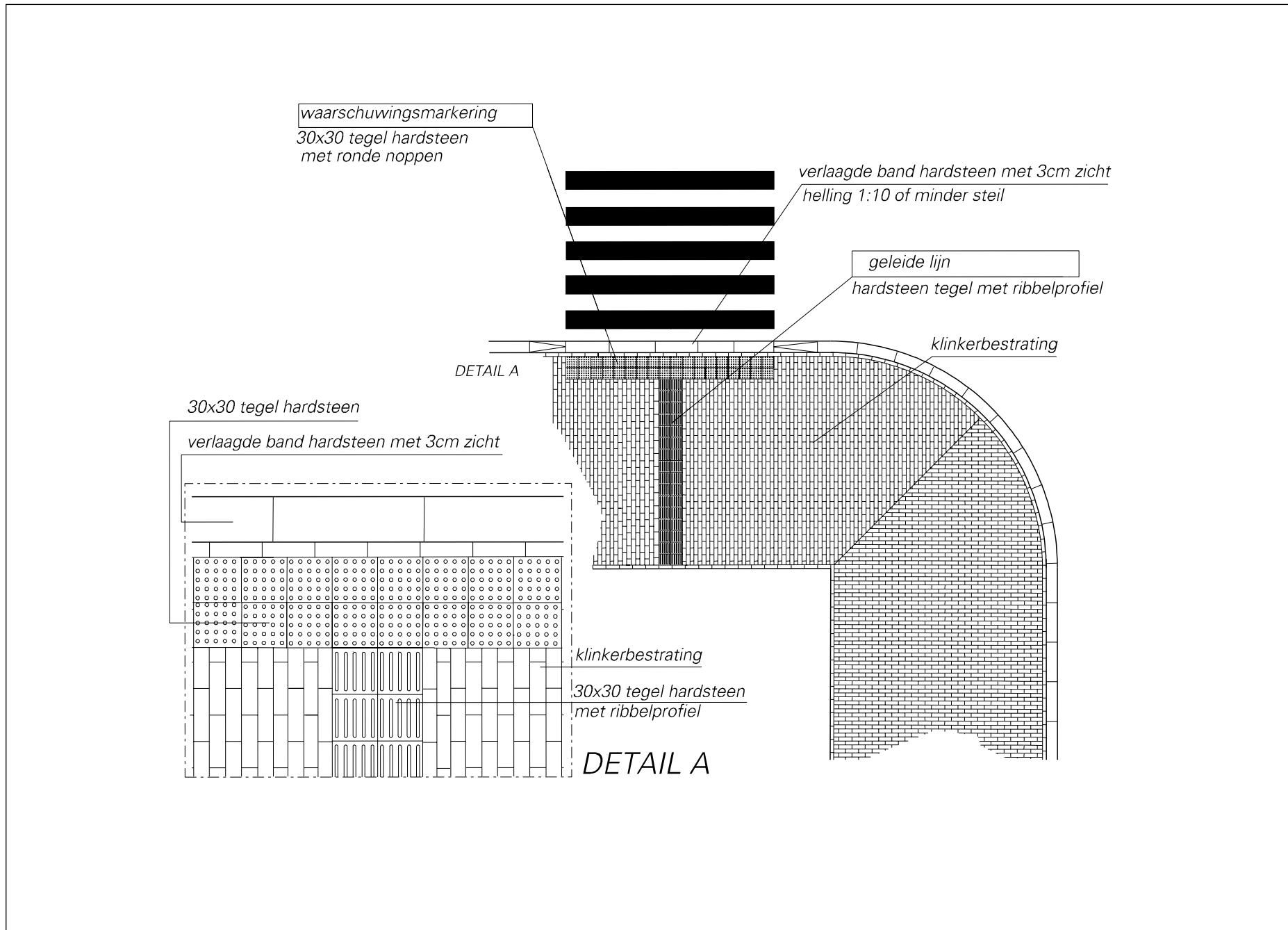

D.6.1

D.6.2

Geleidelijnen / waarschuwing markeringen variant 1

D.6.3

Geleidelijnen / waarschuwing markeringen variant 2

D7 Groen

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Een van de vormen van houtopstand.

Toepassing:

Op de plankaart Groen in het eerste deel van het Handboek staat beschreven waar voor welke (1e, 2e of 3e) boomgrootte gekozen dient te worden. Bijlage 1 is te gebruiken als een referentiekader bij de keuze voor een specifieke boomsoort. De keuze voor een soort dient gestructureerd per ontwerp afgewogen te worden. Drie hoofddoelstellingen bij die keuze zijn kwaliteit, kwantiteit en diversiteit van het groen.

Minimale omtrek van een te planten boom is bij voorkeur 0,25-0,30m. In geval van herplanting zijn meestal voorwaarden opgenomen met betrekking tot aantal en grootte in de afgegeven kapvergunning.

Plaatsing:

Bomen dienen zodanig te worden aangeplant dat ze de ruimte hebben om tot volle wasdom te komen. Afhankelijk van de boomkeuze en het gewenste beeld moet de onderlinge plantafstand gekozen worden. Het boomgat moet ruimte bieden aan tenminste 5m³ boomgrond.

Omschrijving soorten:

Zie het visiedeel.

- Aanplant en beheer is taak van ROR / afd. Groen.

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Bescherming rond boomstam ter voorkoming van aanrijtschade.

Toepassing:

Op locaties waar bomen kwetsbaar zijn voor aanrijtschade door voertuigen. Niet in combinatie met boomrooster gebruiken.

Plaatsing:

Vormgeving en plaatsing wordt momenteel onderzocht.

Omschrijving model:

Momenteel in onderzoek.

- Aanleg bij projecten beheer door ROR uitvoering
- Reiniging door afd. Reiniging

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Stalen constructie rond de boomstam.

Toepassing:

Zeer specifiek toe te passen op locaties waar het noodzakelijk is, ter bescherming van de stam van vooral jonge bomen. Bijvoorbeeld op marktterreinen.

Plaatsing:

In de boomkrans op het rooster.

Omschrijving model:

Gronar model (Samson) in zwarte uitvoering, te monteren op Buderus Humbergrooster.

- Aanleg bij projecten beheer door ROR uitvoering
- Reiniging door afd. Reiniging

D8 Kunstobjecten

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal kunnen worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Kunstobjecten worden toegepast als op zich staande objecten, maar ook als functioneel onderdeel van de openbare ruimte (zoals bijvoorbeeld patronen in bestrating) of in combinaties van beide.

Toepassing:

- Kunstobjecten worden geplaatst, ter verfraaiing van de openbare ruimte.
- Locaties voor kunstobjecten worden door een commissie bestaande uit OR, BW en PWE op geschiktheid getoetst.

Plaatsing:

- Afhankelijk van het object in overleg met de betrokken kunstenaar.
- Het Stadsdeel moet kunstobjecten voor hun plaatsing kunnen (laten) toetsten op hun "bestendigheid". Materiaalgebruik en constructie zijn bepalend voor het onderhoud dat later door het betrokken stadsdeel moet worden gepleegd.
- Ook van belang is dat er gecontroleerd wordt of er een voldoende onderhoudsbudget beschikbaar is en of er een redelijk contract met de betrokken kunstenaar is over het beheer van het kunstwerk.

Omschrijving model:

- Niet van toepassing.

- Het onderhoud van de kunstobjecten vindt per object op individuele basis plaats, waarbij rekening gehouden moet worden met specifieke voor het object geldende eisen en eventuele afspraken met de kunstenaar.
- Voor de officiële objecten zorgt ROR het beheer/onderhoud, klachten over het object kunnen ook hier worden doorgegeven.

D9 Nutsvoorzieningen

Status:

Objecten die voor verbetering vatbaar zijn.

Algemene omschrijving:

Kasten, putdeksels als onderdeel / verbindingspunt van het netwerk van ondergrondse kabels en leidingen.

Toepassing:

Bij aansluitpunten, aftakkingen, inspectiepunten e.d. van nutsvoorzieningen en brievenbussen.

Plaatsing:

Buiten de loopstrook.

Zoveel mogelijk inpandig of ondergronds, anders waar mogelijk tegen de gevel. Kasten zoveel mogelijk combineren.

Omschrijving basismodellen:

Trafozuil ((beton): verbeterd model, minder hoog, smaller en beter gedetailleerd dan het oude betonnen type (zie afb.:1 en 2)

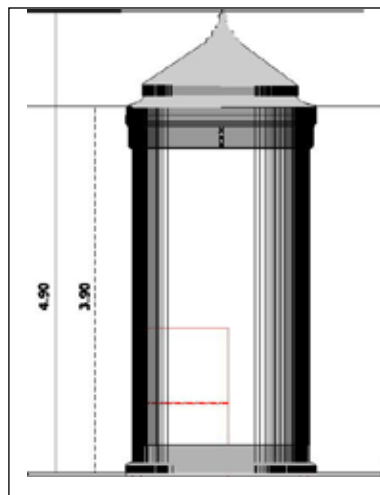
Putdeksel (gietijzer); uitvoeren met rechthoekige buitenzijde, zonder nokken of inkepingen i.v.m. strakke instrating.

Overige modellen:

Voor nutskasten wordt momenteel gezocht naar een technisch en esthetisch aanvaardbaar model, waarin verschillende nutsvoorzieningen kunnen worden gecombineerd.

n.b: In het algemeen zijn bovengrondse nutskasten in de openbare ruimte een aanslag op het straatbeeld. Het is nu aan de orde om in overleg met de leveranciers tot betere oplossingen te komen. Dan zal per categorie (electra, gas, water, ondergrondse post) een voorstel in het HIOR worden opgenomen.

- Onderhoud en reiniging door objecteigenaar; uitzondering vormen de reclaimedragende objecte, zie D13.

Afb: 1

Afb: 2

Status:

objecten die zich lenen voor verbetering; vormgeving.

Algemene omschrijving:**Toepassing:****Plaatsing:**

Spreekzuil op concentratie-locaties en op locaties met weinig ruimte; overige locaties mag driehoekige cel worden toegepast.

Omschrijving modellen:

Spreekzuil.

Driehoekige cel.

Nieuwe modellen (van nieuwe telecommunicatie-aanbieders) zullen moeten passen in het beschermd stadsgezicht qua ontwerp kleur, plaatsing en materiaal.

- Onderhoud en reiniging door objecteigenaar.

D10 Openbaar vervoer

Status:

Objecten die nu en in de toekomst worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Tram- en bushalte; plaats waar tram of bus halteert om passagiers in en uit te laten stappen.

Toepassing en plaatsing:

De plaats van de halte wordt bepaald door de geschiktheid van de locatie afstanden (systeem) en door de inpasbaarheid in de omgeving.

Omschrijving model:

Een tramhalte bestaat uit de volgende elementen; perron, abri met zitelementen, leunsteunen, reizigersinformatiesysteem, geleide tegels en een afvalbak.

Het perron heeft in de nieuwe situatie een hoogte van 20 cm gekregen, conform de eisen van het CROW.

Het perron wordt uitgevoerd in het materiaal zoals voorgeschreven door DIVV en GVB.

Op bijzondere plekken materiaal aanpassen.

Er wordt één standaard type abri toegepast, met een plat dicht dak.

De variatie hiervan kan zijn, met gesloten zijwanden of open en in verschillende breedtes afhankelijk van de beschikbare ruimtes.

- Onderhoud en reparatieabri's; J.C. Decaux
- Onderhoud en reparatie haltes (overig); DIVV

D.10.1

Tram- en bushaltes

Status:

Object wat zich leent voor verbetering: vormgeving.

Algemene omschrijving:

Onder trammast wordt een mast bedoeld die bestemd is voor het bevestigen van draden van de bovenleiding van de tram.

Toepassing:

Uitgangspunt is om geen overbodige objecten in de openbare ruimte te plaatsen. Tramdraden worden bijvoorkeur aan de gevel gemonteerd. Indien dit niet mogelijk is worden trammasten geplaatst. Deze masten worden dan bijvoorkeur gecombineerd met andere objecten, zoals (masten voor) openbare verlichting en verkeersborden.

Omschrijving model:

De huidige standaard trammast heeft een laagwaardige vormgeving, waar mogelijk de bovenleidingsdraden met overspanningen aan de gevelwanden te bevestigen.

- Huidige mast:
Getrapte stalen mast
- Voorstel:
Zoeken naar geïntegreerd ontwerp van mast en schakelkasten.
Zie ook nota openbare verlichting.

- Beheer en onderhoud: GVB.

D11 Openbare Toiletten

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving en toepassing.

Algemene omschrijving:

Een openbare toiletvoorziening die is geplaatst in de openbare ruimte.

Toepassing:

De voorziening dient om wildplassen te voorkomen. Daarom gespreid over de binnenstad toepassen, vooral op plaatsen waar uitgaanscentra zijn.

Plaatsing:

Op grachten langs de waterzijde; Ook op andere lokaties goed in het zicht.

Omschrijving basismodel:

De gietijzeren een- en tweepersoonskrullen, ontworpen in de periode 1880 - 1920, staan op een lichtgeel betegelde voet en zijn voorzien van een verticale hardstenen plaat. Ze zijn alleen geschikt als urinoir voor heren.

Overige modellen:

Er worden "plaskruizen" toegepast (dat zijn ambulante, open 4-persoons-urinoirs). Deze zijn alleen geschikt voor tijdelijke situaties, zoals tijdens evenementen of op tijdelijke overlast-locaties. Waar mogelijk worden verzinkbare urinoirs geplaatst. Ook zal op een aantal plaatsen in de openbare ruimte een MVG toilet geplaatst worden. Op iedere gewenste lokatie waar het kan i.v.m.K&L. Te plaatsen model n.t.b. afhankelijk van aanbesteding.

- Schoonhouden; afdeling Reiniging.
- Naast door het plaatsen van openbare toiletten dient het wildplassen te worden ontmoedigd door strenge handhaving en maatregelen op overlastlocaties (plashoeken, verlichting, enz.).

D12 Parkeervoorzieningen

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving.

Algemene omschrijving:

Een parkeerautomaat dient voor uitgifte van parkeerkaartjes tegen betaling van het parkeergeld (cash, chipknip en telefonisch betalen).

Toepassing:

Parkeerautomaten staan daar waar betaald parkeren ingevoerd is, en dus in de gehele binnenstad.

Plaatsing:

De parkeerautomaat staat op grachten in de meubelzones die gesitueerd zijn bij de verkeersremmers.

Een parkeerautomaat staat minimaal 5 meter verwijderd van een grachtlantaarn. Rondom de automaat is een minimale vrije ruimte van 1.50 meter. Plaatsing in overleg met de Dienst Parkeerbeheer.

Omschrijving model:

De parkeerautomaat bestaat uit de eigenlijke automaat in de vorm van een kast met een bedieningspaneel en een verlichte blauwe kubus met P-symbool aan een mast.

- Plaatsing; Stadstoezicht met goedkeuring van stadsdeel
- Onderhoud en leging; Stadstoezicht.

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast en leent

Algemene omschrijving:

Onder parkeervoorzieningen voor fietsen worden verstaan de objecten die speciaal worden geplaatst ten behoeve van het parkeren van fietsen.

Toepassing:

Plaatsing waar behoefte is aan het parkeren van fietsen, nadat gebleken is dat onvoldoende inbandige alternatieven aanwezig zijn of zijn te realiseren.

Het "nietje" is het standaard rek voor de binnenstad, uitgezonderd plekken waar de fietsparkeerdruk zeer hoog is. Daar wordt het verbeterde beugelrek toegepast. Nietjes en beugelrekken mogen nooit door elkaar op een lokatie worden toegepast.

Plaatsing:

Nietjes worden standaard op onderlinge afstanden van 80 - 100 centimeter geplaatst. De hoogte van de bovenkant van het rek ten opzichte van straatniveau bedraagt 80 centimeter. Het nietje is gefundeerd op een betonpoer die zich 30 centimeter onder straatniveau bevindt.

Het beugelrek wordt geplaatst op poeren, 10 cm boven het straatniveau, liefst met de rug tegen een gevel of als tweezijdig model. In verband met manoeuvreerruimte dient voor het rek 1,5 m. vrij te zijn.

Omschrijving model:

Het nietje is een U-vormig hekje, met tussenstang, waartegen aan weerszijden een fiets geplaatst kan worden.

Het nietje is gemaakt van RVS 316 buis in geborstelde uitvoering. De hoogte bedraagt 80 centimeter en breedte bedraagt 100 centimeter. De diameter van de buis is 60 mm. De bochtstraal van de hoeken is 10 cm. Het verbeterde beugelrek is van gegalvaniseerd staal, en heeft een ruimte per fiets van 37,5 cm breed.

- Plaatsing, onderhoud en reparatie; afd. Uitvoering.
- Afweging plaatsing; afd. Rayonmanagement.
- Verwijderen fietswrakken; Stadstoezicht (minimaal 1x per jaar en op verzoek stadsdeel vaker).

D13 Reclame

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving.

Algemene omschrijving:

De reclamevitrine in de abri bedoeld voor het dragen van reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie ook bij Openbaar Vervoer. Verder dienen deze objecten te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota.

Plaatsing:

Op openbaar vervoer-halteplaatsen.

Omschrijving model:

Dubbelzijdig reclamevlak.

- Onderhoud is geregeld in overeenkomst met exploitant.

Status:

Object dat niet meer wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Billboards zijn bedoeld voor het dragen van reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie Reclamenota.

Plaatsing:

Deze objecten dienen te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota.

Omschrijving:

Een frame op maaiveld met een al dan niet extern aangelicht reclamevlak van ongeveer 2 bij 4 mtr. Dubbelzijdige vlakken zijn mogelijk. Uiterlijk is verder afhankelijk van exploitant met toestemming van de wegbeheerder.

- Onderhoud is geregeld in overeenkomst met exploitant.

Status:

Object dat niet meer wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Billboards zijn bedoeld voor het dragen van reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie Reclamenota.

Plaatsing:

Deze objecten dienen te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota.

Omschrijving:

Een frame op maaiveld met een al dan niet extern aangelicht reclamevlak van ongeveer 2 bij 4 mtr. Dubbelzijdige vlakken zijn mogelijk. Uiterlijk is verder afhankelijk van exploitant met toestemming van de wegbeheerder.

- Onderhoud van de vlakken bedoeld voor affiche is geregeld in de overeenkomst met de exploitant.
- Verder onderhoud zie afvalinzameling.

Status:

Object dat niet meer wordt bijgeplaatst (2003).

Algemene omschrijving:

Object op maaiveldniveau rond masten bedoeld voor het dragen van (culturele) reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie Reclamenota.

Plaatsing:

Deze objecten dienen te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota. Daarnaast dient de vrije doorloopruimte niet beneden 1,50 m worden beperkt en het zicht van het verkeer niet worden gehinderd.

Omschrijving model:

Driezijdig object met aan iedere zijde ruimte voor het plakken van een affiche van het A0-vlak.

- Onderhoud is geregeld in de overeenkomst met de exploitant.

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: plaatsing.

Algemene omschrijving:

Dit object is bedoeld voor het dragen van reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie Reclamenota.

Plaatsing:

Deze objecten dienen te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota, met inachtnaam van een vrije doorloopbreedte van 1,50 m en het vrijhouden van zichtlijnen voor het verkeer.

Omschrijving model:

Object met een dubbelzijdig reclamevlak.

- Onderhoud is geregeld in de overeenkomst met de exploitant.

Status:

Object dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Peperbussen zijn objecten bedoeld voor het dragen van (culturele) reclameboodschappen. Transformatorzuilen zijn in eerste instantie een nutsvoorziening, maar tevens drager van (culturele) reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie Reclamenota.

Plaatsing:

Deze objecten dienen te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota. Voor transformatorzuilen zie ook Nutsvoorzieningen.

Omschrijving model:

Objecten mogen worden beplakt met affiches van het zogenoemde A0-formaat.

- Onderhoud is geregeld in de overeenkomst met de exploitant.

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vermindering aantal.

Algemene omschrijving:

Object aan mast bevestigd op 3,5 of 4,5m hoogte van maaiveld bedoeld als drager van reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie Reclamenota.

Plaatsing:

Objecten dienen te voldoen aan de (terughoudende) plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota. Bevestiging dient professioneel te gebeuren op 3,5 of 4,5m hoogte aan mast. Bak of bord dient i.h.a. gericht van de rijbaan te worden aangebracht. Toestemming wegbeheerder is vereist.

Omschrijving model:

Al dan niet intern verlicht bord van 70x100cm.

- Onderhoud is geregeld in de overeenkomst met de exploitant.

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving.

Algemene omschrijving:

Zie Nutsvoorzieningen. Dit object is tevens bedoeld als drager van (culturele) reclameboodschappen.

Toepassing:

Zie Reclamenota. In principe nieuwe trafo-ruimtes inpandig oplossen.

Plaatsing:

Deze objecten dienen te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota. Voor transformatorzuilen zie ook Nutsvoorzieningen.

Plaatsing van de Reclamelijsten op de huisjes dient te passen bij de architectuur van de huisjes. In de voorbeeld foto is het met kunst opgelost.

Omschrijving model:

Zie nutsvoorzieningen. Op de zijden zijn frames aangebracht bedoeld voor het aanbrengen van affiches van het zogenoemde A0-formaat.

- Onderhoud van de vlakken is geregeld in de overeenkomst met de exploitant.
- Verder onderhoud; zie nutsvoorzieningen.

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Object bedoeld voor het gelegenheid geven voor het beoefenen van de vrije meningsuiting en niet voor commerciële uitingen.

Toepassing:

Gespreid over de binnenstad, in voldoende mate om vrije meningsuiting mogelijk te maken.

Plaatsing:

Deze objecten dienen te voldoen aan de plaatsings- en kwaliteitscriteria zoals geformuleerd in de Reclamenota.

Omschrijving model:

Zuilvormig slank model in RVS. Auteursrecht ligt bij J.C. Decaux

- Object wordt iedere maand gereinigd door de afdeling Reiniging.

D14 Speelvoorzieningen

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving.

Algemene omschrijving:

Speeltoestellen worden op speelplaatsen toegepast maar ook als op zich staande objecten in de de openbare ruimte.

Toepassing:

- Speeltoestellen worden geplaatst als onderdeel van een verandering in de openbare ruimte (herprofilering) of op verzoek van belanghebbenden op schoolpleinen, binnenpleinen enz.
- Lokaties voor speeltoestellen zijn gespreid over de binnenstad, en worden met name daar gesitueerd waar de vraag het grootst is.

Plaatsing:

- Plaatsing van speeltoestellen moet gebeuren conform de richtlijnen uit het “handboek veiligheid speelplaatsen”, hierin zijn per type toestel exact de gelden normen voor de plaatsing van de toestellen opgenomen.
- Plaatsen zal plaatsvinden door een gecertificeerde leverancier i.v.m. garantie en aansprakelijkheid.
- Toestellen moeten altijd fysiek afgeschermd (met een hekwerk) worden van de rijweg .

Omschrijving model:

- Niet van toepassing.

- In het “attractiebesluit” zijn wettelijke regels gegeven voor het onderhoud van speeltoestellen. Volgens het besluit is de Gemeente in beginsel verantwoordelijk voor ongelukken die op/met toestellen in de openbare ruimte plaatsvinden (dus ook voor particuliere toestellen!) als zij niet afdoende kan aantonen dat de de toestellen goed onderhouden zijn. In het besluit is beschreven wat het niveau van dit onderhoud moet zijn en er is een rapportagevorm voorgeschreven.
- Realisatie Openbare Ruimte toetst ontwerpen aan de richtlijnen en zorgt voor het dagelijks onderhoud en de rapportage in logboeken.
- Een extern bureau verzorgt jaarlijks een veiligheidscontrole voor alle toestellen in de openbare ruimte.
- Klachten over onderhoud doorgeven aan het betrokken rayon.

D.14.1

Speeltoestellen

D15 Standplaatsen

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving.

Algemene omschrijving:

Ambulante handel buiten de markten.

Plaatsing:

Buiten loopstrook. Ten minste 1,50m (plaatselijk meer) loopruimte dient open te blijven.

Indien mogelijk zicht op grachten, bruggen e.d. vrijhouden.

Omschrijving model:

Een model wordt niet voorgeschreven.

Op de wagen mag geen reclame voor derden worden aangebracht, wel de eigen naam. Verlichte reclame is vooralsnog verboden. Voorts worden twee vlaggetjes (30x40cm) zonder reclame voor derden toegestaan.

Uitstallingen worden slechts toegestaan bij bloemenstallen: vergunning hiervoor wordt opgenomen in de marktvergunning maar afmeting is ter beoordeling van de wegbeheerder.

- Onderhoud van de ombouwde wagen is de verantwoordelijkheid van de vergunning houder.

D16 Terrassen

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: vormgeving en plaatsing.

Algemene omschrijving:

Terrassen zijn een seizoensgebonden uitbreiding van de exploitatie-ruimte van een horecabedrijf op of aan de openbare weg. Schotten en/of bloembakken kunnen deel uitmaken van deze tijdelijke uitbreiding. Terrasafscheidingsmogelijkheden mogen niet voorzien zijn van reclame tenzij het reclame is voor de bedrijfsnaam of een produkt dat in het horecabedrijf wordt verkocht. Deze reclame-uiting dient maximaal 0,20m hoog te zijn en te worden aangebracht op het niet-transparante deel van de afseiding. Op eventuele parasols mag op de volant reclame worden gemaakt voor wederom de bedrijfsnaam of een produkt dat in het horecabedrijf wordt verkocht. Dat geldt eveneens voor een beeldmerk, logo of bedrijfskleurstelling.

Het terrasseizoen begint jaarlijks op 1 maart en loopt af op 1 november. Terrasvergunningen, met bijbehorende voorwaarden, worden afgegeven door de sector Bouwen en Wonen, na beoordeling door en goedkeuring van de wegbeheerder. Ten alle tijde dient tenminste 1,50m doorgang voor voetgangers gewaarborgd te blijven. Voor bepaalde locaties is maatwerk mogelijk (zie terrassennota).

Handhaving reclame-eisen geschiedt door dST, handhaving afmetingen door Politie.

Toepassing:

Is afhankelijk van het buurtgerichte terrasbeleid zoals dat ontwikkeld wordt door de sector Bouwen en Wonen, in overleg met de sector Openbare Ruimte.

Plaatsing:

Zie boven. De afmetingen van het vergunde terras wordt in het straatwerk zichtbaar gemaakt met zogenaamde punaises van roestvrij staal.

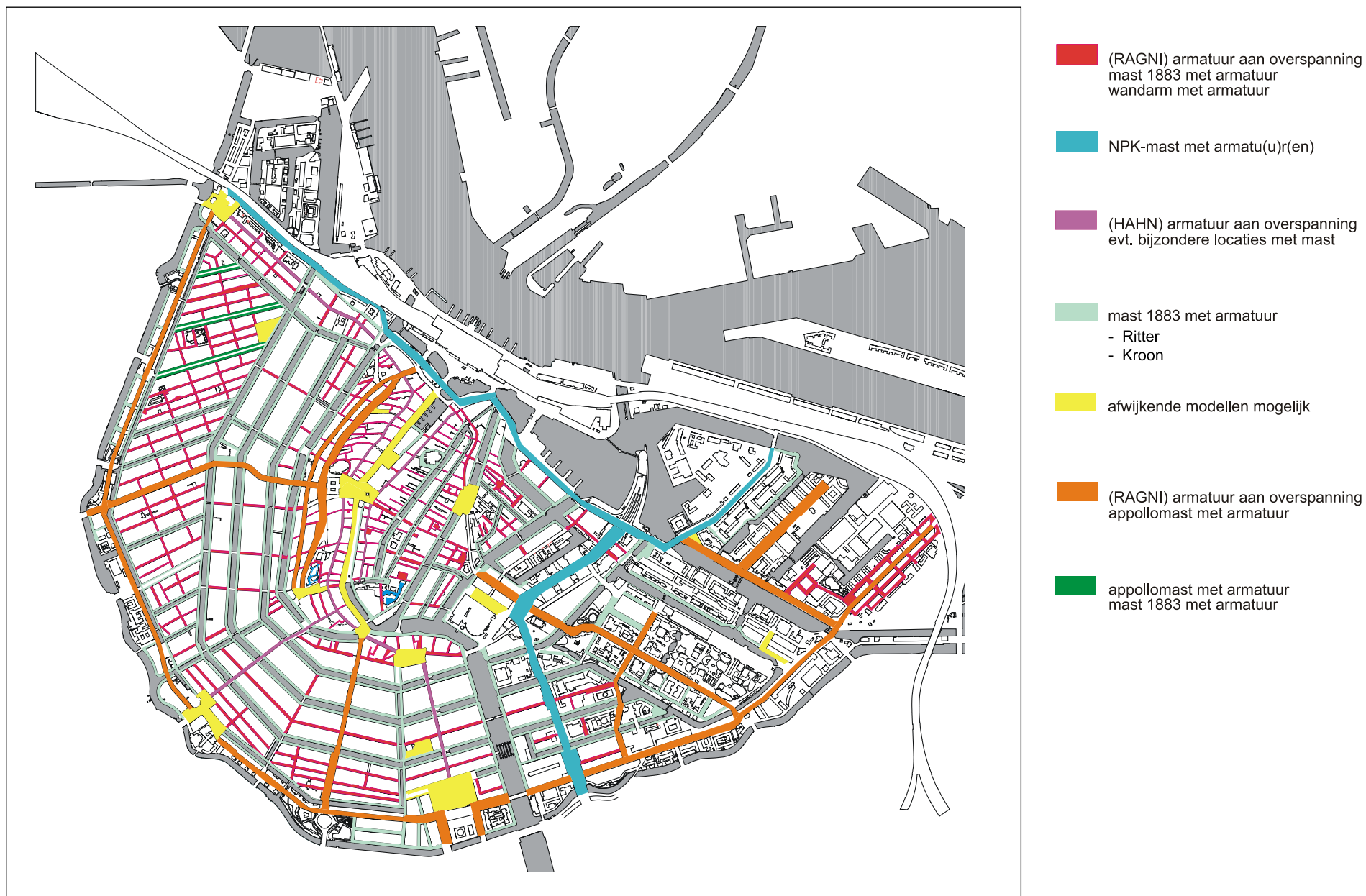
Omschrijving model:

N.v.t.

- Onderhoud is de verantwoordelijkheid van de vergunning houder.

D17 Openbare verlichting

Status:

Ritterlantaarn: Object dat zich leent voor verbetering: functionaliteit armatuur.

Kroonlantaarn: Object die nu en in de toekomst worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Onder de grachtenlantaarn type 1883 wordt de gietijzeren paal uit 1883, in combinatie met de huidige, vernieuwde Ritter-lantaarn of de Kroonlantaarn verstaan.

Toepassing:

De grachtenlantaarn wordt toegepast op de grachten en bredere straten (zie kleurkaart); op bijzondere locaties (historische pleinen) kan de Kroonlantaarn worden toegepast.

Plaatsing:

De grachtenlantaarn staat aan de waterzijde 0,60m uit de de grens van de rijweg. De mast staat minimaal 5m uit het hart van de boomstam en bij voorkeur centraal tussen twee bomen.

Omschrijving model:

Mast en armatuur zijn voor wat betreft proporties en decoraties op elkaar afgestemd. De mast is van gietijzer en voorzien van klimopranken. De armatuur is vierkant en aan alle zijden voorzien van glas. De armatuur wordt bekroond door de keizerskroon, en de rand is voorzien van palmetten.

Mast en armatuur zijn geschilderd in roodbruine kleur.

Alleen op bijzondere plekken kan de Keizerskroon ook polychroom worden uitgevoerd.

Onderzoek:

Ritter- of grachtlantaarn: aanpassen lichtkleur, toepassen opaal glas.

- Onderhoud verlichting en mast door dIvV
- Plaatsing in overleg met wegbeheer.

D.17.1

Status:

Object dat zich leent voor verbetering: functionaliteit armatuur.

Algemene omschrijving:

Het wandarmatuur is een gietijzeren model waarop het armatuur wordt geplaatst.

Toepassing:

Het wandarmatuur is toepasbaar in stegen en smalle straten, waar niet gekozen is voor verlichting aan spandraden.

Plaatsing:

Het wandarmatuur wordt geplaatst daar waar een gevelaansluiting aanwezig is. Geplaatst door Dynamicon

Omschrijving model:

Een gietijzeren krul met een hangend eikeltje als beeindiging; waarop het armatuur geplaatst is. Arm en armatuur zijn geschilderd in een roodbruine kleur RAL 3007.

- Onderhoud door dIVV
- Plaatsing in overleg met wegbeheer.

Status:

Model dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Het apollomodel is een ontwerp uit 1904 van gietijzer, in twee hoogtes; 6 en 8m. Wordt gecombineerd met een Jarnkonst armatuur.

Toepassing:

Het Apollomodel wordt toegepast op Boulevards, gedempte grachten (op plekken waar ze nu al staan), daar waar het grachtenmodel niet toereikend is en er niet gekozen wordt voor overspannings-verlichting. Ook te plaatsen op bijzondere plekken, waar het model past in de overige inrichting van de Openbare Ruimte.

Plaatsing:

De mast staat op het trottoir 0,60m uit de grens van de rijweg.

Omschrijving model:

Op een geprofileerde gietijzeren voet een mast welke eindigt in een krul, waaraan een replica van een Jarnkonstrmatuur hangt. De mast en het armatuur heeft de kleur grijs RAL 9006.

- Onderhoud door dIVV
- Plaatsing in overleg met wegbeheer.

Status:

Object dat nu en in de toekomst zal worden toegepast.

Algemene omschrijving:

Onder overspanningsarmaturen worden verlichtingsarmaturen verstaan die aan een overspanningsdraad hangen.

Toepassing:

Overspanningsarmaturen kunnen in straten (ook in combinatie met trammasten) en bredere stegen worden toegepast.

Plaatsing:

Overspanningen worden bevestigd aan gevels of trammasten. Bij bredere profielen wordt een groter model toegepast, waarbij twee armaturen aan één overspanning hangen. Elders het kleinere model, met een armatuur per overspanning.

Omschrijving basismodel:

Merk Ragni (replica van Jarnkonst) armatuur, kleur RAL 9006 (wit aluminium). Het kleine model heeft een enkel getrapte schaal, het grote een dubbel getrapte schaal.

Overige modellen:

In winkelstraten en uitgaansstraten: Hahn-armatuur, RAL 9007 (grouw aluminium); afhankelijk van de schaal van de straat is een klein of groot type toe te passen.

(op bijzondere lokaties is deze armatuur op een bijbehorende mast te plaatsen).

- Onderhoud door dIVV
- Plaatsing in overleg met wegbeheer.

Ragni Jarnkonst armatuur

Hahn-armatuur

Status:

Model dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

De NPK-mast is een verlichtingsmast, geschikt voor grotere verkeersstraten.

Toepassing:

Weesperstraat, Valkenburgerstraat, Haarlemmer Houttuinen, Prins Hendrikkade, Kattenburgerstraat.

Plaatsing:

0,60 meter uit de zijde van de rijbaan, dan wel in de aangrenzende bomenrij.

Omschrijving model:

zie foto.

Overige modellen:

Binnen het ontwerp is tevens een trammast ontwikkeld, waarmee verlichting en tramdraden aan één mast gekoppeld kunnen worden.

- Onderhoud door dIVV
- Plaatsing in overleg met wegbeheer.

D18 Verkeersmiddelen

Status:

Object dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Onder verkeersmiddelen worden aanduidingen verstaan ten behoeve van het verkeer. Dit kan bestaan uit verkeersborden en bebakening. Een verkeersbordmast is een paal speciaal bedoeld voor het bevestigingen van een verkeersbord.

Toepassing:

Verkeersbordpalen worden daar toegepast waar het bord niet aan bebouwing, tram- of OV-mast bevestigd kan worden of waar dit onnodig veel afbreuk doet aan een dergelijk object.

Plaatsing:

Conform Wegen Verkeerswet. Zoveel mogelijk verkeersregels in één bord combineren. Mast uit de loopstrook plaatsen.

Bebording indien mogelijk in lengterichting van de straat / gracht plaatsen (zoals bij laad- en loshavens), in verband met het vrijhouden van zichtlijnen.

Omschrijving model:

De roestvrij stalen mast is cilindrisch met een diameter van 60mm tot 1,60m boven maaiveld. Het verkeersbord wordt gevat in een strip die de vorm van het bord volgt. Tussen deze strip en de mast bevindt zich een staaf met een diameter van 30mm. (zie afbeelding).

- Plaatsen en onderhoud masten en bebording; afdeling Uitvoering.

D19 Winkeluitstallingen

Status:

Object dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Winkeluitstallingen worden door de wegbeheerder uitsluitend verleend aan winkeliers ten behoeve van het uitstellen van goederen die in de winkel ter verkoop worden aangeboden. De uitgestalde goederen mogen niet verkocht worden aan of op de openbare weg en mogen evenmin voorzien zijn van reclame.

Toepassing:

Zie de vigerende Richtlijnen en beleid.

Plaatsing:

Zie de vigerende Richtlijnen. Er dient tenminste 1,50m doorgang voor voetgangers gewaarborgd te zijn, plaatselijk meer.

Omschrijving model:

N.v.t.

- Onderhoud is de verantwoordelijkheid van de vergunninghouder.
- Vergunning verlening en -voorwaarden; afdeling Vergunningen sector OR.
- Controle op naleving vergunning; Stadstoezicht.

D20 Zitvoorzieningen

Status:

Object dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Zitvoorzieningen zijn objecten zoals banken of stoelen bedoeld om op te zitten.

Toepassing:

Zitvoorzieningen worden toegepast op verblijfsplekken zoals pleinen en parken. Verder worden zitvoorzieningen, banken, geplaatst op plekken waar het uitzicht interessant is, zoals aan een gracht.

Plaatsing:

De bank wordt horizontaal geplaatst en niet in hellende vlakken. Bij een bank wordt standaard een afvalbak geplaatst, en nabij een verlichtingsmast. De afvalbak staat min.1,50m vanaf de bank. Plaatsing niet op plekken waar overlast kan ontstaan.

Omschrijving model:

Het standaard zitelement is de grachtengroene (RAL 6012) canapébank. De canapébank heeft een zitting-rugleuning van houten latten die bevestigd zijn met verzinkte slotbouten. Het onderstel bestaat uit een verzinkt stalen frame van een een warmgewalst T-profiel. De bank is gefundeerd op betonnenfunderingsblokken die zich onder de bestrating bevinden. De bank wordt in 2 lengtes geleverd n.l. 2.20m en 1.00m. De 1.00m bank wordt toegepast op plaatsen, daar waar het risico bestaat, dat de bank als slaapplek wordt gebruikt.

Overige modellen:

Voor de bijzondere plekken kunnen andere modellen ontwikkeld worden. Deze modellen moeten wel 'familie' zijn van de canapébank; houten latten en stalen frame. Zoals daar nu reeds ontwikkeld zijn:

- Spui-bank
- Westermarkt-fauteuil:
- Bullebaksluit-bank

- Plaatsing en onderhoud; afd. Uitvoering.
- Afwegen plaatsing; afd. Rayonmanagement.
- Bij overlast wordt de bank verwijderd en niet voorzien van anti-slaap-beugels.

standaard canapebank

spuibank

korte canapebank

dubbele canapebank

D21 Waterelementen

Status:

Object dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Object met bewegend water, bedoeld ter verfraaiing en verlevendiging van een plek.

Toepassing:

Enkel toepassing op bijzondere plekken. Is nl zeer beheer intensief.

Omschrijving model:

Ontwerp van de fontein moet in samenhang met de omgeving worden ontwerpen.

- Onderhoud Waterbouw stadsdeel Centrum

Fontein Leidseplein

Droogbakpleinfontein

Status:

Object dat nu en in de toekomst wordt toegepast.

Algemene omschrijving:

Waterhappers zijn objecten die in drinkbaar water voorzien.

Toepassing:

Waterhappers worden toegepast op verblijfsplekken zoals pleinen en parken incidenteel op belangrijke looproutes/ kruispunten van verschillende routes. Bestaande waterhappers handhaven.

Plaatsing:

Waterhappers worden toegepast in combinatie met een afvoervoorziening. Terughoudende plaatsing in verband met beheersintensiteiten. Plaatsing niet op plekken waar overlast kan ontstaan.

Omschrijving model:

zie afbeeldingen.

Keuze model in samenhang met de in de omgeving aanwezige objecten.

- Plaatsing en onderhoud; afd. Uitvoering in overleg met waterleidingbedrijf.
- Afweging plaatsing; afd. Rayonmanagement.
- Ontwerp; afd. RO.

*bestaand model;
gietijzer, grachtgroen*

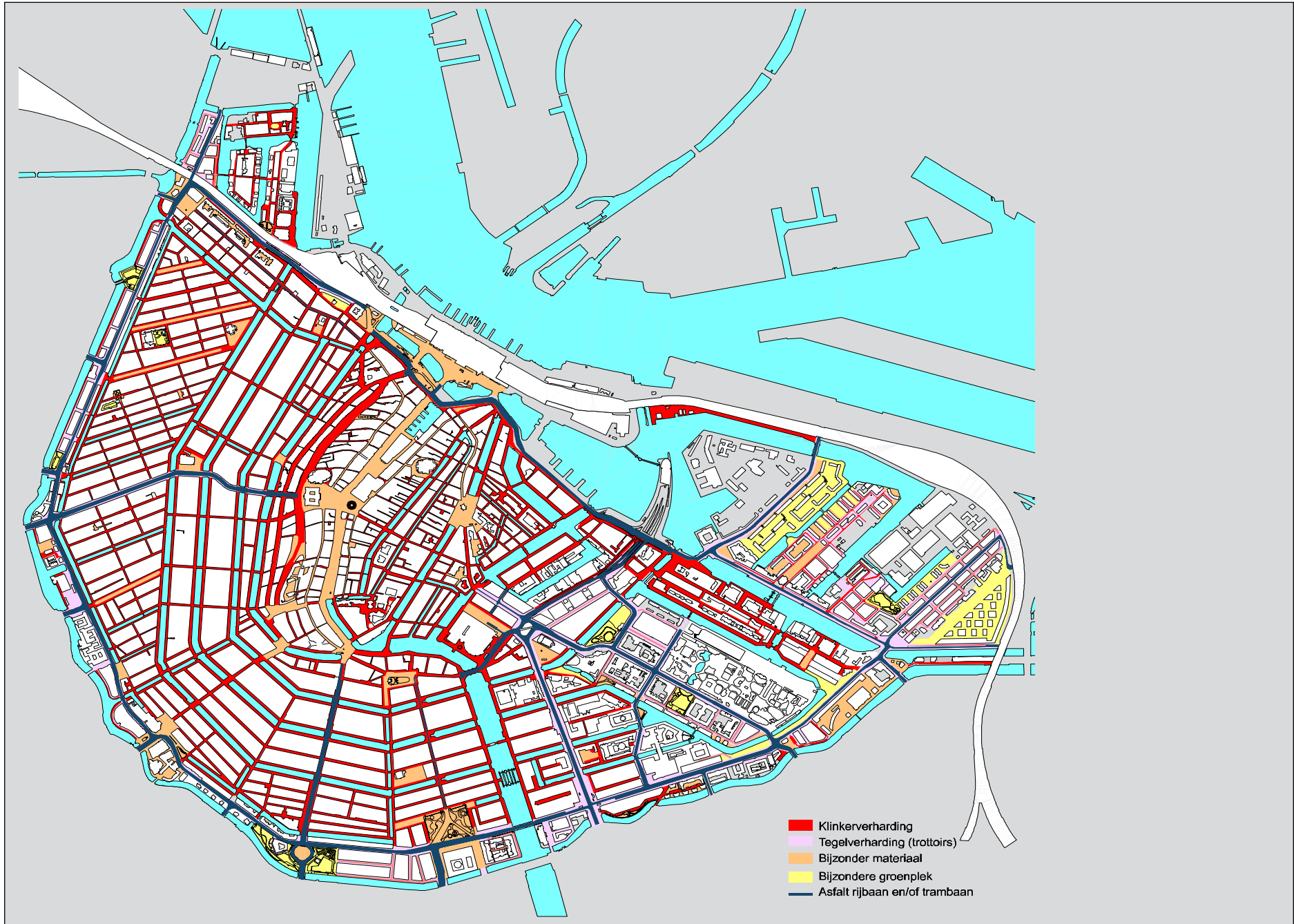

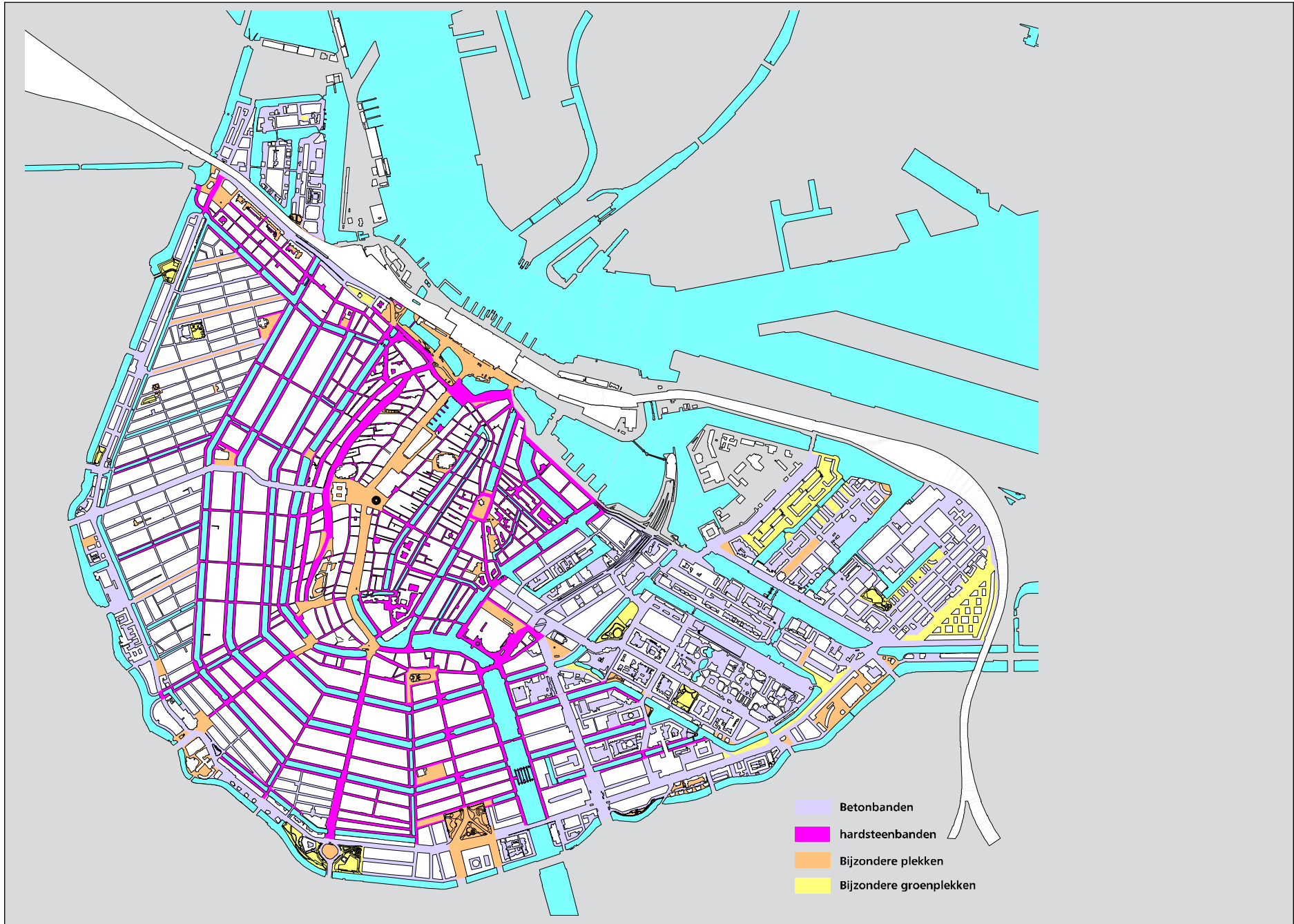
nieuw model: RVS

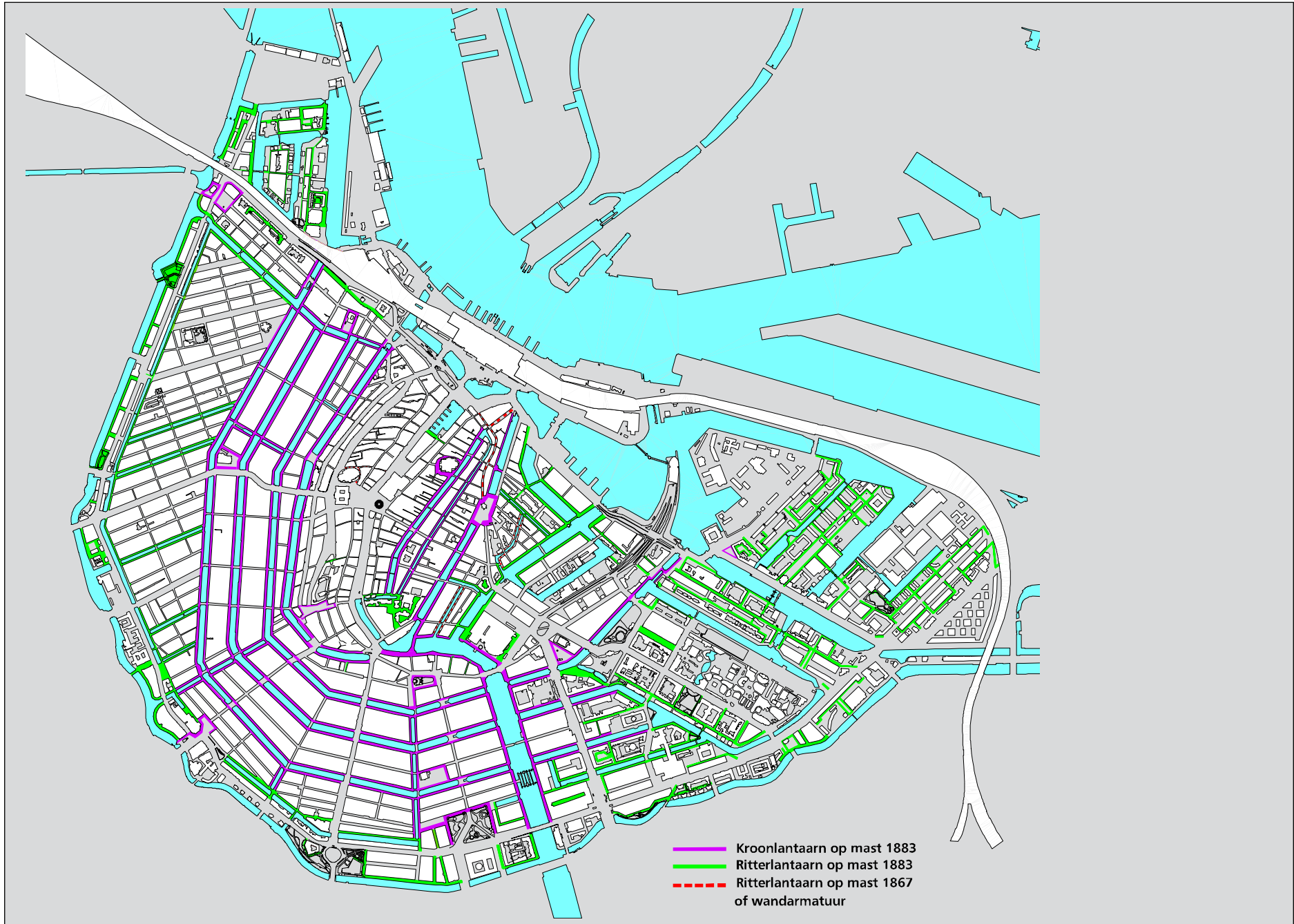

Structuurindeling openbare ruimte binnenstad

Hardsteen / betonbanden en bijzondere plekken

De nieuwe grachtlantaarn de Kroon en de Ritter